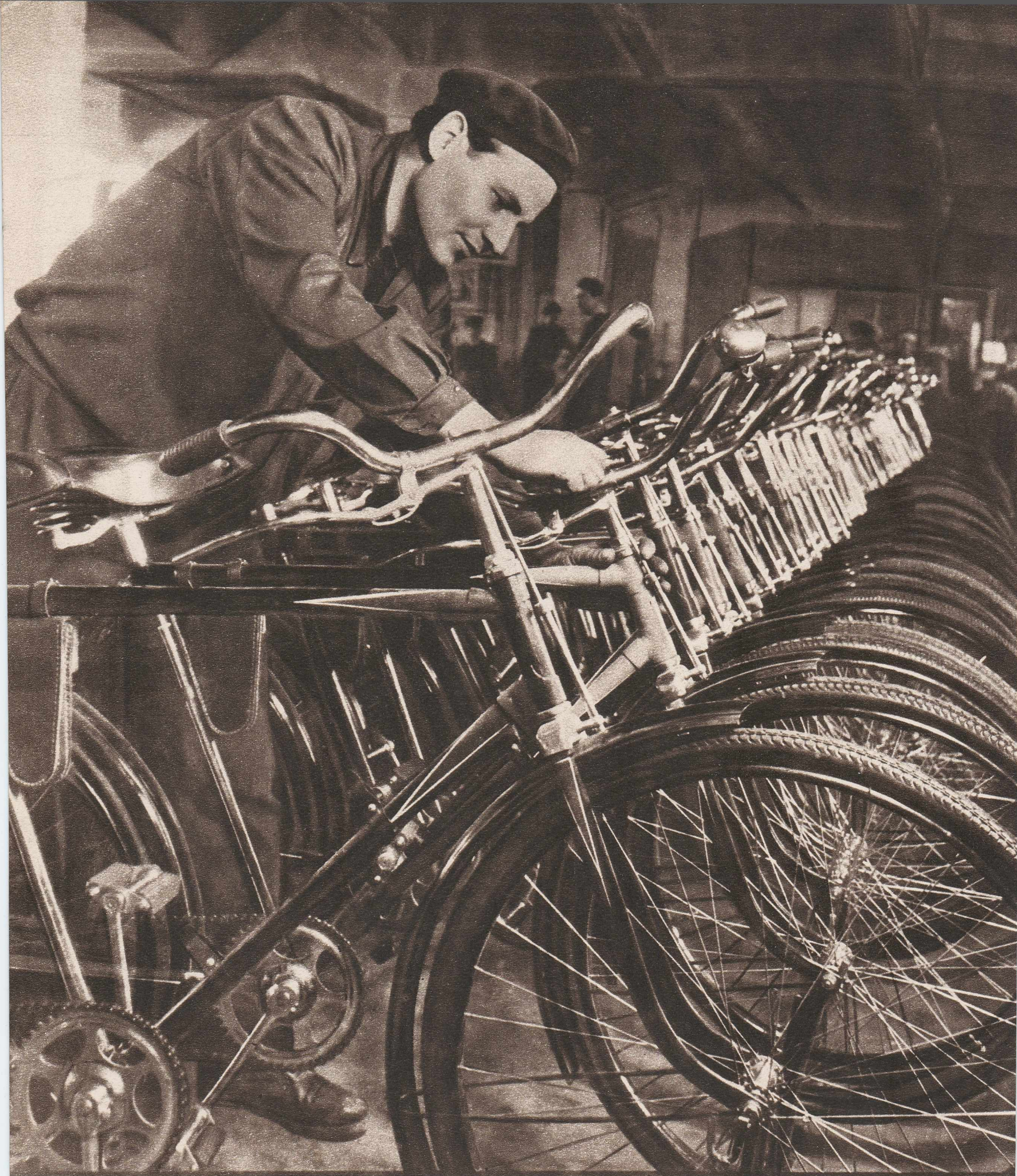

FLACARA

ll. a a a a a

„FABRICAT IN R. P. R.” Bicicletele frumoase și trainice puse de curînd în vînzare la magazinul „Tehnometal” din Capitală, sînt un nou produs al industriei noastre socialiste. În fotografia noastră putem vedea un aspect din fabrica „București”: se face ultimul control al bicicletelor produse în această întreprindere.

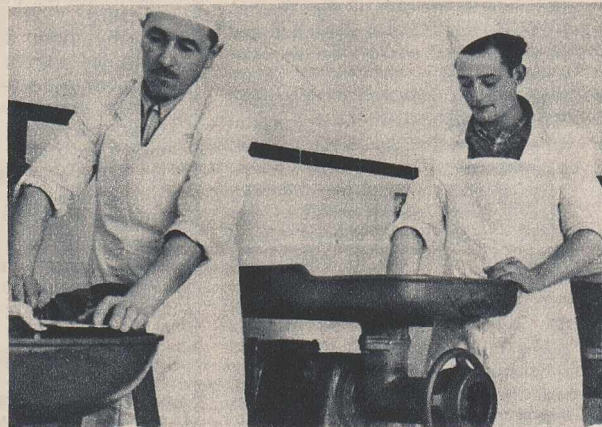

O vizită pionierească în cabinetul acad. prof. dr. C. I. Parhon, la Institutul de Endocrinologie. Oamenii noștri de știință împărtășesc cu dragoste, tinerei generații, din cunoștințele lor. Iată-l pe acad. prof. dr. C. I. Parhon arătând la microscop, unuia dintre pionieri, o secțiune dintr-o glandă a unei păsări.

PIESE DE SCHIMB PENTRU INDUSTRIA TEXTILĂ

Ajutorul sovietic și-a dat din nou roadele: la fabrica de piese de schimb pentru industria de confecții și tricotate „Enczel Mauriciu”, din Tg. Mureș, a fost pusă în funcție secția de benzi de carde, rezolvându-se astfel problema garniturilor de carde necesare industriei noastre textile. Iată-l în fotografie, pe tovarășul Ivan Mihailovici Andreev (dreapta), maistrul la fabrica de carde „Aniversarea lui Octombrie 1917”, din orașul Noghinsk, regiunea Moscova, împărtășind din experiența sa tovarășului Dumitru Tiron de la fabrica „Enczel Mauriciu”.

De curând în magazinele alimentare din Hunedoara au apărut grămezi de mezeluri însoțite de un mic alif: „Fabricate în orașul nostru”. Sînt primele produse ale unei noi fabrici din oraș, construită și utilată din resurse locale, care produce 39 sorturi diferite de mezeluri.

„Învățați, învățați, învățați”. Urați învățătura lui Lenin. Acum aveți toate posibilitățile să studiați. Partidul însuși se ocupă de educația voastră. Învățați ca să deveniți ingineri, agronomi, chimiști pricepuți. Trebuie să ieșiți oameni cu știință multă. Să duceți înainte ce-am realizat noi, părinții voștri, să fiți fericiți.

Copiii oamenilor muncii aparținînd minorităților naționale sînt crescuți cu aceeași dragoste ca și fiii poporului român. În fotografie: copii romi la școala elementară nr. 20 din Oradea.

La „Librăria copiilor” au sosit azi ultimele noutăți... Cărți, reviste și ziare care, prin grija partidului nostru, apar pentru cei mici în sute de mii de exemplare.

POPAS IN VIETNAM

— NOTE DE DRUM —

de Ioseph STAROBIN
scriitor progresist american

După o călătorie de mai bine de doi ani prin țările Europei și Asiei, scriitorul progresist american Ioseph Starobin a făcut un popas de câteva luni și în regiunile eliberate ale Vietnamului.

„Fiind primul american care a vizitat Vietnamul liber — scrie Starobin într-unul din reportajele sale — am parcurs peste 1.000 km. prin regiunile eliberate ale Republicii Democratice al cărei președinte este legendarul Ho Și Min”.

Săptămîni în șir scriitorul american a cutreierat regiunile nordice ale Vietnamului, călătorind ba în autocamioane, ba cu bicicleta, ba călare sau în multe cazuri pur și simplu pe jos. A pătruns în desigurile junglei, a vizitat uzinele și școlile din munți. A fost pe front și în spatele frontului. Pretutendeni el a văzut cu proprii săi ochi cum poporul era al Vietnamului își făurește, în condițiile luptei armate pentru libertate, viața sa nouă sub soarele rîndușelilor democrat-populare.

Pentru că în articolele, reportajele și notele de drum pe care le-a trimis din Vietnam ziarului „Daily Worker” din New-York, Starobin a spus adevărul despre „războiul murdar” dus de colonialiștii francezi în Indochina și despre viața nouă ce pulsează în Vietnamul liber, autoritățile americane l-au declarat pe curajosul scriitor drept „suspect” și „indezirabil”.

La întoarcerea sa la San Francisco, Starobin a fost arestat, confiscându-i-se o dată cu pașaportul și întregul material documentar pe care îl adusese din Vietnam.

Presiunea opiniei publice mondiale l-a smuls pe Starobin din ghearele gestapo-ului american.

Scriitorul și-a reluat pana, scriind o serie de noi și interesante note de călătorie și terminînd cartea sa „Vietnamul luptă pentru libertate”, care neputînd fi editată în S.U.A. a fost tipărită de o editură londoneză.

Slova curajoasă, demascatoare a lui Starobin și-a găsit loc de cinste în paginile presei progresiste mondiale. În revista sovietică „Timpuri Noi”, ca și în ziarul „Daily Worker” din Londra, Ioseph Starobin a publicat note de drum valoroase pe care le prezentăm, în formă prescurtată, cititorilor „Flacării”.

Șiștele ce însoțesc textul aparțin cunoscutului desenator polonez Alexander Gobzdej, care de asemeni a făcut recent o călătorie de 3000 kilometri prin Vietnamul liber.

Santinela la un depozit de orez.

Nu voi uita niciodată prima mea întîlnire cu vietnamezii. Sute de țărani — bărbați și femei — îmbrăcați cu tradiționalele bluze cafenii largi, și în pantaloni de culoare închisă, reparau la lumina făclilor drumul în apropiere de Na Fac.

Uriașele pîinii lăsate de exploziile bombelor erau pline cu apă stătută. Țăranii fărâmițau pămîntul gălbui cu tîrnăcoape și săpăligi, îndepărtau copacii smulși din rădăcini, cărau pietriș în coșuri de bambus... Și în tot acest timp cîntau niște cîntece cu intonații ciudate, cărora le răspundea umitorul ecou al muntilor.

Așa munceau în fiecare noapte. Cînd am trecut pe lîngă ei, mi-am tras instinctiv capul între umeri de parcă m-ar fi învinuit de ceva... Nu există metodă mai cinică de a ducere a războiului decît bombardamentul aerian. Și ce poate fi mai mîrșav decît bombardarea Vietnamului cu avioane construite în America, țară pe care e puțin probabil s-o fi văzut măcar unul dintr-un milion de locuitori ai Vietnamului? De ce trimitem avioanele noastre într-o țară necunoscută americanilor, împotriva unui popor care nu ne-a făcut nici un rău?

Înainte de a vizita unitățile armatei vietnameze, comandantul ei suprem, Vo Nguen Giap, mi-a vorbit timp de două ore, la statul major din munți, despre problemele și perspectivele războiului, explicîndu-mi pe hartă desfășurarea operațiunilor militare. Vo Nguen Giap are 41 de ani. E un om uscățiv, îmbrăcat într-un costum simplu de culoare kaki. Vorbește curent limba franceză. Are un zîmbet foarte plăcut, care-i luminează fața frumoasă, îi joacă în ochi, pe buze.

Chiar aici, în acești munți, Vo a format din inițiativa lui Ho Și Min primul detașament înarmat, alcătuit din 34 oameni. Aceasta s-a întîmplat în perioada 1940-1941, îndată după ce colonialiștii francezi i-au lăsat pe imperialiștii japonezi să pătrundă în Indochina.

În prezent, Vo Nguen Giap comandă o armată formată din multe divizii. Trupele sînt bine instruite și înzestrate cu artilerie ușoară și grea. O bună parte din artileria lor este compusă din tunuri americane, capturate în luptă, tunuri pe care Statele Unite le furnizează începînd din anul 1949 corpului expediționar francez.

În afară de trupele regulate din regiunile eliberate, există și baze de partizani bine organizate.

Chiar și în timpul celor mai grele bătălii din văi și din munți, Armata Populară este ajutată de zeci de mii de țărani-voluntari, care aduc pe poziții hrană și muniții. De aceea, nici cel mai teribil bombardament asupra căilor de comunicație nu poate influența în mod serios aprovizionarea Armatei Populare.

Am vizitat unul din batalioanele diviziei 308. Acest batalion este

format din 500 de ostași tineri și voinici, aproape toți fii de țărani. Sînt flăcăi zdraveni, cu chipuri de culoarea bronzului; părul lor negru cu reflexe albastrii contrastează viu cu uniformele de un verde deschis. În toamna trecută batalionul a făcut atîția prizonieri, încît în medie revenea cîte un soldat inamic de fiecare ostaș al batalionului. În cursul luptelor a fost capturat atît de mult armament, încît batalionul a reușit să-și schimbe în întregime armele vechi cu altele noi.

Mi s-a întipărit în minte cele trei reguli după care se conduc ostașii batalionului: „Nu lua de la populație nici un cap de ață, nici un ac”; „Nu te plînge niciodată de greutate”; „Întotdeauna, oricare ar fi împrejurările, păstrează ini-

Am petrecut o zi la una din „uzinele din pădure”. Este unul din numeroasele arsenale ale mișcării de rezistență. 600 de oameni, unii dintre ei muncitori de la atelierele feroviare din Hanoi, iar alții, tineri țărani care au învățat recent meseria (15% sînt femei), lucrau la strunguri și raboteze. Aceste mașini așezate sub umbră din bambus au fost aduse — fie pe brațe, fie în căruțe — peste munți și rîuri. Curentul electric este obținut aici cu ajutorul unor dinamuri „Delco”, puse în funcțiune de motoare de vapor cu 6 cilindri, de tip „Chrysler”. Uzina fabrică, din șine vechi de cale ferată și din țevi, aruncătoare de mine, și produce zilnic 3.000 grenade de mînă. Am urmărit întregul ciclu de producție și am

Această partizană vietnameză s-a măritat. Dar a doua zi după nuntă între tinerii so s-a iscat o discuție: are sau nu dreptul bărbatul să ia arma soției sale pentru a lupta cu ea? Tovarășii mai în vîrstă au hotărît: „Poate s-o împrumute, pentru a lupta împotriva colonialiștilor și a-și face astfel rost de o altă armă, pentru el personal. Doi arme sînt întotdeauna mai bune decît una singură!”

țiativa și învinge toate obstacolele...”

În prezent toți participanții la mișcarea de rezistență sînt grupați în frontul unic Lien-Viet. În martie 1951 a aderat la acest front organizația Viet-Min — Liga Independenței — creată în 1941. Din Lien-Viet fac parte: partidul Lao Dong — partidul celor ce muncesc din Vietnam, — partidele democrat și socialist, Confederația Generală a Muncii (300.000 de membri), Asociația țărănească pentru salvarea națională, precum și organizațiile democratice de tineret și femei. În afară de acestea, Lien-Viet-ul include Liga budhistă a salvării naționale și pe participanții catolici la rezistență (în Vietnam sînt 2.000.000 catolici — N.R.) precum și pe unii patrioți de frunte, fără de partid, indiferent de opiniile și origina lor.

participat la experimentarea poligon a diverselor tipuri de grenade.

Am vizitat de asemeni o școală din junglă, unde 300 de bărbați și femei urmau un curs de 3 luni. Mulți dintre ei au venit la școală din Delta Vietnamului de nord. Am stat de vorbă cu un cursant care pentru a ajunge aici din regiuni bazelor de partizani aflate în apropiere de Saigon, a avut nevoie de 4 luni de zile. Am găsit ai scriitori cu care am vorbit despre Aragon și Howard Fast. Am găsit pictori care expuneau prin să tablourile lor. Am găsit medic care studiaseră streptomicina diferite probleme în legătură cu apărarea împotriva armei bacteriologice. Toți ședeau cot la cot fiii de țărani și meșteșugari.

În această școală am auzit numeroase și minunate povești

Ilustrații de Alexander GOBZDEJ
(R. P. Polonă)

despre felul cum 13.000.000 de oameni, care pînă de curînd erau analfabeți, învață acum să citească și să scrie, despre 500.000 de copii care frecventează școlile republicii, despre teatrele mobile și despre concursul literar, la care au fost prezentate 700 de piese, poeme, nuvele și povestiri.

Xiuan Tui, redactor la ziarul „Kuu Kuoc“ („Salvarea Națională“), mi-a povestit că acest organ al frontului Lien-Viet se tipărește concomitent în trei regiuni diferite. Tirajul total al ziarului este de 90.000 de exemplare. În munți sînt ascunse 5 mașini de tipărit. Fiecare ediție își are propriul săi corespondenți. Ziarul este difuzat cu ajutorul camioanelor și bicicletelor, precum și de oameni care merg pe jos. Știrile din lumea de afară se primesc prin radio.

Vo Thi Han, o femeie mărunțică, de 62 de ani, cu fața zbîrcită, ne-a spus povestea fiicei sale, eroina națională Bui Thi Kuc („Kuc“ înseamnă în vietnameză crizantemă), care a fost ucisă în chinuri. Vo Thi Han a avut 8 copii. Trei fii ai ei au căzut pe front. În 1950 tînăra Kuc, în vîrstă de 20 de ani, funcționară într-o instituție de stat, a luat parte la eliberarea satului său natal de sub tirania trădătorului Nghi. Colonialiștii francezi au prins-o și au torturat-o, cerîndu-i să divulge numele tovarășilor ei. A fost legată de un stîlp. I s-au tăiat mîinile, sîinii și după aceea picioarele. Singurul ei răspuns a fost: „Trăiască președintele Ho!“ Atunci au omorît-o.

Am avut marea cinste de a petrece două seri în societatea președintelui Ho Și Min. Este înalt, cu umerii ușor aduși; părul său începe să încărunțese. Are fruntea înaltă, o privire pătrunzătoare, mustățile și barba tunsă după moda orientală. Rîde adesea și atunci i se văd dinții strălucitori de albi. Este îmbrăcat într-o tunică simplă și pantaloni țărănești de bumbac. Imi aduc aminte că atunci cînd l-am văzut pentru prima oară, cobora treptele înalte ale locuinței sale; apoi încăleacă pe un cal și dispăru în noapte.

Ho Și Min (numele lui înseamnă „Agerul“) este foarte iubit de popor. Acest om de stat, strateg al revoluției, patriot plin de abnegație, constituit pentru tineretul vietnamez o pildă de dreptate și bunătate.

În tinerețea sa, Ho Și Min a călătorit mult și a fost aproape în toate țările lumii. Cunoaște cinci limbi și vorbește curent engleza. Se observă că pe vremuri a studiat foarte bine istoria Americii. Mi-a vorbit despre tradițiile lui Jefferson și Lincoln și m-a întrebat:

— Ce-ar fi spus strămoșii americanilor, dacă ar fi aflat că avioanele dv. bombardează un popor care luptă pentru independența sa?

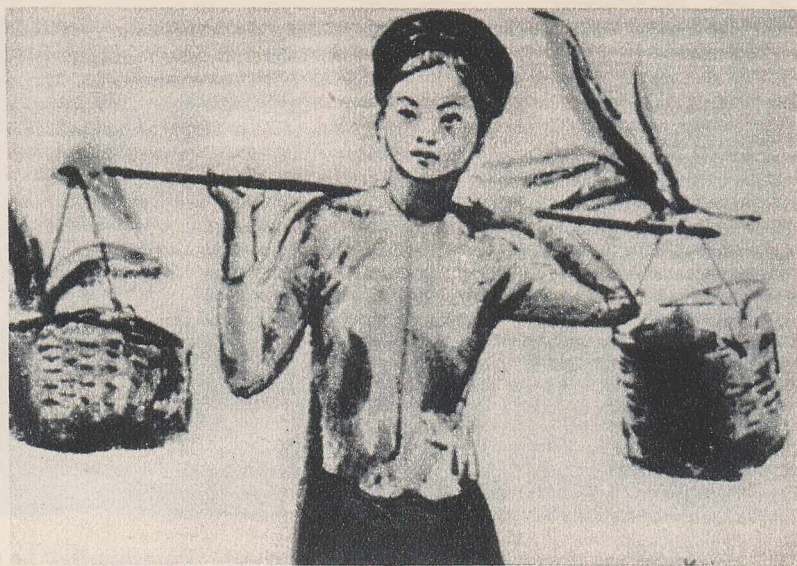
Președintele își îngrijește singur grădina, își bate la mașină singur

discursurile și articolele scrise într-o limbă simplă și poetică, pe înțelesul fiecărui țaran. În sate și în taberele militare circulă din gură în gură poeme și poezii despre președintele Ho.

În 1930 Ho Și Min a întemeiat Partidul Comunist din Indochina. Între anii 1931—1932 a zăcut în închisorile din Hong-Kong. Într-o bună zi siguranța franceză a anunțat moartea lui. Din 1940 n-a mai părăsit jungla, cu excepția anului 1946, cînd a făcut o călătorie oficială la Paris, în vederea tratatelor care s-au terminat într-un chip alit de nereușit. În timpul acela, președintele Ho a fost nevoit să muncească în condiții grele. Vietnamul era izolat de celelalte regiuni ale Asiei. În țară au început să se infiltreze trupe gomindaniste, chipurile pentru a-i dezarma pe japonezi. În același timp au început să se întoarcă și francezii. Ho Și Min trebuia să consolideze și să extindă frontul intern, reunind pătriți cît mai largi ale populației. În domeniul politicii externe, trebuia să-i silească pe gomindaniști să părăsească țara. El a reușit să facă toate acestea. Dar, deși a arătat în repetate rînduri că este gata să înceapă tratative, n-a izbutit să determine guvernul francez să încheie o convenție trairnică.

Avea 55 de ani cînd s-a retras din nou cu armata republicii în junglă: — Vom lupta cinci ani și chiar zece, dacă va fi nevoie — a declarat el — dar vom obține victoria...

Cercurile diriguitoare din S.U.A. speră să cîștige mult în Indochina. Ele doresc ca Franța să continue războiul și să trimită cît mai multe trupe. Totodată, ele vor ca Franța să se mai restrîngă puțin și să ofere în Indochina un cîmp vast de activitate monopolistilor americani, precum și businessmenilor japonezi. În afară de aceasta, Pentagonul și departamentul de stat consideră Vietnamul ca o bază potențială pentru războiul împotriva Chinei populare. Ele n-au renunțat încă la această speranță deșartă. Pe de altă parte, ele se tem că poporul francez va sili guvernul să pună capăt războiului dezastruos din Indochina și să înceapă tratative cu Ho Și Min. Monopoliștii americani se tem că atunci cînd, în cele din urmă, în Asia de sud-est va fi instaurată pacea, ei vor fi de prisos în această

E firavă copila, dar nu se dă în lături de a străbate munții cu o povară de 30 kg. orez în spinare. E doar contribuția ei la hrănirea ostașilor ce luptă pentru libertate!

parte a lumii, în care n-au nici drepturi juridice, nici istorice. Ei caută să intimideze pe toată lumea pentru a obține pe un preț de nimic „dominația“ și pentru a prelua conducerea războiului din Indochina.

Dar Statele Unite nu vor reuși, nici singure, nici în alianță cu vreunul din sateliții lor, să facă ceea ce n-a putut face Franța cu armamentul și cu dolarii americani.

Prin trimiterea de artilerie și avioane, acest război poate fi întrucîtva prelungit, dar nu se poate soluționa problema principală care neliniștește Franța, și anume problema oamenilor. Efectivele armatei lui Bao Dai pot fi sporite pînă la 250.000 de soldați. De asemenea, pot fi trimiși acolo ofițeri americani. Dar toate acestea nu-l vor salva pe Bao Dai de soarta lui Cian Kai-și. Unitățile vietnameze (este vorba de trupele mercenare ale lui Bao Dai — N.R.) vor trece de partea lui Ho Și Min, cu armament cu tot. Cît privește trimiterea soldaților americani în jungle și în munți, ce ar putea aduce aceasta? Numai o nouă nenorocire, asemănătoare războiului din Coreea.

Soarta războiului din Vietnam este determinată de cauze adînci.

Vechiul și putredul edificiu feudal și imperialist se prăbușește. El nu poate fi salvat prin forța armelor. Este necesar să fie modernizată agricultura, deoarece poporul nu mai vrea să moară de foame din cauza sistemului actual de proprietate funciară. Poporul vietnamez nu vrea ca materiile sale prime să fie jefuite de companiile străine, care storc profituri maxime, dar nu fac nici un fel de investiții în folosul poporului. Poporul dorește dezvoltarea economiei, el vrea democrație și nu un regim polițienesc. După ce a supraviețuit războaielor de jaf, cărora le-au căzut victime cîteva generații, el dorește pacea. Iar pentru a realiza acest lucru, el vrea să obțină „doc lap“ — independența.

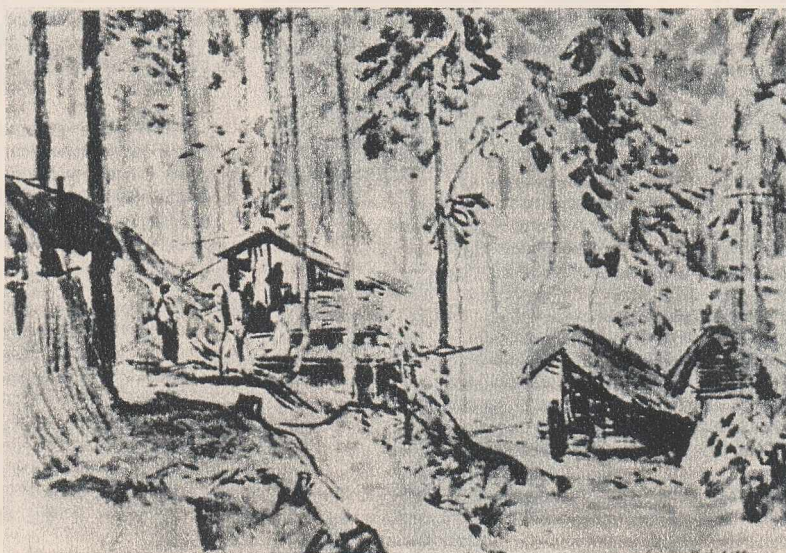
Regimul corupt al lui Bao Dai, acest „împărat al localurilor de noapte“ cum este numit la Paris, nu poate satisface nici una din cererile arzătoare ale poporului. Bao Dai n-a putut face lucrul acesta nici atunci cînd slujea colonialiștilor francezi, iar apoi celor japonezi. El nu se va schimba nici sub cizma americană, pentru simplul motiv că este un agent al moșierilor și al companiilor străine care storc profituri din Vietnam.

Cheia succesului mișcării populare stă în faptul că, în decursul războiului, milioane de vietnamezi au aflat ce înseamnă un alt sistem de folosire a pămîntului. În regiunile eliberate ale țării sporește producția de alimente, crește nivelul de trai al poporului, se dezvoltă producția meșteșugărească. Poporul își conduce singur țara. Tineretul din Vietnam este educat în spiritul unor idealuri noi. De cîteva ani populația unor regiuni întinse se bucură de independență. Locuitorii din Vietnamul liber știu că au prieteni, că victoria le va da puțința să transforme viața țării.

Imi amintesc de o tînără femeie cu care am călătorit la întoarcerea din Vietnam. Se ducea la Pekin, la soțul ei, diplomat vietnamez, pe care nu-l mai văzuse de trei ani, chiar din ziua căsătoriei. Era pentru prima oară în China. Și pe cînd trenul nostru trăgea în fața peronului, ea izbucni pe neașteptate în plîns:

— Priviți cît de fericite sînt femeile chineze — spuse ea. — Ce fericțiți vom fi și noi cînd îi vom izgoni pe colonialiști!

Un punct militar de legătură în junglă.

Cu câteva luni în urmă, Fabricii de Confecții „Gh. Gheorghiu-Dej” i-a fost decernat de către Ministerul Industriei Ușoare și Comitetul Central al Sindicatului muncitorilor din industria textilă, pielărie, confecții, sticlă, steagul de întreprindere fruntașă pe ramură de producție. În luna mai, muncitorii fabricii s-au bucurat de-o și mai mare răsplată: Consiliul de Miniștri al R.P.R. le-a conferit drapelul de întreprindere fruntașă pe țară, pe anul 1953.

MAI MULT, MAI FRUMOS, MAI IEFTIN !

În fața vitrinei unui mare magazin de confecții de pe Calea Victoriei, numeroși pletoni se opresc și admiră costumele și rochiile expuse în vitrinele frumos ornate.

Comentariile nu lipsesc. Îndeobște, costumele plac. Cine a avut cît de cît curiozitate, a putut ușor afla că noutățile de primăvară expuse în vitrine sînt produsele Fabricii de Confecții „Gh. Gheorghiu-Dej”, din București.

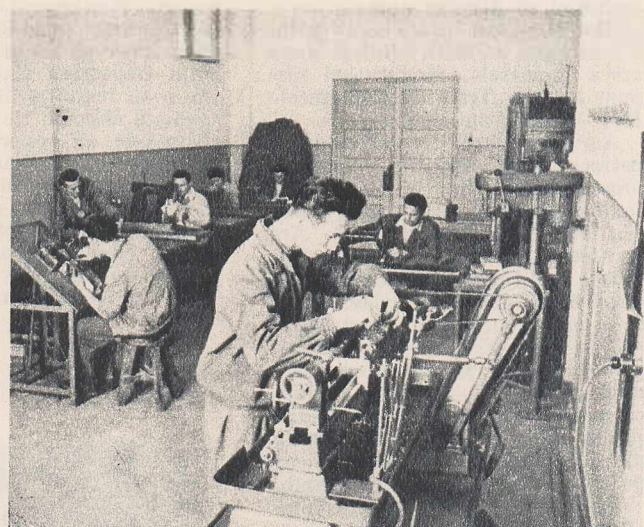
...Admiri costumele din vitrină dar, desigur, nu știi că, pentru ca ele să ajungă în posesia cumpărătorilor și să satisfacă gusturi dintre cele mai diferite, sute de oameni au muncit cu dragoste în uzina „uzină a costumelor”.

Dragostea aceasta e oglindită în felul în care cei ce muncesc la F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej” au luptat pentru valorificarea rezervelor interne ale întreprinderii, pentru economii și reducerea prețului de cost, pentru o producție de calitate superioară. Astfel, anul trecut s-au introdus la F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej” mai multe metode noi de muncă, printre care și sistemul numit „PROD-SINCRON”, sistem care a dus la îmbunătățirea productivității muncii, asigurînd un ritm continuu de lucru. La un costum trecut prin „prod-sincron” lucrează circa 495 de muncitori, fiecare executînd o lucrare de detaliu, asigurîndu-se totodată un riguros control al calității.

Mica mecanizare, care în aparență pare un factor de importanță minoră, a dus și ea la mărirea productivității pe întreaga întreprindere. Transformarea unor mașini – care au fost prevăzute cu două ace – a făcut posibilă executarea a două cusături simultan; iar dispozitivul pentru ștafir („cusătură ascunsă”) a înlocuit și ușurat munca a numeroși muncitori.

35.393 raglance bărbătești, 125.438 paltoane, pardesii și raglance de femei, 30.877 confecții de copii – acestea sînt produsele puse la îndemîna consumatorilor, peste plan, în anul 1953.

Munca însuflețită și neobosită a muncitorilor din „uzina costumelor” a fost răsplătită. De curînd, întreprinderii i-a fost decernat drapelul de producție al Consiliului de Miniștri pe anul 1953. Decernarea acestui drapel de întreprindere fruntașă pe întreaga țară, corespunde aprecierilor făcute de zeci de mii de bărbați și femei care poartă frumoasele costume confecționate aici.

3.445.799 lei economii s-au realizat în anul 1953, în urma introducerii a diverse inovații. Atelierul de prototipuri, unde lucrează cei mai buni inovatori, a fost utilat cu unelte menite să ajute pe cei care creează dispozitive pentru mecanizarea procesului muncii. La strung, în primul plan: tînărul Simion Marian.

O rochie care să placă în egală măsură tuturor femeilor e un lucru destul de complicat... dacă nu chiar imposibil. Însă gusturile sînt gusturi... Un proverb latin spune că ar fi chiar indiscutabile. La sfatul tehnic al întreprinderii, confecțiile, totuși, se discută. După cum vedeți în această fotografie, un sfat tehnic destul de numeros, de la care nu lipsesc nici bărbați, supune criticii un nou model de rochie de stofă. După ce se fac toate modificările cerute de către sfatul tehnic, noul model va fi executat și dat spre vînzare magazinelor.

„Cum am putea face economii?” Intrebarea aceasta și-au pus-o nenumărați muncitori. Propunerea Șerbaneî Rotaru (în fotografie), dintr-o brigadă a tineretului, pare acum, după ce a fost pusă în practică, foarte simplă: în timpul pauzelor, prizele electrice de la mașinile de cusut să fie întrerupte. Propunerea s-a extins în întreaga fabrică, aducând economii însemnate.

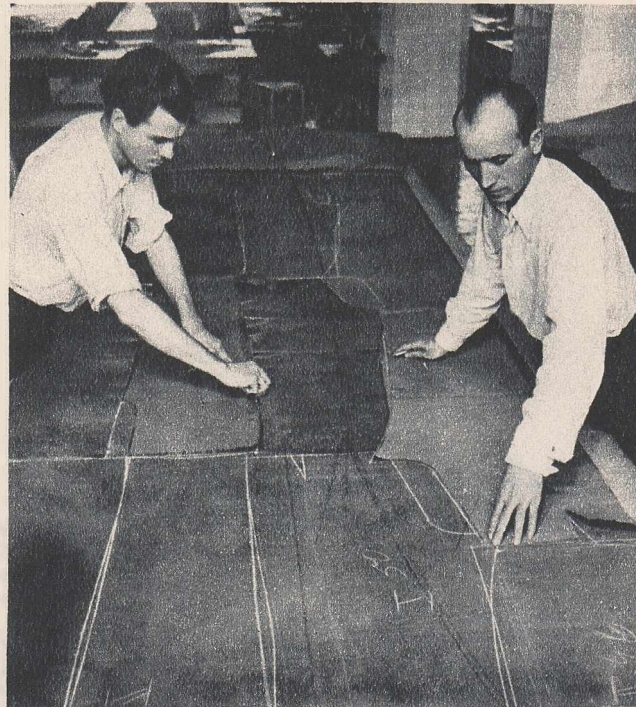
Noul sistem „prod-sincron” asigură o mare productivitate a muncii, datorită ritmului continuu de lucru. În cadrul acestui sistem, printr-o riguroasă și justă diviziune a muncii, părțile componente ale unui costum trec, pînă la finisare, prin mîinile a aproximativ 495 oameni.

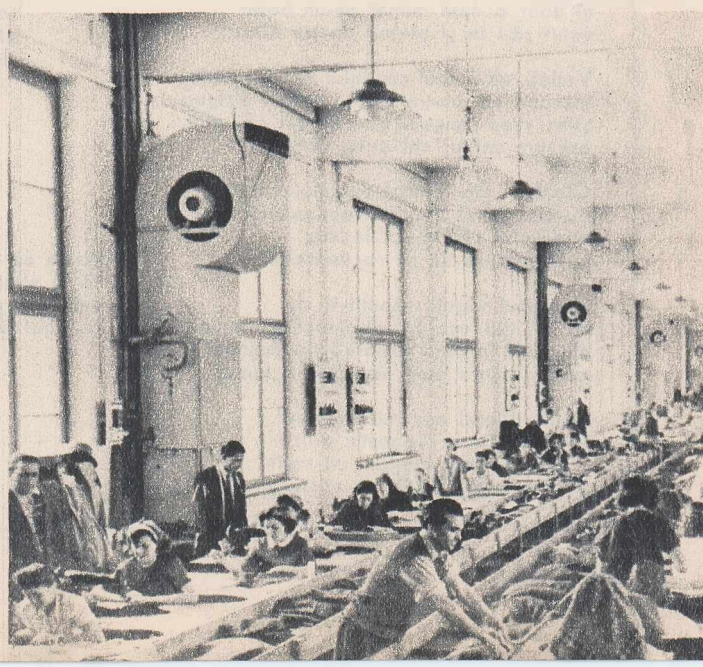
← Inovatorii C. Munteanu și N. Ancu au transformat o mașină obișnuită „Cu-gir”, pentru a putea fi folosită simultan și pentru cusut, și pentru rihuit.

La serviciul tehnic, unde se face normarea consumului specific de materiale, se execută un fel de „proiectare” cu totul ciudată.

Lipsea cu desăvîrșire planșetele și riglele de calcul. Liniile trase pe stofă sînt tiparele unor prototipuri de costume care se vor confecționa în fabrică. În această secție a luat naștere metoda de încadrare a tiparelor pe țesătură desfăcută, metodă aplicată de Petre Troșca, Ion Lesne și Leon Godorogea, și care aduce o economie de 4—8 cm. pe unitatea de produs. La mîile de kilometri de stofă prelucrați în fabrică s-au obținut economii nebănuite de mari. În fotografie: Petre Troșca și Ion Lesne, lucrînd după noua metodă.

10 modele de jachete și pardesie pentru femei execută simultan muncitoarele care lucrează în noul sistem al „Conveierului secțional”, introdus în fabrică pe baza experienței sovietice. În fotografie: o zonă a conveierului.

A plouat

A plouat pe plopi, pe case,
intră umezeala-n oase.
Toată ziua-am suduit
timpul ăst' afurisit,
că nu-i chip să ieși afară
de din zori și pînă-n seară.

Dar cînd și-a desprins cununa,
din zăbun de nori, luna –
tîhnă albă s-a-mpînzit
peste satul jilăvit.

Rar cădea în picuri stropul
care-a mas pe streașini încă...
Și parc-auzeam cum bobul
încolțește-n brazda-adîncă.
Și parcă simțeam că-mi scaldă,
ca-ntr-un vis, odaia mică
aburi calzi de pîță caldă,
aburi calzi de mămăligă.

Și vîstînd recolta nouă,
aș fi vrut din nou să plouă.

Avea cîndva bunicul un cujiț

Avea cîndva bunicul un cujiț
înfîpt adînc într-a ciubotei gură
și cînd pleca în zori la păstorit
el îi trecea cu pila pe custură.

A fost bătrînul bietul așezat
și folosea cujițu-n viajă numa'
spre a ciopli vreun fluier de cîntat
cînd se cocea în alunîș aluna.

Ci doar de două ori, în două veri,
a-njunghiat doi lupi înalți cît mînzul, –
și doar o dată numai pe-un boler
venit să-i la și pielea de pe dînsul.

Vedeți, cînd scot condelul să mai scriu,
trecutul ca pe-un mare maritor strîgu-l
și-aș vrea condelul meu de azi să-l știu,
precum cujițul cel avea bunicul.

Cloplind din lemnul versului cobuz
eu cînt în el cîntare voințească,
poporului să-i placă la auz
și în cîntare să se recunoască.

Condelul veșnic ascuțit îl am
cu el, din versuri să-njunghiez anume
din cînd în cînd o cobră de dușman
care de țara mea nu-ncape-n lume.

Căci sufletul așa mi-i împlinit
să-ngemăneze dragoste și ură.
...Avea cîndva bunicul un cujiț
și îi trecea cu pila pe custură.

În castelul Peleş din Sinaia

La castelul Peleş din Sinaia
spînzurau măfășuri în odaia
unde-n pufuri albe lîncezea,
de atîtea trebi, Măria Sa.

Prinții pomădați din lumea mare,
îrfele frumoase – de rigoare –
somițăți din alte țări sosite,
sfîrșiau în paturi aurite.

Nelăsîndu-i să-și mai facă mendrele,
l-am pofțit să-și spulbere bulendrele,
din palatul ce-n mortaru-l poartă,
sînge și sudori și vlagă moartă.

Am deschis ferestrele luxoase
ca să lasă-aromele grejoase, –
fumurile de havane moi, –
și să intre Izul de trifoi.

Iată azi găsesc și eu cu cale
să adorm pe pernele regale...
Peste pînza albă, moale, fină,
plînge-o monogramă de regină.

O apăș cu ceafa și zîmbind,
să mai hodinesc nițel, mă-ntînd.
Trag un pui de somn, ca apoi iară
să muncesc pentru popor și țară.

Las'să dorm pe perne-n albe rînduri,
eu ce am dormit pe pat de scînduri!
Hei! De bucurie aș striga
să audă și Măria Sa,
și sulita-ncreagă să audă!

Toți să doarmă ca pe țepi, de ciudă...

Ca buruienile

Vrăjmașii încă-n țară se mai strîng.
Să ne-ntîrzie și încurca vremile,
se strîng ca buruienile în crîng,
ca buruienile, ca buruienile.

Au nume-aparte: mătregună, spînz,
și vor să ne-otrăvească iar poienile.
Însă-n aceeași cale s-au strîns:
sînt buruienile, sînt buruienile.

Și nici nu stau măcar la locul lor
ci-și vor tot mai adînce rădăcinile,
scîrboase, se-amestecă-nre flori,
vor glastrele, livezile, grădinile.

Se-ascund, dar le simțim după miros,
folos în viajă nu aduc nici unele
și-și înădesc pe sub frunzar umbros
doar stricăciunile, doar stricăciunile.

Grădinarîtu-ne-au stăpînit năfîngi
ce-n chef și-n furturi își trăiră, vremile
rîdeau vîzînd că în grădini se strîng
vai, buruienile mari, buruienile!

Noi nu sîntem asemeni grădinarî
să ridicăm nepăsători sprîncenile.
Avem arșeie*) țari în brațe țari,
dușmanii-l știm
și nu-i știm în zadar:
sînt buruienile, sînt buruienile.

Cu ochii-n patru dară să plivim,
și ne atînce să păstrăm comorile,
că buruienile sînt cu venin.
Peste livezi, ogoare și grădini
să crească spicele, să crească florile!

*) Cazmate

Noi muncitorii, între noi

Poate că mi-i necaz un pic
că tu și-ai tăi trăiți mai bine, –
dar nu-ți port pică, nu-i nimic
nu-i bai că ai mai mult ca mine!

La muncă n-am cumpătul tău
și-n braț am forțe mai puține,
dar chiar de-mi pare-o leacă rău,
nu-i bai că ai mai mult ca mine!

Prin legea patriei de azi
avem pe cît ni se cuvîne –
lăstari în unii, alți-s brazi;
nu-i bai că ai mai mult ca mine!

Din pîne gustă sănătos,
din vin și miere de albine!
De traiul tău sînt bucuros;
nu-i bai că ai mai mult ca mine!

Ci, sumecîndu-mă cîndva
te voi întrece – știu eu bine,
dar știu că și tu-i zice așa:
„nu-i bai că ai mai mult ca mine!”

MĂREȚA ANIVERSARE

În urmă cu trei veacuri, în anul 1654, Rada din Pereiaslav, ținută sub conducerea eminentului om de stat și comandant de oști Bogdan Hmelnițki, a proclamat în numele întregului popor ucrainean reunirea pe veci a Ucrainei cu Rusia, pecetluind astfel, pentru totdeauna, unitatea frățească de neclintit dintre popoarele ucrainean și rus.

Actul istoric al reunirii nu numai că a salvat poporul ucrainean de înrobirea străină, dar i-a deschis larg calea spre propășirea și înflorirea sa și a patriei sale.

Luptând cot la cot cu poporul frate rus, poporul ucrainean a ieșit biruitor din toate încercările. Iată de ce el a fost primul care a urmat poporul rus pe drumul luminos al socialismului.

Constituirea Statului Sovietic Ucrainean, alianța lui frățească cu Rusia și cu toate celelalte republici sovietice socialiste au fost rodul mărețelor izbânzi ale politicii naționale leninist-staliniste, chezășia mersului înainte al poporului ucrainean alături de toate popoarele marii Uniuni Sovietice.

Forța de neînving a familiei popoarelor Uniunii Sovietice stă tocmai în unitatea frățească și coeziunea lor de neclintit în jurul gloriosului Partid Comunist al Uniunii Sovietice, inspiratorul și organizatorul izbânzilor fără seamăn pe drumul construirii vieții noi, fericite, sub semnul marii bătălii pentru pace, pentru comunism. Iată de ce a 300-a aniversare a reunirii Ucrainei cu Rusia s-a transformat într-o grandioasă sărbătoare a întregului popor al Uniunii Sovietice, găsind ecou puternic pînă dincolo de hotarele U.R.S.S., în inimile sutelor de milioane de oameni cinstiți din toate țările lumii.

Pe veci împreună! Cu aceste cuvinte muncitorii, colhoznicii și intelectualitatea sovietică din toate republicile frățești au sărbătorit memorabila dată.

Oamenii sovietici au cinstit glorioasa aniversare printr-un uriaș avînt politic, prin noi victorii în muncă. În cinstea jubileului oțelării din Ural și minerii din Kuzbass, colhoznicii din Kuban și regiunea Volgăi, cultivatorii de bumbac din Uzbekistan și pescarii de pe țărmurile Mării Caspice au adus patriei în dar roade ale muncii lor entuziaste.

Darurile oamenilor sovietici au fost însoțite de caldele și însuflețite urări:

Trăiască în veci prietenia de nezdruincinat a popoarelor ucrainean și rus și a tuturor popoarelor Uniunii Sovietice — chezășia sigură și de nădejde a independenței și libertății lor naționale, a înfloririi și fericirii lor!

Sub conducerea Partidului Comunist, înainte spre victoria comunismului!

Sus: Kiev — Statuia lui Bogdan Hmelnițki

Jos: Aspect de la marea demonstrație a oamenilor muncii din Kiev, cu prilejul celei de a 300-a aniversări a reunirii Ucrainei cu Rusia.

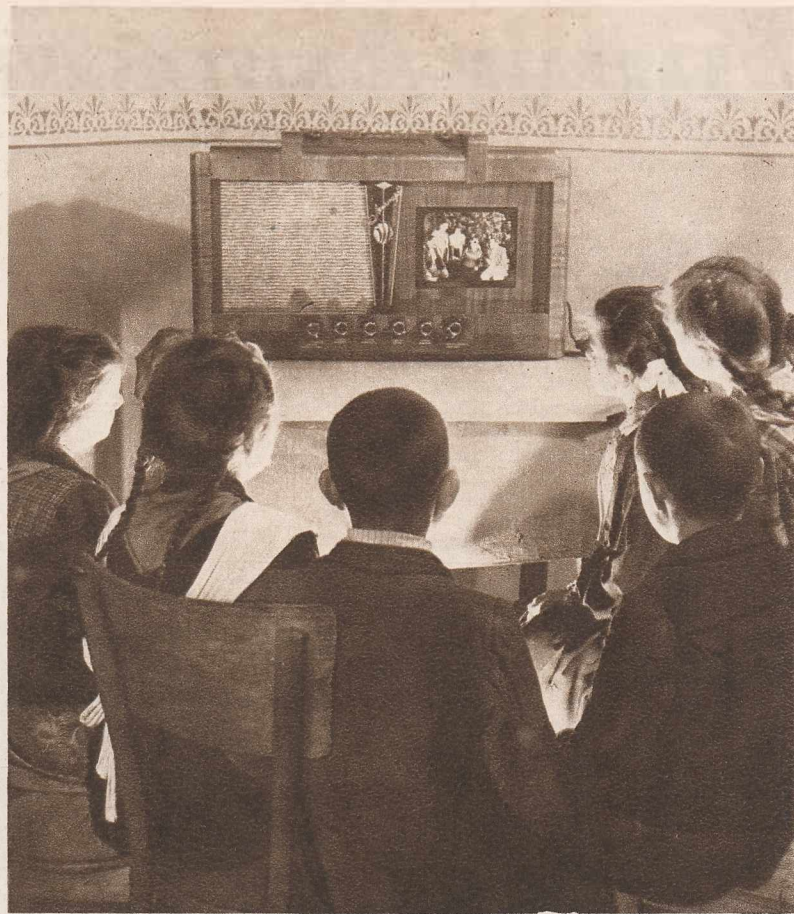

Kiev — Statuia lui Bogdan Hmelnițki.

Oțelarul Ivan Suško de la uzina metalurgică Dneprodzerjinsk este un cunoscut inovator în domeniul industriei metalurgice din R. S. S. Ucraineană.

Televiziunea a pătruns și în satul colhoznic ucrainean. Un grup de școlari din satul Goqolev — regiunea Kiev — asistă la un spectacol transmis prin aparatul de televiziune.

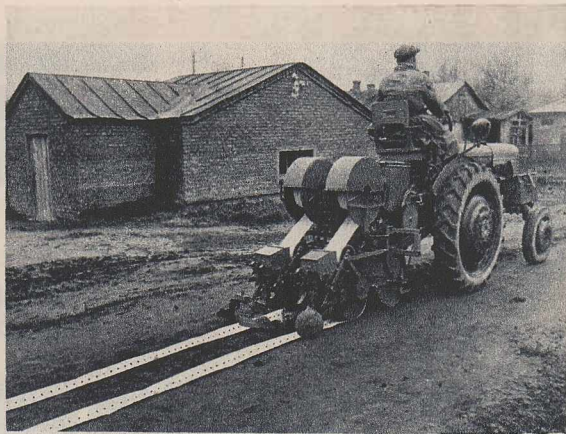

Plină de bucurii este viața nouă a Ucrainei. Satele și orașele ucrainene răsună acum de cântecele vesele ale milioanei de oameni ai muncii. În fotografie, tinerii colhoznic din regiunea Stanislav petrec plini de voieșie.

O MAȘINĂ CARE FACE INUTIL PRĂȘITUL

Pe ogor trece o mașină. În urma ei se așterne o panglică de hîrtie îmbibată cu o soluție specială. În panglică sînt găuri prin care cad semințe de legume. Apoi panglica este acoperită cu pămînt. Umiditatea și căldura, care se acumulează sub panglică, exercită o influență favorabilă asupra dezvoltării semințelor, iar buruienile, fiind lipsite în felul acesta de aer și lumină, nu pot crește.

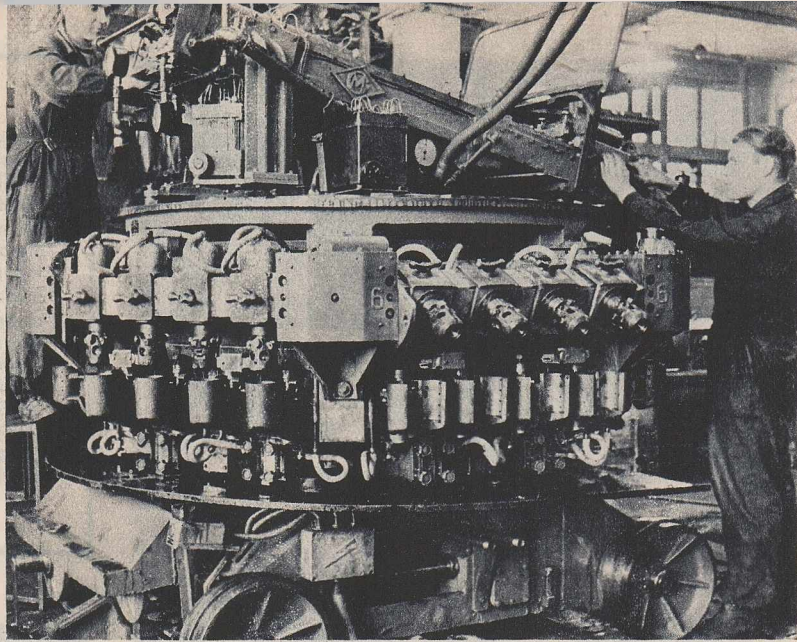

Această nouă realizare a constructorilor sovietici de mașini agricole face inutil prășitul.

LA CONSILIUL DE ARTĂ CULINARĂ

Pe lângă combinatul alimentar care deservește Uzina de automobile „Stalin” din Moscova a fost creat un consiliu de artă culinară, din care fac parte cei mai buni bucătari, precum și reprezentanți ai sindicatului. Consiliul se ocupă de problema îmbunătățirii serviciului la cantine și bufete și, mai ales, de calitatea și varietatea bucatelor.

În fotografie: vizită în expoziția organizată recent de consiliul de artă culinară.

26.000 PAHARE PE ZI

În lupta pentru sporirea producției bunurilor de larg consum, oamenii sovietici realizează inovații dintre cele mai prețioase. O astfel de inovație o constituie mașina automată „V. S.-24”, pentru producția de pahare, construită de tehnicienii uzinei „Steklomașina” din Moscova.

Acest automat este bazat pe sistemul carusel. Suflarea sticlei în forme se face cu ajutorul unor țevi speciale, așezate pe o masă

turnantă, montată în șase secțiuni a câte patru țevi. Secțiunile se învîrtesc, la rîndul lor, în jurul axei. Picături de sticlă topită vin pe țevă cu ajutorul vacuumului.

Automatul „V.S.-24”, care este produs acum în serie, înlocuiește munca a 150 oameni, iar capacitatea lui de producție este de 26 de mii pahare pe zi.

În fotografie: asamblarea automatului „V.S.-24” la uzina „Steklomașina”.

MAXIMKA ÎNVAȚĂ SĂ CÎNTE LA PIAN

Cine nu-și amintește de povestea duioasă a micuțului Maximka, eroul filmului cu același nume, care a rulat anul trecut și pe ecranele cinematograferelor noastre! Chipul acestui copil negru, care și-a jucat rolul cu iscusința unui actor desăvîrșit, a rămas adînc întipărit în amintirea spectatorilor, fiind îndrăgît de toți.

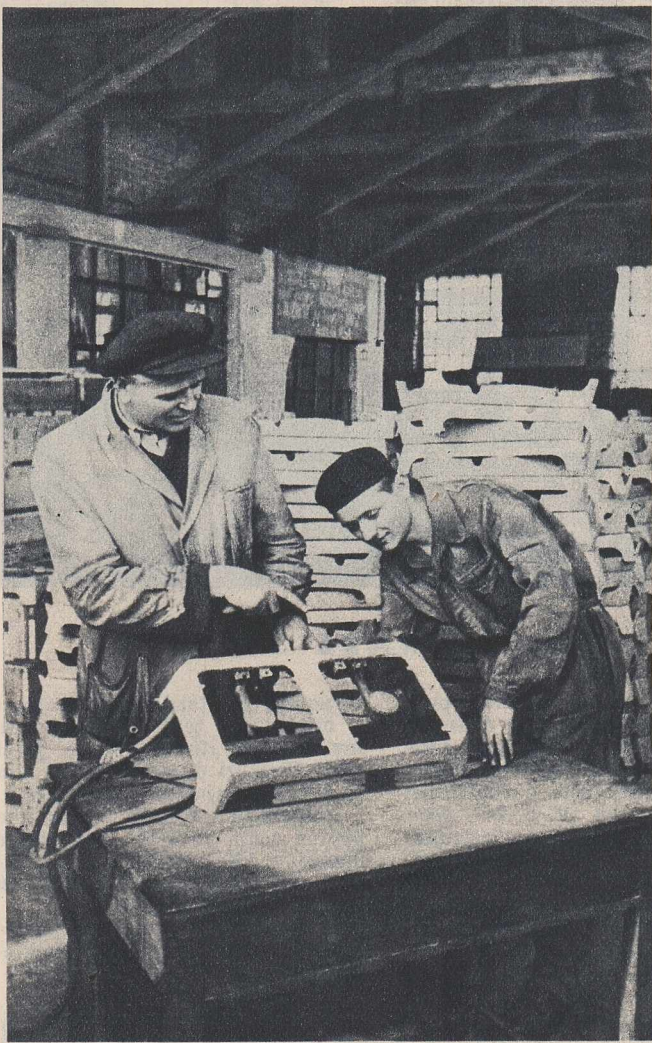
Acelor ce vor să știe cine este și de unde vine Maximka cel cu ochii migdalați, trebuie să le spunem că regizorul filmului l-a descoperit pe micul actor tocmai acolo unde ne-am așteptat mai puțin: în nordul Uniunii Sovietice, la Arhanghelsk.

Anatoli Bavîkin, pentru că așa îl cheamă în realitate pe Maximka, s-a împrietenit repede cu cineștii studiourilor din Kiev. Aceștia au aflat de la micul Tolia că tatăl său a fost marinar în flota comercială a U.R.S.S. și a murit în Marele Război pentru Apărarea Patriei.

„Tăticului meu îi plăcea mult muzica, mai cu seamă pianul” — obișnuia să spună Tolia, exprimîndu-și dorința de a studia și el pianul. Dorința i-a fost îndeplinită. El a fost înscris ca elev al Casei copiilor talentați din Kiev.

În fotografie îl vedem studiînd pianul în tovărășia colegelor sale. În medalion: Tolia Bavîkin în rolul copilului negru din filmul „Maximka”.

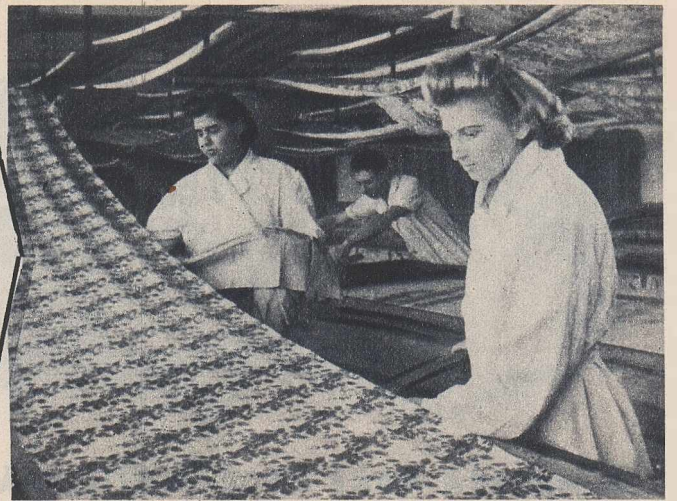

Aragazul este un lucru prețios în orice gospodărie. Pentru satisfacerea cerințelor tot mai mari de instalații de aragaz, la uzinele „Armătura”, din București, s-a început fabricarea în serie a reșourilor. În fotografie: maestrul Dumitru Nanu explică utemistului Eugen Turceanu cum se montează diferite piese ale reșoului.

La „Industria Textilă”, din Lugoj, în ultimele două luni s-au confecționat din cupoane și deșeuri diferite articole de îmbrăcăminte pentru copii, în valoare de 8000 lei. La magazia fabricii (în fotografie) au sosit din ateliere cămăși de vară în carouri, pijamale subțiri, hăinuțe, bluze, pantalonași — toate rezultate din prelucrarea cupoanelor.

Gusturile cumpărătoarelor sînt atît de diferite! Desenatorii de modele pentru materialele imprimate se străduiesc să pună la îndemîna fabricilor textile noi desene, cit mai variate, și care să aibă un colorit plăcut. În fotografie: aspect de muncă în sala de imprimat și uscat a „Tesătorilor Reunite”, din București.

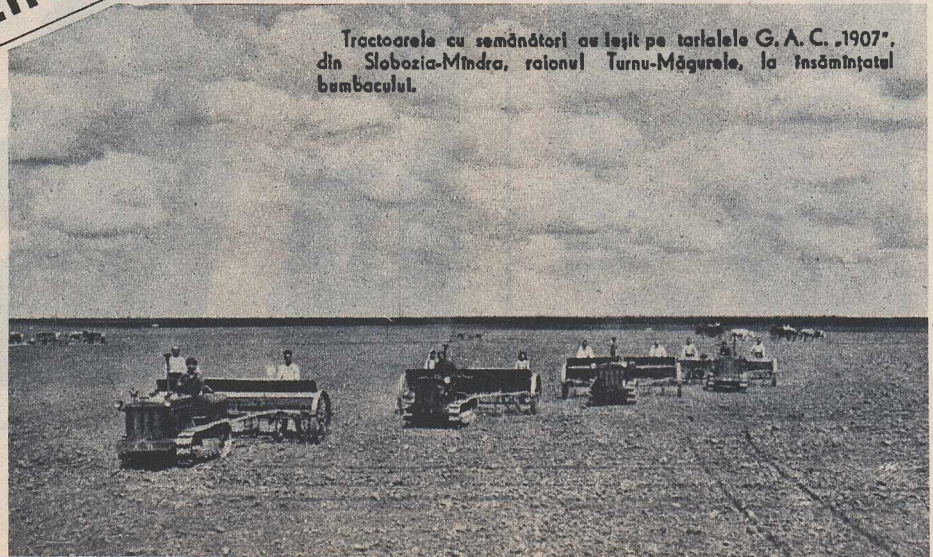
Numeroase femei se califică în uzinele țării. La complexul Grivița Roșie, secția vagoane, muncește o brigadă de femei condusă de utemista Elena Subotici. Brigada își depășește norma în medie cu 80%.

La stațiunea experimentală legumicolă Țigănești, regiunea București, au venit la practică studenții Facultății de Agronomie din București. În fotografie: un grup de studenți lucrînd la răsăduri sub îndrumarea directorului stațiunii, ing. Marin Voinea.

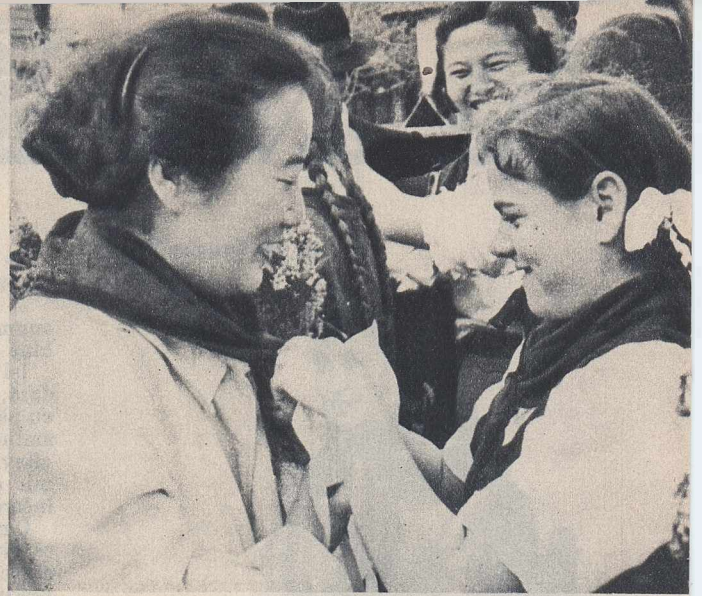
Fotocronica
FLACĂRII

Tractoarele cu semănători au ieșit pe tarlalele G. A. C. „1907”, din Slobozia-Mîndra, raionul Turnu-Măgurele, la însămînțatul bumbacului.

La mijlocul lunii mai și-a încheiat lucrările la București, Comisia Mixtă Romîno-Albaneză care a întocmit planul de muncă pe 1954 pentru aplicarea Convenției de Colaborare Culturală între R. P. Romînă și R. P. Albania. În fotografie: Miha Lako, trimis extraordinar și ministru plenipotențiar al R. P. Albania în R. P. R., și Mihail Roșianu, președintele Institutului Român pentru Relațiile Culturale cu Străinătatea, semnează noul plan de muncă.

Un grup al delegației femeilor din R. P. Chineză care a participat la manifestațiile de 1 Mai din țara noastră la invitația Comitetului Femeilor Democratice din R. P. R., a vizitat în luna mai Regiunea Autonomă Maghiară. În fotografie: pionierele din G. A. C. „Scînteia” - comuna Crăciunești, dăruiesc oaspetelor cravate roșii pionierești. În facsimil: un salut, adresat prin corespondentul nostru din Tg. Mureș, Ștefan Izsak, cititorilor „Flacării”: „Din inima Regiunii Autonome Maghiare a R. P. R., transmitem cititorilor revistei „Flacăra” saluturi călduroase”.

Turneul Teatrului de Stat din Petroșani

Teatrul de Stat „Valca Jiului” din Petroșani a prezentat în Capitală trei spectacole primite cu mult interes de publicul bucureștean. Fotografia alăturată reprezintă o scenă din spectacolul „La vulturul de aur”: interpretează actori Ana Colda și Constantin Adamovici.

從敬愛之重人民共和國匈牙利
 似此的心臟，我的僅向“火焰”
 雜誌的讀者致以熱烈的敬神。
 中國婦女考察訪問代表團
 一九五〇年五月十三日

fotocronica
FLACĂRII

Sîmbătă 15 și duminică 16 mai, a avut loc la Ateneul R. P. R. un festival muzical închinat marelui compozitor ceh Antonin Dvorsk. În fotografie: orchestra simfonică „Filarmonica de Stat”, din București, dirijată de Constantin Silvestri, maestrul emerit al artei din R. P. R., interpretînd, în cadrul festivalului, din lucrările lui Dvorsk.

SPORT — SPORT — SPORT

Cu prilejul aniversării a 6 ani de la înființarea Asociației sportive „Dinamo”, au avut loc numeroase competiții sportive. În cadrul întrecerilor amicale, echipa de baschet „Dinamo”-București s-a întîlnit cu formația „Spartak”-Sofia. În fotografia din stînga: o fază a acestui meci, care s-a soldat cu victoria dinamoviștilor (52-37). O altă întîlnire amicală desfășurată cu același prilej a fost meciul de fotbal dintre echipele „Dinamo”-București și „Dózsa” din R. P. U. Victoria a revenit echipei „Dinamo” cu scorul de 3-1. În fotografia din dreapta: cele două echipe intrînd pe terenul stadionului „23 August”.

A M Î N D O I

Schită de Dragoș VICOL

În sală intră deodată un om voinic, înalt, îmbrăcat cu o pufoaică gata să plesnească pe el. Avea genele și mustățile brumate de ger. Când și-a scos căciula uriașă, cu un gest scurt, repezit, ieși la iveală un păr învâlmășit și lipit de fruntea asudată. În clipa aceea omul zîmbi ușor, cu un fel de tristețe în ochi, și vorbi cu glas gros, poate mai mult pentru sine: — Na, c-am ajuns și eu! De la pădure pînă aci e drum, nu șagă, cu mîrtoaga noastră de... „mixt“.

Cei din ultimele rînduri de scaune îl priviră cîteva clipe în liniște, cu curiozitate. Omul nu se sînchisi însă de privirile îndreptate spre el, nici de faptul că nimeni nu răspunse cuvintelor sale. Își dezumbă pufoaica de parcă ar fi vrut să-și elibereze mușchii puternici ai pieptului, ai umerilor, din strîsoarea straiului prea strîmțit pentru el, și pe urmă porni cu pas liniștit spre mijlocul sălii să-și caute un loc.

Cineva se mișcă, voind să elibereze un scaun, să se mute mai încolo, dar un glas sîsîi: — Stai cuminte, lelică... Ducă-se la ai lui!...

Omul privi într-acolo și, în clipa următoare, își întoarse capul în altă parte, lăsînd să i se vadă lunecînd pe obraz o umbră de ciudă. „Ce caută aici? Și, mai ales, ce caută aici cu toată brigada?! Cine-a chemat-o?!“

Păși mai departe, încrunțat. De undeva din primele rînduri se ridică o mină: — Hei! Aici, aici!

Omul și-i recunoscu pe ai „lui“ și se înșenină un pic. Își găsi un loc și s-aseză.

— Acum ai ajuns? îl întrebă cineva.

— Acuma...

— De ce n-ai venit aseară? Noi am pornit aseară.

— Am avut treabă, minți omul și dădu să privească spre partea aceea unde cineva îi făcuse loc să șadă, dar se stăpîni. De fapt, nu voise să spună că tocmai din cauza acelu „cineva“, nu se pornise cu o seară înainte. Se pare însă că vecinul care întrebuse știa lucrul acesta, că făcu din ochi ortacilor și porni să povestească încet o întîmplare hazlie.

Sala murmură monotone; spre tavanul înalt se ridicau rotogoale de fum de țigară.

Omul nostru tăcea fără să dea ascultare istorisirii vecinului. Își purta privirile spre scena ornată sărbătorește, pe florile de hîrtie și paharele înșirate pe masa prezidiului, spre cele două reflectoare uriașe, instalate deoparte și de alta a scenei, pe lozinca prinsă deasupra cortinei: „Cinste muncitorilor forestieri fruntași din trustul lemnelui“ — și tresări din senin. „Oare de ce ne-au convocat?“ se întrebă. Își întoarse privirile spre ai lui:

— De ce ne-au chemat, nu știți?

— Ședință. De bună seamă o analiză a muncii, răspunse cineva.

— Se poate, mormăi el și se dumiri de ce anume se află în sală și „ceilalți“, adică mai bine zis... „ea“ cu toată brigada.

Își îndreptă privirile iar spre scenă. Deodată, de după culise, se ivi un tînăr subțiratic, cu părul creț dat pe spate, care cercetă cu luare aminte cele două reflectoare, le aprinse, stătu cîteva clipe chibzuiind ceva, dădu nemulțumit din cap și se îndreptă spre unul din ele încercînd să-l mute alt fel.

Omul nostru îi urmări mișcărilor. Pricepu că, singur, tînărul n-o să aibă sorți de reușită. Așa că se ridică din scaun și porni spre scenă vestind:

— Stai că-ți ajut eu... E cam greu singur. Tînărul își întoarse obrazul spre sală și zîmbi stingher.

— Mulțumesc, tovarășe... Într-adevăr e cam greu... Ajuns lîngă el, omul nostru băgă de seamă:

— Nu se-nfîlnește bine lumina... Ia să-l dăm pe aista așa cum vrei dumneata.

Se plecă un pic și purtă reflectorul în brațe ca pe-o jucărie. Pe urmă porunci:

— Aprinde-le acum!

Tînărul le aprinse.

— Vezi? făcu omul nostru cu mîndrie în glas.

— Văd. Acu'e bine, foarte bine, recunoscu tînărul și-l privi cu căldură.

— Eu mă pricep la treaba asta o leacă. Avem și noi reflectoare în pădure, la parchet. Poate mai mici ca astea. Doborîm bușteni și noaptea, acuma, la lumina reflectoarelor. Și trebuie să chibzuești așa fel lumina să poți vedea bușteanul, uneori chiar pînă-n vîrf. Să-ți faci socoteala prăbușirii lui... Asta-i o inițiativă nouă. Și nu aduce cheltuială mare. Folosim generatoarele cu care purtăm de fapt și fierăstraiele...

Ochii tînărului luciră puternic. Îi ațîțase într-atîta curiozitatea că uitase reflectoarele aprinse.

— Cine-a propus inițiativa? întrebă el repede.

— Cine? Noi aștia din parchetul 64, arată omul cu capul spre cei de lîngă care se ridicase cu cîteva minute mai înainte. Să știi însă că nu-i mare lucru la urma-urmei...

— Ba este, tovarășe! protestă tînărul. Un schimb de noapte, adică un schimb de lucru în plus, saltă serios producția!... Neapărat trebuie să mergem și acolo, hotărî el cu gravitate. Noi sîntem de la cinematografie și turnăm un film despre păduri. Într-adevăr, ceea ce-mi spui e un lucru mare! Pe cuvînt!...

Omul rise molcom.

— Dacă am fi inventat noi reflectoarele, da! Așa ar fi! Dar nu le-am inventat noi. Au fost alții mai harnici. Ceea ce am făcut noi e taman ca-n povestea lui Columb, cel ce-a pus oul să stea în vîrf. Dacă n-ar fi existat oul nu-l mai punea el să stea așa și nici nu-l putea inventa... Așa și cu noi: există reflectoare, iaca le putem folosi.

Tînărul rise cu poftă și omul așijderea. Cînd se potoliră, tînărul vorbi cu seriozitate:

— Gluma-i glumă, dar inițiativa voastră rămîne totuși un lucru însemnat. Nu te-i supăra dacă te-o întrebă cum te cheamă?

— De ce să mă supăr? Chiar se cuvenea să facem cunoștință. Gheorghe Badale.

— Șef de brigadă?

— Șef de brigadă.

— Pe mine mă cheamă Cornel Sireteanu.

— Mecanic?

— Nu, regizor de filme documentare...

— Aha! făcu omul stînd în cumpene, nedumerit.

Vru să întrebe ce fel de meserie e asta dar își trase pe seamă. Na, multăm de cuvînt bun și spor, tovarășe! îi întinse el mîna și dădu să coboare treptele scenei. Se opri însă prins de un gînd nou.

— Nu te supăra, nu știi ce anume ședință se ține aici?

— Ba da: se-mpart decorații pentru merite de muncă.

— Cui?

— Unor fruntași în întrecere... Poate chiar și dunitale... Mai știi?

Ilustrații de D. NEGREA

— Mie? făcu ochii mari Badale. Hm!... Mai știi?

Coborî treptele scenei... „Mie“, se întrebă iar și simți un fior cald în inimă... „Se poate“... murmură și-și aruncă privirile triumfător spre rîndul acela unde cineva își făcuse loc să șadă și unde un glas sîsise: „Stai cuminte, lelică! Ducă-se la ai lui!“

Ședința începuse de mult. Se aduseră salaturi din partea minerilor, din partea mecanicilor de la uzinele autoreparații, iar acum, un grup de pionieri cu tobe și trîmbiți împărțea celor din prezidiu flori. „De unde le-or fi scos pe gerul ăsta“, se miră Gheorghe Badale. Și uitîndu-se la picii acia cu năsururile roșii de frigul de-afară, își aminti fără să vrea de pruncul acela oacheș care venise cîndva, demult, în casa lui. N-a avut parte de el... A murit... Cît a suferit atunci Anuța!... Dacă trăia, aproape că era și el pionier astăzi... Dar n-a fost să fie așa...

O clipă Gheorghe Badale se înduioșă. O căută pe „ea“, pe Anuța, cu privirile... Și văzu că pe obrazul ei se răsfrînge același gînd...

Pionierii plecară. Pe scenă, directorul trustului începu să citească o dare de seamă.

Gheorghe Badale se așeză mai bine în scaun, să asculte cu toată atenția. Dar de ce oare îi bătea inima atît de puternic? Poate pentru că s-astepta ca în darea de seamă să se vorbească și despre el?... Gluma-i glumă, dar inițiativa lui pare să fie un lucru însemnat. Și-apoi parcă numai inițiativa asta o are el la activ? Dar lucrul în bandă rulantă nu-i și el un succes?

E adevărat că nu l-a aplicat singur, numai cu brigada lui. L-a studiat și l-a aplicat, după exemplul sovieticilor, împreună cu brigada lui Brăneanu... Așa, dacă ar sta să numere... are și el merite destule... Afară de... da, afară de rușinea pe care i-a făcut-o Anuța...

Gheorghe Badale se-ncruntă. Privi iar spre locul unde stătea brigada femeilor, de data asta cu ciudă. Anuța îi surprinse privirea și-i zîmbi. El nu zîmbi. Întoarse capul spre scenă și-și zise: „Zîmbește... vrea să se pule bine cu mine, iarăși. Acuma, multăm!“

Directorul trustului citea înainte. Gheorghe Badale redeveni atent. Îl frămînta totuși nerăbdarea. „Dar dacă... tresări el și fruntea i s-acoperi de o brumă ușoară de sudoare — dar dacă nu...?“

Nu avu curaj să-și sfirșească gîndul. O clipă simți un început de prăbușire lăuntrică. O clipă numai, pentru că în aceeași vreme directorul trustului începu să vorbească despre brigada de noapte, brigada lui.

Cineva îi dădu un ghiont.

— Auzi?

— Aud, răspunse el și obrazii i se înflăcărară. Se foi în scaun, își ridică fruntea, își aținti auzul. O furnicăre caldă îi mingia singele. Își întoarse iar privirile spre brigada femeilor, căutând-o pe Anuța. „Ei vezi? Dacă ai fi rămas în brigada mea, ai fi fost evidențiată și tu... Poate ai fi fost și decorată...” ziceau parcă ochii lui.

„De ce să rămâie, la urma-urmei?” se iscă în el, pe neașteptate, o întrebare. Cine-l întreba oare? A... Florinte Damian... Glasul lui a răsunat în el...

Gheorghe Badale se burzului către amintirea lui Florinte: „Fiindcă e nevasta mea!” „Păi, tocmai fiindcă e nevasta dumitale trebuia s-o înțelegi și s-o ajuți. Ce vrea Anuța? Să-și ajute tovarășele. Uite, Maria Wolf, Irina Bodnar, Viorica Pentelescu, vor să devină muncitoare. Au lucrat până acum la cantină sau la dormitoare. Ei, dar cadrele trebuie să crească... Vor trebui să ajungă și ele muncitoare fruntașe în producție. Dumneata ar trebui să fii mîndru că ai o astfel de nevastă...”

Gheorghe Badale auzea pentru a nu știu cîta oară sunînd în el cuvintele lui Florinte Damian. Adevărat că pînă la urmă s-a împăcat el și cu gîndul că Anuța trebuie să plece din brigada lui. S-a împăcat, vorba ceea: cîine-cînește, de ochii lumii. Să-ți pierzi motoristul brigăzii așa, tam-nisam, nu-i lucru ușor... De bună seamă că nu-i ușor! Muncești o viață întreagă cu femeia ta, cot la cot, faci din ea o motoristă de frunte și, cînd colo, într-o zi o auzi:

„Măi Gheorghe, eu ies din brigada ta. Fac o brigadă nouă. O brigadă de femei... Sînt niște fete la cantină și la dormitor... Toată ziulica mă roagă...”

„Cum?! Ai înnebunit? Mă lași fără motorist? Și pentru ce? Ca să faci o brigadă de femei la doborît? Unde s-a mai pomenit una ca asta?”

„Nu s-a pomenit, dar are să se pomenească...”

„Nu vorbi degeaba! Eu unul nu-ți dau voie!”

„Tu nu-mi dai voie? Tu bărbatul meu, tu fruntea muncitorilor, tu membru de partid?”

„Nu mă lua cu prelucrarea! Ce, te bagi în pielea lui Florinte Damian? Te-i fi socotind secretar adjuncț?”

„Gheorghe!”

„Bag' seamă, ți s-au urcat drepturile la cap. Auzi, femei la doborît! Pentru asta trebuie forță fizică, uite-aici!”

„Noi o să avem forță tehnică, tovarășe brigadier. Socotim că se poate lucra bine și cu ceea ce avem în cap, nu numai cu ceea ce avem în mușchi...”

„Adică eu n-am nimic în cap...”

„Nu asta am vrut să spun. Am vrut să spun că dacă noi n-avem forța voastră, apoi avem cel puțin tot atîta minte cît aveți și voi. Și în al doilea rînd fierăstraiele electrice cer mai mult cap decît forță...”

„Pe dracu', dacă ai avea cap ai pricepe că...” „Pricepe că ești un om înapoiat... Da! Și am să ridic problema asta în organizația de partid.”

„Asta-i bună! Crezi că organizația de partid o să se amestece în chestiunile mele familiare?”

„Asta nu-i chestiune familiară.”

„Ba da! Eu, bărbatul tău, vreau să muncești cot la cot cu mine. Te-am calificat și...”

„M-ai calificat, e drept! Ei, tocmai asta mă obligă să calific și eu, la rîndul meu, pe alții...”

„Ai pe cine, la mine-n brigadă.”

„Bine, atunci tu să le califici pe fete. Treci șef de brigadă la ele...”

„Eu șef de brigadă la femei?! Ha-ha-ha! Să cîștig 100 de lei pe lună?!”

„Rîzi? Bine, tovarășe fruntaș în întrecerea socialistă! Poți să rîzi cît vrei, că eu brigada tot am s-o fac! Dar mai întîi ridic problema în organizația de partid.”

„Dacă o faci și pe asta, mă despart de tine!”

„Desparte-te!”

...Gheorghe Badale oftă adînc. Amintirile acestea îl cuprinsă ca într-o plasă. Încercă să fie iar atent la cele ce se spuneau în darea de seamă, dar nu izbuti. Îi revenea în

minte ședința de partid în care îl prelucrase altul, Florinte Damian... Asta a fost prea de oale din partea Anuței. Acolo în ședința unii au rîs de el, alții l-au aprobat, alții l-au criticat.

„E femeia mea!” se oțărîse el. În zadar, însă! Tot Anuța a cîștigat pînă la urmă. El a trebuit să se împace cîine-cînește cu ideea că ea va ieși din brigadă. Și a ieșit. Brigada femeilor s-a născut. S-a scris despre ea și-n gazetă. Pe el l-a cam rîcit în inimă, e drept. Doar cînd auzea pe cîte unul, cum era domnul Mazăre de la pontare, rîzînd de „brigada de fuste”, se simțea bine și rîdea și el. Ba o și întreba pe Anuța din cînd în cînd: „Ce-ți mai face brigada de fuste? Vă mai ține cureaua?!...”

Asta era așa... o glumă. Ce, n-are voie omul să glumească?

„Bine-bine, tovarășe Badale, om vedea noi...”

„Și-au văzut... Într-o zi, la începutul lui octombrie, „brigada de fuste” i-a chemat la întrecere. Ia te uită la ele! Abia scosese capul din găoace și se credeau mari și tari!

Ei s-aflau într-un parchet prăpăstios, greu parchet... Greu nu pentru ei, ci pentru începători. Tocmai se pregăteau să prînzească în baracă, tîhnit, cînd în prag s-a arătat Anuța cu două din fetele ei.

„Noroc și poftă bună!”

„Noroc și poftim la masă!”

— Mulțumim. Noi am venit pentru altceva. Uite, tovarășe Badale, a zis Anuța, brigada noastră vă cheamă la întrecere în cinstea lui 7 Noiembrie...”

Pe el l-a umflat rîsul.

— Ce-ai spus? Întrecere cu noi, vreiți voi? Păi, cu cine să ne întrecem, mă rog frumos? Auziți, măi tovarăși? Ha-ha-ha!

— Te-ai cam infumurat, tovarășe fruntaș în întrecere... și nu-i bine... știi proverbul: „nu zice hop! pînă n-ai sărit gardul”... a răspuns ea cu dojană în glas.

— Astîmpără-te, măi femeie, i-a șoptit el printre dinți.

— Răspunde, tovarășe, primești sau nu? s-a bătoșat ea.

— Noi călătorim cu acceleratul, măi femeie... Pricepi? Voi mulțumiți-vă cu „mixtul” de Vatra-Dornei — Dornîșoara... E un tren mai încet, tocmai potrivit pentru voi... Abia ați făcut caș la gură. Ce întrecere poate fi între noi și voi?

— N-aveți grijă: o să ne dăm peste cap și o să ne facem și noi rost de un accelerat...

Pînă la urmă s-a prins. A semnat contractul de întrecere... Și la 7 Noiembrie dimineața, ea s-a sculat mai devreme.

— Unde te duci?

— La grafic, să văd rezultatele.

— Stai acasă liniștită, să nu-ți faci inimă rea tocmai într-o zi ca asta... a povățuit-o el. Ea n-a răspuns. Și-a văzut de treabă. S-a dus. După vreun ceas, el a auzit larmă în curte.

— Hei, tovarășe fruntaș! Acceleratul dumneavoastră s-a cam împotmolit! Poftiți într-al nostru că-l mai vrednici! Are viteză de 107 la sută! Al dumneavoastră numai de 105!

S-a repezit la fereastră. „Brigada de fuste” se-nșiruse în cerdac, ținîndu-se de umeri, cu Anuța la mijloc, și rîdeau. Erau toate îmbrăcate

în catrințe noi-nouțe, încălțate cu cizmulițe de cauciuc, mîndre nevoie mare!

Ei, asta a fost prea din cale-afară! Să-l rîdă pe el toată colonia! Ba chiar și domnul Mazăre!... „Brigada fustelor” să bată brigada lui?! Să-i iasă porecla de „șef al trenului mixt?”

— Așa-ți trebuie! i-a șoptit domnul Mazăre. Dacă ai simțit că nu te ține cureaua, de ce n-ai venit la mine să-mi spui? Te pontam pe tine mai cu nădejde și scădeam de la ele. Cerămînea, vindeam pe sub mîină... Impărțeam frățee...

Auzi rușinea! Să audă asemenea vorbe de furt și vicleșug, ei, Gheorghe Badale, muncitor de frunte, din gura unui tîlhar! Cu „domnul” Mazăre a făcut el rîndulămă mintenaș! Cu Anuța însă nu s-a putut răfui cum trebuie pentru rușinea ce i-a făcut-o, c-abia a deschis cearta și ea i-a și hotărît-o: „Dacă-i vorba așa, mă mut la brigada mea, la dormitor!” Și s-a mutat.

S-a mutat? Treaba ei! Să zicem c-a greșit el... Trebuia să-l ajute! Ce, tocmai ea, nevasta lui, șefă de brigadă, membră de partid să nu-l înțelege? Ei, iaca nu l-a înțeles... Nu-i nimic. O să vadă ea acuș cine-i bărbatu-su! Ce, a crezut că dacă-l lasă, el o să lenevească? O să-și roadă genunchii rugînd-o să-l lierte? Nu, ci dimpotrivă! Rușinea de-atunci a spălat-o! A calificat încă cinci motoristi prima. A aplicat două inițiative noi: inițiativa Chiriș și lucrul de noapte cu reflectoarele! E iarăși în frunte! Poftim, folosim și noi capul, tovarășă brigadieră. Și pentru treaba asta o să ne decoreze...!

Un ropot puternic de aplauze îl trezi din gînduri. Aplaudă și el. Directorul trustului își sfîrșise darea de seamă și acum se aplecase la urechea locțiitorului ministrului, un om smeard, care zîmbea mereu, cu mulțumire.

Lui Gheorghe Badale i se părea că se află în sală doar de cîteva clipe. Privea mirat în jur, rușinat parcă de faptul că fusese atît de neatent pînă atunci. Ce s-o mai fi vorbit în darea de seamă? Nu l-o fi criticat mai la sfîrșit?...

Deodată în fața lui se opri un om cu un aparat. Fixă obiectivul aparatului asupra lui și din aparat începu să curgă un bîzîit egal, monoton.

— Ne filmează, vorbi cineva.

Pe urmă omul cu aparatul trecu mai departe și Gheorghe îl urmări cu privirea. Ia te uită! Operatorul s-a oprit lîngă „brigada fustelor”. Fetele începură să rîdă vesele. Anuța rîdea și ea și-l spiona pe el cu coada ochiului.

Fără voie parcă, Badale rîse și el. „Se bucură de atîta lucru?! Asta încă nu-i nimic. Să vedem cum o să rideți voi mai îndată, cînd m-or decora!”

Și... ciudat lucru: nu-i mai era ciudă pe Anuța. Dimpotrivă: îi păru bine că a filmat-o, măcar să aibă și ea o mulțumire cît de cît... Nu-i mai era ciudă pe Anuța. Dimpotrivă, se bucura de bucuria ei și de bucuria lui: l-a filmat, are să-l decoreze...!

Locțiitorul ministrului se ridică în picioare.

— Tovarăși, roști el zîmbind cu toată fața. Prezidiul Marii Adunări Naționale conferă unui număr de fruntași în întrecerea socialistă dintre dumneavoastră „Medalia Muncii”, pentru merite însemnate în dezvoltarea producției forestiere. Această distincție...

În sală începu un fremăt puternic. Reflectoarele se aprinsă din nou, operatorul își potrivă aparatul, zeci de inimi începură să bată cu putere.

— Tovarășul Adăscăliței Petru!

— Prezent!

Gheorghe Badale se scutură ca de-un fior. Primul decorat!... Al cîtelea va fi el?...

Privi în jur și ochii i se opriră iar la Anuța. Lîngă ea răsărise, nu știu de unde, Florinte Damian. Îi tot șoptea ceva și Anuța rîdea îmbujorată. Lui Gheorghe îi fu ciudă: „E nevasta mea! De ce stă Florinte lîngă ea și n-aș sta eu, să-l șoptesc eu la ureche?...”

Să-i șoptească? Dar ce să-i șoptească? Asta-i bună! N-ar avea ce să-i șoptească?... I-ar povesti, de pildă, cum a călătorit cu... „mixtul”. Nu, asta nu!... Să-i amintească întrecerea?... Mai bine ar

întreba-o de ce s-a-ndărătnicit și s-a mutat de la el... Nici asta nu se poate! Unde-i mîndria lui de bărbat?! Poate-ar fi mai bine să-i vorbească despre inițiativa cu reflectoarele... Asta, da! Ca să vadă ea că el este totuși un om vrednic, nicidecum un... înapoiat...

— Tovarășul Gheorghe Badale!

Sări în picioare ca împins de un resort. Intr-o fărîmă de clipă îi năvălise tot singele în obraz. Porni spre scenă. În urma lui se ridicară, bărbătește, aplauzele brigăzii lui. Se-ntoarse spre tovarăși și zîmbi mulțumindu-le. Aplauzele deveniră și mai puternice. Iși aruncă privirile spre „brigada fustelor”, zicîndu-și, mîndru din cale afară: „Ei, acu' ce mai zici? Iaca cine am devenit și fără tine”.

S-așteptase s-o vadă pe Anuța învinețindu-se de necaz, de invidie. Cînd colo, însă, ea zîmbea și aplauda. Il aplauda pe el. „Se făcea că nu-i pasă, ori se bucură cu adevărat?”... Lui Gheorghe Badale îi păru bine că-l aplaudă tocmai ea, dar, pe de altă parte, se înciudă bîgînd de seamă că, afară de Anuța, nici una dintre fetele din „brigada de fuste” nu-și ostenea palmele pentru el. Stăteau toate indiferente, plimbindu-și privirile pe toți pereții, numai spre el nu.

Se gîndi să-i zîmbească Anuței, în ciuda fetelor. Îi zîmbi și porni, tot mîndru, mai departe.

— Tovarășa Anuța Badale! strigă locțiitorul ministrului, ridicînd ochii de pe listă.

— Prezent! răspunse limpede și cald glasul Anuței.

Gheorghe Badale rămase pironit locului. O clipă i se păru că scena prinde să se-nvîrte amețitor. Și în inimă începe să-l înțepe un junghi.

Din sală izbucniră alte aplauze. Le cunoscuse. Erau acelea care nu se irosiseră pentru el.

Gheorghe Badale își mușcă buzele. Ceva amar începu să-i stăruie în cerul gurii.

Dădu să se urce pe scenă, dar auzi în spatele lui o șoaptă:

— Stai, Gheorghe, să mergem o dată...

Se-ntoarse și se văzu față-n față cu Anuța. Înaltă, subțirică, femeia îl privea cu ochii ei albaștri în care tremura parcă o zare de lacrimă.

— Gheorghe... peamîndoi... ne... se grăbi femeia să arunce spre bărbatul ei o punte de împăcare.

Bărbatul simți dintr-odată că în el se topește ceva, că un fior cald îi învăluie inima, că îl încearcă o dorință nouă: să-și ia nevasta de mină ca pe o iubită în primele zile de dragoste și să urce o dată cu ea scările scenei.

— Pofțiți, tovarăși, îi îndemnă cineva din prezidiu, și Gheorghe Badale se feri stîngaci din drumul femeii cu mîna întinsă a așteptare. Dar Anuța sui sprintenă treptele și el se grăbi s-o ajungă.

— Se conferă „Medalia Muncii” soților Anuța și Gheorghe Badale pentru succesele lor însemnate în producție. Tovarășa Anuța Badale a înființat prima brigadă de femei pe trust, brigadă care își depășește norma între 15—20% în fiecare lună. Tovarășul Gheorghe Badale a inițiat...

Ultimele cuvinte nu se mai auziră, atît de tare vruia sala. Locțiitorul ministrului le prinse decorațiile și le întinse mîinile: „Vă felicit, tovarăși, și vă urez să le purtați cu cinste!”

Cei doi se întoarseră unul spre celălalt, și se priviră adînc în ochi. În sală se făcu liniște. „S-o porți cu cinste!” Ea îi întinse mîna. El nu putu rosti nici un cuvînt. Îi stăruia un nod în gît și o căldură uriașă îl învăluia. Încercă din nou să zică ceva, dar se bilbii.

Se uită deznădăjduit spre sală. Îl văzu pe Florinte Damian. Acesta zîmbea și-i tot făcea un semn... Iși întoarse privirea spre Anuța. Și Anuța zîmbea. Zîmbea cu duioșie, cu dragoste, așteptîndu-l, ca și cînd i-ar fi șoptit: „Ce mai stai? Ce aștepti?”

Gheorghe Badale își ridică amîndouă brațele, își prinse femeia între ele și-o strînse năprasnic la piept... Și-n clipa aceea în sală se porniră aplauze din două locuri. Din brigada ei, din brigada lui... Apoi crescură, crescură ca o furtună. Aplaudau și cei din prezidiu, aplaudau și mecanicul de la reflectoare, aplauda și tînărul Sireteanu, regizorul. Numai operatorul nu aplauda. Numai el avea de lucru în clipele acelea în care Gheorghe Badale își strîngea nevasta în brațe, ce pe-o comoară, reușind să rostească în sfîrșit, două cuvinte:

— Amîndoi, Anuță... Amîndoi...

Duminică după masă, acasă la Nicolae Șarpe.

Insemnări din primele zile

de Jan VINERSAN
strungar la S.M.T.-Miroși, reg. București

(Continuare din numărul 10)

Duminică, 11 aprilie

Ne-am băut cafeaua cu lapte în pat. Gras lapte. Cu doi lei și jumătate kilogramul. Acum stăm de vorbă. Începe Dincă din patul de lângă fereastră: „Avem 35 de tractoare... Din astea, 32 au fost reparate în stațiune.” „Da, e o realizare frumoasă — își dă părerea Diaconu. Au lucrat îndesat muncitorii de-aci. N-au dat afară, pentru reparații generale, decît alea trei motoare de K.D., la „Clement Gottwald”. „Așa — începe iar Dincă, scoțîndu-și carnetul de sub pernă. — La colectivele din Merișani, Zîmbreasca, Tufeni și Mozăceni și la întovărășirile din Balaci, Dobrotești, Merișani și Rica au plecat brigăzile.” „Da, dar nu pot începe muncile... Pămîntul e încă prea moale... Nici nu s-a topit zăpada, plouă...” — intervine Poznaieș. „Bine, acum nu pot începe. Dar o să se zvînte zilele astea pămîntul — urmează Dincă. Tractoarele-s acolo; asta-i important. Și cum se zbicește pămîntul, băieții noștri îi dau bătaie.” Diaconu se gîndește puțin: „Din cîte am înțeleș, mai trebuie să plece brigăzile la colectiva din Stoborăști...” „Stai că-ți spun eu, că le am pe toate în carnet — îl întrerupe Dincă. — Da, la colectiva și individualii din Stoborăști unde e pămîntul tare și pleacă cele trei K. D.-uri cu motoarele reparate la București, la întovărășirea din Tecuci-Kalinderu, la a din Ungheni și la a noastră, d-ai ci din Miroși.” „Păi, nu stăm chiar așa strălucit”

— spune Poznaieș. „Nu stăm de loc strălucit — îngîn eu, sculîndu-mă din pat. Mai avem destule tractoare de expediat... Și trebuie s-o facem iute, că vremea nu ne așteaptă.” Ne-am îmbrăcat și am ieșit în șosea. Strălucea soarele și bătea un vînticel aspru care usca pămîntul ceea ce îl făcea pe Diaconu să-și frece mîinile. Tot mergînd spre sat, ne-am întîlnit cu Traian Burcea, fierarul. „Hai noroc!” — ne-a salutat el ridicîndu-și căciula. „Ați ieșit în plimbare?” „L-am servit cu o țigară și ne-am tras din drum, lângă un gard, să mai stăm de vorbă. „Cum stați cu munca în S.M.T., tovarășe Burcea?” El a tras cu foc din țigară și-a spus răsăpăcat: „Prost”. Apoi a început să ne povestească: „N-avem scule. Și cum să avem? Am eu ușă la atelier? Am cerut lemn s-o fac, de mi s-au lungit urechile. Mi-a dat cineva? Buuun... S-apucă Burcea de lucru. Vine unul și cere împrumut un ciocan sau îl ia fără să mai ceară. Caută Burcea ciocanul, ia-l de unde nu-i! A doua zi, în loc de ciocan, bate cu un fier. A treia zi, cînd i-a dispărut fierul, bate cu piciorul... Uite așa. Oamenii ai mai mulți sînt cinștiți la noi. Se zbat să țină sculele, să le îngrijească. Dar, sînt și unii care risipesc... Că de, dacă toate sînt vraiste și nu-i trage nimeni la răspundere... În loc să ia exemplul de la ai care se zbat să țină sculele S.M.T.-ului, iau exemplul de la ai care le dau la dușman.” Burcea se întăritase. Se roșise la față și vorbea cu aprindere: „Intr-o zi, acum cîteva

saptamini, ne trezim în curte cu unul Stan Ion. Chiabur din Rîca. Avea o paporniță în mîna și-l tot căuta pe inginerul-șef. Nouă nu ne-a mirosit a bine, dar l-am lăsat. Cînd a văzut chiaburul că nu-i inginerul Ionescu în S.M.T., s-a dus încetitor la Popologu, referentul tehnic. Fiu de chiabur și asta. Strecurat la noi de inginer. I-a dat papornița și i-a spus s-o ducă în camera inginerului. Că știe el despre ce e vorba. Un utemist de-al nostru a prins toată mișcarea. A luat papornița și, ce să vezi? Un magnetou de la un tractor al S.M.T.-ului. Ingerul îl dăduse chiaburului pentru un motor de la o mașină de lînă. Dar chiaburul nu era mulțumit de el — pentru că avea luleaua distribuitoare pe sînga. Și-l adusese inginerului ca să ne pună pe noi să-i schimbăm luleaua pe dreapta...

Rămăsesem incremențiți. Curînd a început Diaconu: „Am auzit că raionul de partid ia acum măsuri de îndreptare. O să fie întărită organizația de partid...“ „Da, știu, — a răspuns Burcea. — Bine face partidul că ia măsuri. Acum, țin-te muncă, nene... Indreaptă pe unii, învață-i alt fel...“ „Parcă te-ai plînge, tovarășe Burcea, c-o să avem de lucru“ — i-a spus, iscoditor Dincă. Burcea s-a uitat lung la el: „Bre, da' grozav ai ghicit-o... Taman d-andoaselea...“ Am ris cu toții tare de-am făcut-o pe-o bătrînică să se oprească mirată, cu mîna la gură. În mijlocul șoselei. Pe urmă ne-am despărțit. El se ducea la stat. Avea treburi acolo. E deputat.

După masă am fost la horă. Am văzut o ciuleandră îndrăcită. Am vrut să mă prind și eu, dar pînă să mă hotărîsc unde să intru, s-a terminat. Pe urmă s-a pornit o păcatoasă de grindină și țărănul cu care stăteam de vorbă ne-a pofțit pe la el. Diaconu și Poznaieș au vrut să vadă filmul de la căminul cultural și s-au dus. Dincă și cu mine am pornit-o spre casa lui Niculae Șarpe. Pe drum, omul ne-a povestit de-ale lui. A avut pînă de curînd numai două pogoane. Aduse ca zestre de nevastă. De curînd statul i-a dat încă trei pogoane. În folosință veșnică. Acum vrea să intre în întovărire. Așa l-au sfătuit și un frate de-al lui, și Liță Neacșu, unchiul său, care-i întovărit, și oamenii de pe la S.M.T.-eu. El, Niculae, s-a învoit. Că una e să-ți lucrezi pămîntul cu cai de împrumut, și să-l lucrezi prost, și alta e să-l lucrezi cu duduitoarele de la S.M.T. Dar nevastă-sa, Averia, nici nu vrea să audă. „Dacă ți-a băgat necuratu-n cap să intri la întovărire, intră cu alea trei pogoane noi, — i-a spus ea mai dăunăzi — dar de pămîntul nostru să nu te atingi, că zile bune nu mai ai cu mine.“ Niculae a făcut acum citeva zile cerere să intre cu trei pogoane în întovărire. Dar parcă nu-i vine la îndemînă. „Știi cum stă asta? — ne spune deschizîndu-ne poarta și alungînd dulăul. — Ca și cum aș sta cu un picior într-o groapă și cu celălalt pe o coastă.“ Intrăm în casă și femeia, la început sfioasă și retrasă, începe treptat să ne vorbească despre copii, despre bătaură, despre vacuța pe care au cumpărat-o acum citeva luni. Mai stăm puțin de vorbă și vin alți musafiri: unchiul Neacșu, cu fata dumnealui. Femeia ne dă la toți scaune, face rost de niște păhăruțe și ne-duce să bem puțină țuică. Tot vorbind așa,

pe negîndite ajungem la întovărire. „De ce nu vă înscrieți și dumneavoastră?“ — îl întrebă Dincă pe Niculae. Femeia sare ca arsă: „A făcut cerere pentru trei pogoane. Ajungă-ne. Să vedem ce scofală s-o alege și din astea...“

Căutăm s-o convingem de foloasele întovăririi. Noi cu bărbatu-său pe deoparte, moș Neacșu Liță pe de altă parte. Ea, nimic. O ține una și bună că statul vrea să-i ia pămîntul. „Păi, dac-ar fi așa, țată Averia, ce rost ar fi avut să vă dea aste trei pogoane?“ — sare Dincă. Ea rămîne incurcată.

Bărbatu-său rîde înveselit. Se pare că Dincă i-a dat un nou argument, care lui nu-i trăsnuise prin mînt. Pe urmă începe moș Neacșu: „Hai, fa, Averio, cum e cu porumbul? Voi ați scos anul trecut 700 kile la hectar. Eu, la întovărire, am luat 1300 de kile... Păi, se potrivește? Dar cu soareanca? Cît ați scos voi și cît eu?“

Vorbim cu toții, căutăm să-i arătăm în fel și chip, se face seară, dar ea tot îndărănică a rămas. „Putem să vă mai călcăm băta-tura?“ — o-ntrebă Dincă la despărțire. „Venii cînd voii, oameni buni“ — ne spune și ne petrece cu bărbatu-său pînă la gard.

„Păi, să știi c-o să venim“ — ne spune Dincă, mie și lui moș Neacșu în timp ce ne despărțăm. „Nu ne lăsăm, țățico, pînă nu i-oi da dreptate lui bărbatu-tău.“

Pe drum, moș Neacșu ne povestește despre întovărire și despre lucrările făcute de S.M.T. „Au venit pe tarlalele noastre unii tractoriști buni cum e Florea Sain, Anghel Buzescu. Aștia ne-au făcut lucrări de mai mare dragul. Dar au fost și alții, care ne-au lucrat — de nas să le fie. Cum e Petre Florian. Aștia ce-au făcut? Noi le-am spus să are de-a curmezisul, ca să distrugă haturile mai bine. Ei parcă nici n-au auzit. Au trecut cu plugurile pe lîngă haturi și le-au lăsat așa. La calitatea arăturii nici nu s-au gîndit. Acum cred c-or să lucreze mai bine. Că i-am muștruluit virtos. Să vedem... Zilele astea trebuie să vină cu cultivatoarele... pentru 40 de hectare pe care ni le-au arat astă-toamnă. Că vrem să punem porumb pe ele. Poate-o să punem în cuiburi așezate în pătrat...“

Ne-am despărțit de moș Neacșu în fața curții lui și am venit acasă. La culcuș. S-au întors și Poznaieș cu Diaconu de la film. Uite-ne pe toți lîngă sobă, uscîndu-ne hainele. Mîine primul lucru pe care-l facem e să cerem pufoaice. Că altfel ne prefacem în stalagmite ambulante.

Luni, 12 aprilie

A venit din nou iaņa. Ninge îndesat. Noroc că ne-am luat pufoaice. Iată-ne în atelier. În prima zi de lucru. Lui Dincă i s-a dat să încarce cu sudură electrică o axă de la o cisternă de benzină. Poznaieș, Diaconu și cu mine ne ocupăm de strung.

Ne-am împărțit munca. Poznaieș demontează lagărele și axul. Diaconu ajustează suportul și căruciorul. Eu mă ocup de masa fixă. Pare foarte simplu, dar nu e așa. Diaconu nu găsește pilă-cuțit. Poznaieș caută prin tot S.M.T.-ul un rulment de presiune. Eu nu găsesc șmirghel.

Tot umblind să caut trec pe lîngă bor-mașină. Un om înalt — am auzit pe urmă că-l cheamă Oprea Zamfir — se chinuiește să

găurească un atelaj. Șpiralul — unul gros — se învrîtește în piesă cu furie, scrișnește și scoate fum. I-a pus Zamfir apă, dar el tot greu merge. „Nu-i ascuțit șpiralul, tovarășe dragă“ — îi spun. Zamfir se uită înciudat la mine, tacemocnit, se șterge cu mîneca pe frunte și-mi zice în batjocură: „Bine c-ai venit dumneata de la oraș, să mă înveți pe mine, prostul de la țară“.

Ce-am vrut eu și ce-a ieșit! „Ai înțeles greșit, tovarășe — îi spun, uitîndu-mă drept în ochii lui. — Nu mă cred deștept și nici pe dumneata prost. Ți-am dat un sfat. Poate și dumneata ai să-mi dai într-o zi. Și-am să ți-l primesc“. Eu vorbeam, dar el se făcea că nici n-aude. Pe urmă, văzînd că nu izbutește să găurească cu șpiralul ăla, l-a scos, l-a pus pe masa bor-mașinii și a băgat în mandrin unul mai subțire. Am luat atunci pe tăcute șpiralul gros și am început să-l ascult la polizor.

În viața mea n-am făcut treaba asta cu mai multă grijă și emoție. L-am ascuțit, i l-am pus tot pe tăcute înapoi pe masă și m-am dus lîngă strungul meu.

Cînd m-am uitat peste vreo cinci minute spre bor-mașină, l-am văzut pe Zamfir lucrînd cu șpiralul ascuțit de mine. Nu mă laud, dar mergea grozav. Mi-a părut bine și mi-am văzut de treabă. Peste vreo două ore, cînd începusem să montăm strungul la loc, îl văd pe Zamfir că vine spre mine. Mă trage puțin deoparte, tușește și-mi zice încurcat: „Știi... m-am gîndit că... poate vrei să-mi ascuț și șpiralul ăsta“. „Cu plăcere — i-am răspuns. — Poate te-oi ruga și eu pe matale să mă ajuți într-o zi“. M-am dus iute la polizor și i-am ascuțit șpiralul. Nu-și deslipia ochii de la mîna mea. „Te pricepi“ — mi-a zis, luîndu-și șpiralul. „Acum mă pricepe... dar la început n-am avut habar. Am învățat, că nu-i mare filozofie“ — i-am răspuns și, pe nesimțite, i-am explicat cum se procedează. La sfîrșit a îngăimat ceva și și-a văzut de treabă.

Eram vesel. Cucerisem două redute: apropierea de Zamfir și îmbunătățirea funcționării strungului. Căci reușisem să luăm jocul axului — deci puteam să iau un șpan mai drept — luasem jocul căruciorului mobil — deci nu mai vibra suportul cuțitului — și făcusem rost de curele mai bune.

Spre sfîrșitul lucrului dau să-i cer o cheie lui Diaconu. I-a-l de unde nu-i. L-am găsit tocmai lîngă menghină.

Lucra la niște lagăre împreună cu un băiat înalt, cu mustăcioară.

M-am apropiat de ei. „Vezi?“

„Ce facem cu piesa asta? O lăsdăm așa?“ Înfrățiti în muncă, înfruntînd împreună greutățile, Gh. Voicu (dreapta), Ion Diaconu (în mijloc) și Gluță Poznaieș sînt hotărîți să termine pînă seara montarea K.D.-ului.

„Îi spunea Diaconu — dacă nu ajustezi și punctele tari și te rezumi numai la suprafețele cuzinetilor, nu se pasuiește exact. Uite colea. La atingere arc puțin joc, și nu e bine. Se uzează lagărele, vilbrochenul...“ „Vrei să-ți arăt o șmecherie?“ „Băiatul“ s-a uitat la Diaconu, la mine, la lagăre și, zîmbind, a convenit. „Uite, vezi?“ — a început Diaconu — tragi de bielă din poziția de sus și dacă face o tură și vine înapoi, sus, încamnă că ai ajustat tocmai cît trebuie. Așaaa... Vezi?“ Băiatul a dat din cap și noi am plecat. În urma noastră experimenta singur metoda dată de Diaconu.

A sunat de terminarea lucrului. Ne strîngem piesele, așezăm sculele, curățim locul unde am lucrat. Un tînăr de-alături aruncă o cheie și un clește spre colțul atelierului și dă fuga spre ușă. „Măi tovarășe — îl strigă Poznaieș — matale, matale, da. Ia' vino-napoi“. Băiatul se uită cu mirare. „Păi bine, măi tovarășe, — începe Poznaieș — nu ți-e milă ție de sculele alea de le-ai aruncat așa? Cu ce lucrezi mine, poimîne?“ Băiatul — am aflat că-i zice Stan Prodescu — se face roșu ca sfecla. Ia cheia și cleștele de jos, le pune pe banc, se uită încrunțat la noi și dispăre...

La cantină am mîncat iar ciorbă și mîncare de praz. „De ce nu mai faceți și altă mîncare?“ — o-ntrebă Dincă pe bucătăreasă. Ea dă din umeri amărîtă: „Peste patru-cinci zile scăpăm și de praz... Să vedem atunci ce-om mai găti...“

„Păi, cum, scăpăm?“ De ce? Cît praz a fost? — se miră Poznaieș. „A fost ei mult, dar vezi că s-a furat. Noi punem seara semn la el și dimineața semnul nu mai este...“ „De ce nu încuiați usa?“ sugerează Diaconu. „Păi, vezi... că nu putem...“ — răspunde fata încurcată — că nu avem ușă. „Ridem cu toții, rîde și fata. Dar nu-i de ris. Intr-atît s-a cuibărit aici vraștea, că fetei i se pare mai firesc să pună semn și să dispară, decît să aibă ușă și s-o încuie. Pe urmă aflăm că S.M.T.-ul are o gospodărie anexă de toată frumusețea. Și ne dăm

„În descurcați drumul, vrăbioilor”, le spune „badea”, tânărul tractorist Stan Predescu, voinicilor cetei. Și după ce puțin se duc la alt tractorist, el, împreună cu Gluță Poznaieș (stînga), continuă lupta pentru degriizarea motorului.

seama că nu-i gospodărită cum trebuie. Diaconu — șahist și matematician de forță — face bucătărese și cantinierului o socoteală. Să le arate că cu 300 lei pe zi — suma care se strînge de la toți cei ce mîncă la cantină — se poate găti și altceva decît praz. Mîncare bună, cu carne. Ei nu zic nimic. Sperăm însă să ia măsuri.

Afară nu mai ninge, dar frigul nu s-a domolit. Oamenii trec grăbiți prin curte, pe șosea. Numai copiii nu se sinchiesc. Au ieșit de la școală și s-au grămădit în spatele stațiunii. Să vadă tractorul lui Predescu, în rodaj. „Uite, mă, eșapamentul — începe unul. — Hai bade? Nu-i ăla eșapamentul?” Bada, Stan Predescu — să aibă vreo

cinci ani mai mult decît cîrnel cu cravată roșie — e ocupat. Și-i răspunde scurt: „Este”. „Ăla e radiatorul, mă — începe iar cîrnel. — Hai, bade? Ăla nu-i radiatorul?” „Este” — îi răspunde tractoristul. „Uite și pompa de injecție, mă. Bada, nu-i așa că aia-i pompa de injecție?” „În descurcați drumul, vrăbioilor! Eu mor că mi s-a gripat motorul și trebuie să intru în mîne, poimîine, în teren — și voi mă bateți la cap.” Vrăbioii tac toți. Deodată se aude glasul viteazului cetei: „Hai, mă, la alt tractorist. Că bada-i gripat.”

Marti, 13 aprilie

Nu s-a zbătut degeaba tractoristul care a intrat ieri pe ușa atelierului și l-a zorit pe mecanic să-i termine radiatorul. Uite-l acum, — nu-i nici șase dimineața — împreună cu brigada, cu tractoarele și vagonul-dormitor, în șosea. Pleacă la întovășirea din Kalinderu-Tecuci. În zgomotul ăsta asurzitor de motor dezlănțuit, alături de caravana asta modernă de mașini pe roți și șenile, în emoția nemărturisită a acestei clipe atît de așteptată, șeful de brigadă, înconjurat de tractoriști, pare un mic căpitan de oaste dintr-o legendă vitească: „Să fim atenți cu tractorul ăsta... Cultivatorul l-am luat... Pături avem destule... Semănătoarea, am vorbit să ne-o aducă cu rutierul... Voi ați mîncat? Atunci, pornim!” Și caravana pleacă zguduind aerul, șoseaua...

Bem cafeaua și intrăm în atelier. Eu am de strunjit astăzi o grămadă

de șuruburi, de piulițe. Diaconu se ocupă de un rutier. Dincă, Dumitru Ion și Poznaieș lucrează la șasiul unui I.A.R. Reparația e foarte întîrziată și brigada trebuie să plece la Ungheni. La răstimpuri mă uit la ei. Lucrează cu înfrigurare.

Peste puțin s-a stîrmit agitația: a sosit autocamionul de la București cu motoarele K.D.-urilor reparate la „Clement Gottwald”. Am ieșit cu toții să ajutăm la descărcat, la montarea pe șasiuri. Prinse în macara, motoarele străluceau în soare. Pe lîngă ele forfoteam noi, agitați, nerăbdători. Gheorghe Voicu — dirija descărcarea: „Mai încolo, trage înapoi, mai încoace”. Unul mititel — tractoriștii noștri sînt toți atît de tineri că ție greu să-i deosebești — se tot uita la motorul prins în macara. Era atît de absorbit, încît nici nu observa că-l privim. La un moment dat, lanțul macaralei s-a izbit de motor. Și atunci tractoristul a sărit ca ars: „Mai încet, bre tovarășe... Ce-i faceți? Imi distrugeți motorul, bre!” Era atît de draguț în grija lui, că-mi venea să-l iau în brațe, ca pe Jenică, și să-i promit că-l sui pe K.D....

Pe urmă, după ce-am montat motoarele pe șasiuri, ne-am dus în atelier să ne apucăm de lucrul lăsat. Cînd am trecut pe lîngă ușă m-am oprit. Doi oameni ciocăneau la ea, îi puneau balamale, un ochi de geam. „Ce faceți, tovarăși?” — i-am întrebant. „Reparam ușa... După lucru se încuie... Păi, cum? Să stăm așa, vraiește?”

Curînd a sunat încetarea muncii. Diaconu se prezintă bine la bilanț. Dumitru Ion, Poznaieș și Dincă mai au puțin și vor să termine.

Soarele asfințește. Oamenii încep să lase lucrul. Acum trecem la muncă voluntară, să strîngem piesele risipite prin curte. Așa cum ne-am propus în ședință. Hai, tovarăși! Așa, gospodărește. Incepem?...

Miercuri, 14 aprilie

Ca să vezi cum își schimbă omul felul de a vedea lucrurile. Puțin îmi păsa pînă acum cîteva zile dacă plouă sau dacă-i senin. Imi luam galoșii sau ochelarii de soare și-mi era totuna. Și vezi? De cînd sînt aici nu doresc altceva decît să stea ploaia și să se zbracească pămîntul. Ca să intre tractoarele în cîmp. Și uite c-a stat ploaia, a apărut soarele și acum bate un vînticel uscat care ne-nviorează pe toți. Prin toată stațiunea — începînd de la birouri pînă-n fund la fierărie — aleargă acum o veste: ai noștri au intrat în cîmp la Mozăceni, la colectivă! Fac cultivația!

Ne bucurăm cu toții și înteuțim lucrul. Să dăm iute drumul la tractoarele care mai sînt în stațiune.

Dincă, Diaconu, Poznaieș, împreună cu Voicu și Ghimpețeanu sînt în formă. Au preluat cele trei K.D.-uri montate ieri pe șasiuri și acum vor să se apuce de ele. Brigada trebuie să plece neîntîrziat la Stoborăști. Își pregătesc piesele, sculele. De pe o stivă de lemne, Ionel Alexandru — tractoristul care se îngrijea ieri să nu-i fie izbit motorul — se uită posomorît la ei. „Ce ai, mă băiete, de ești amărît?” — îl descoase Dincă. El dă din cap și spune cu multă

amărăciune: „Nu mă poate ajuta nimeni. Așa mi-e norocul. Spart în fund... Intotdeauna termin cel din urmă... La coadă. Să vezi că și acum tractorul meu o să fie gata ultimul dintre toate trei...” Dincă se prefăce și el amărît. Pentru o clipă. Apoi se uită la Ionel, la K.D.-ul lui, și-i spune deodată: „Azi o să fie al tău gata întîi”. Băiatul îl privește pe Dincă întocmai ca pe un vrăjitor. Pe urmă vede că omul n-are barbă, nici bețișă fermecată în mîna și dă nemulțumit din cap. „Ascultă, Ionele — începe Poznaieș — tovarășul ți-a promis că tractorul tău o să fie gata al dintîi. Și ce promitem noi, e lege. Dar pentru asta trebuie să ne ajuti. Să ne cauți scule, piese...” Ionel începe să creadă. Se uită la fiecare ca să se convingă, și deodată, ca pus pe arcuiri, sare de pe stiva de lemne și-i întrebă înveselit: „Ce scule vă trebuie?”

Acum s-au apucat cu toții de tractorul lui Ionel. Și el aleargă, caută, se zbate, vine și iar pleacă, cu ochii strălucitori.

Mergem la masă. Azi nu mai e praz. E supă bună și pilaf cu carne de vițel. Grozavă-i critica. Cei care se ocupă de cantină s-au pus pe roate și au descoperit că, cu 300 de lei pe zi pot găti și mîncare bună. Dacă nu stau cu mîinile în sîn.

Mîncăm cu poftă și ieșim în curte. Pe cerul senin aleargă nori albi. Sîntem încă în pauză și mă las o clipă visării. Ce-ar fi să fie și ai mei aici? Adriana, Jenică... I-aș explica pe de-a rîndul piesele K.D.-ului... Am colinda împreună serile de vară, am prinde licurici și am asculta cîntecul mierlei... Am bea lapte proaspăt și ne-am juca de-a baba-oarba pe tăpșanul din spatele S.M.T.-ului...

„Ia-le, mă, de jos” — aud deodată și mă trezesc din visare. În dreapta mea, Stan Predescu tractoristul pe care-l criticase ieri Poznaieș, muștruluiește acum pe altul care a aruncat niște scule pe jos. Mă fac că nu-i bag în seamă și trec mai departe. „Mai mare rușinea, mă — aud din spate vocea lui Stan — de-aia-i codăș S.M.T.-ul nostru. Că lucrezi tu aici”. Ajung în fața atelierului și mă uit înapoi. Predescu a dispărut. Muștruluiul se uită în stînga, în dreapta și, convingîndu-se că e singur, se apleacă și ridică sculele...

Mai sînt cîteva minute pînă la terminarea lucrului, dar eu mai am puțin. Apare Dincă: „Ai văzut?” „Ce să văd?” „Uite” — îmi spune și mă duce la ușă. În mijlocul curții, pe unul din cele trei K.D.-uri evoluează plin de veselie Ionel. „Salutare! — îi strig. — Cum e?” Imi flutură mîna și-i aud vocea subțirică peste duduital tractorului: „Al meu a fost gata primul! Acum sînt toate trei! Mîine dimineață plecăm la Stoborăști!”

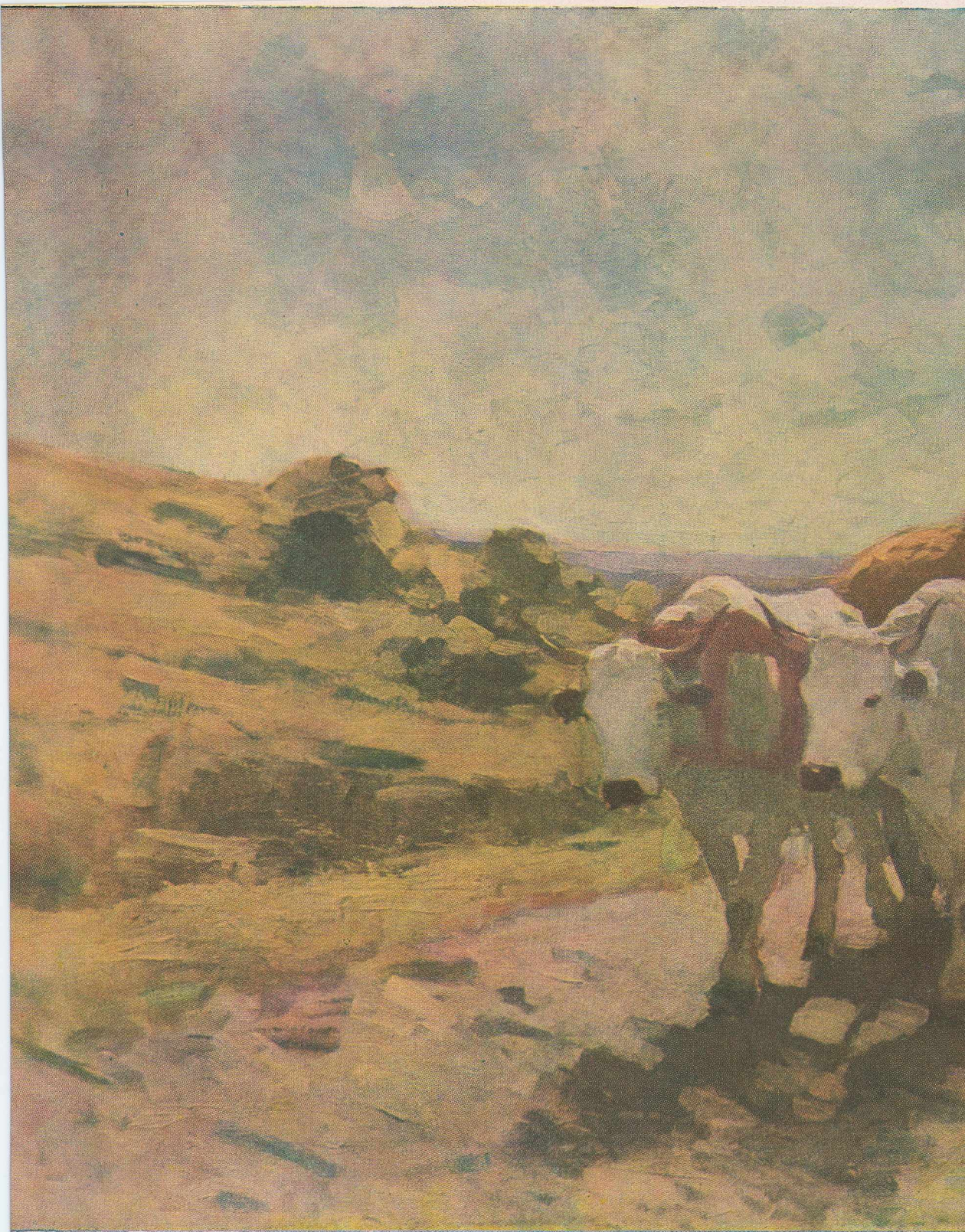
...A sunat încetarea lucrului. Ușile atelierelor s-au închis. Mîncăm, ne spălăm și ne facem proiecte pentru seară. Dincă vrea să stea de vorbă cu șoferul. Eu, Diaconu, Poznaieș și Drăghici o pornim la plîmbare pe șoseaua scaldată de lună.

Trag în piept mirosul ușor de vreascuri aprinse și aud din spate vocea lui Diaconu: „E mai greu decît la uzină... Ai bătaie mare de cap... Dar ai satisfacție mai mare... Nu?”

Surîd. Surîde și Drăghici. Și parcă și luna surîde...

„Pilaf cu carne de vițel... Așa da, zicem și noi... Vedeți că se poate găti și mîncare bună?”

Nicolae GRIGORESCU

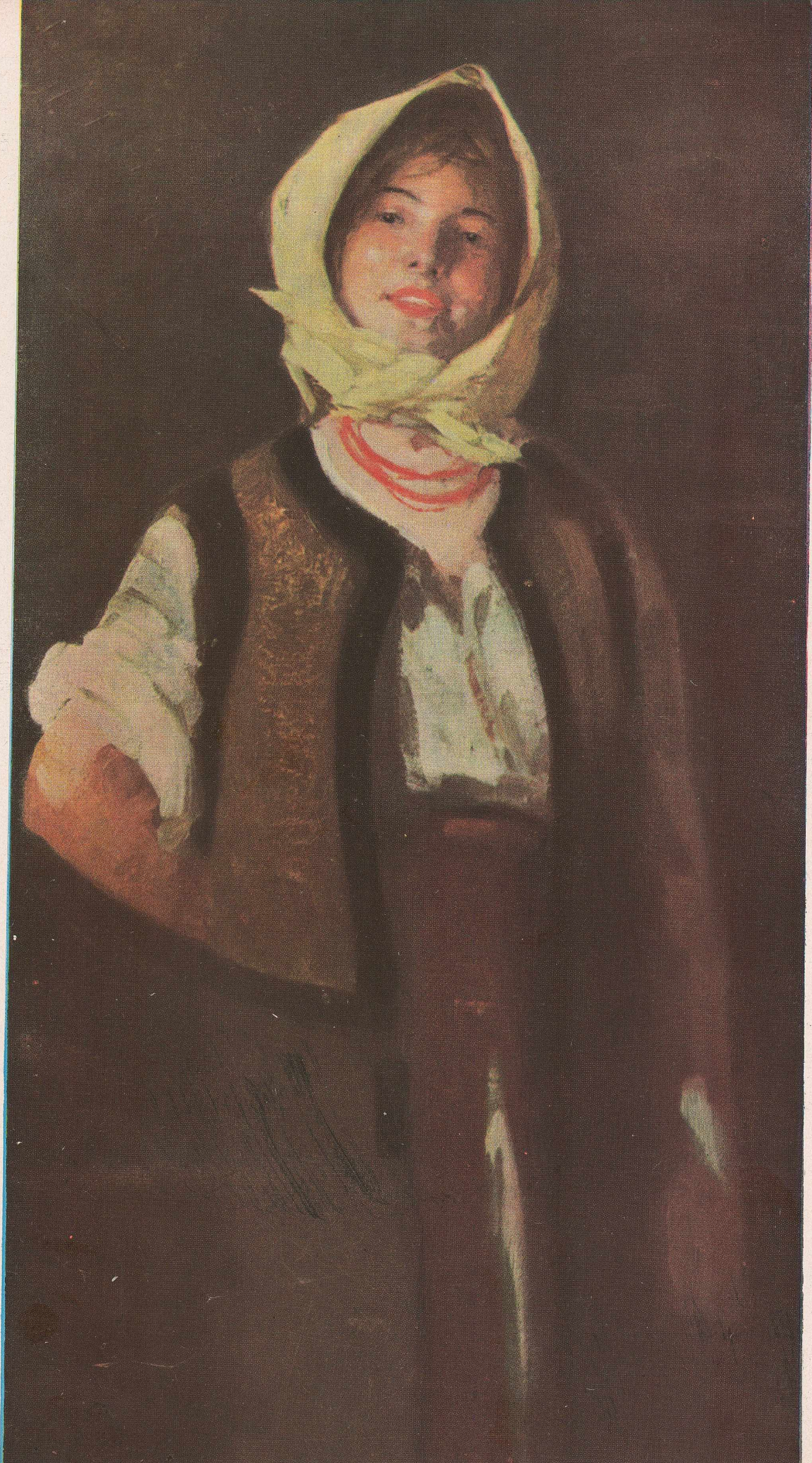

Car cu boi

Nicolae GRIGORESCU

Turci prizonieri

Nicolae GRIGORESCU
Tărăncă voioasă

Nicolae GRIGORESCU

Bălăioara

În numărul de față oferim cititorilor noștri câteva noi reproduceri după lucrările lui Nicolae Grigorescu, în care regăsim unele trăsături caracteristice ale operei acestui mare artist.

Nicolae Grigorescu s-a apropiat cu multă căldură și înțelegere de locuitorii satelor noastre, dând o serie de portrete, printre care chipul acestei „Jărănci voioase” ocupă un loc însemnat. Figura luminoasă a acestei jărănci, gingașia și expresivitatea zîmbetului ei, gestul plin de semeție cu care își aruncă capul într-o parte, ducîndu-și mina spre spate, conturează puternic personalitatea acestei fete.

„Carul cu boi”, pe care îl reproducem aici, face de asemeni parte dintr-o serie întreagă de tablouri închinată vechii țăranelor. În acest tablou, Grigorescu zugrăvește ca nimeni altul mersul molcom al plăvanilor, prin colbul drumului de țară.

Despre tabloul „Turci prizonieri” criticul sovietic A. Tihomirov spunea pe drept cuvînt că reprezintă „o încercare de caracterizare psihologică realistă”. În timpul războiului pentru independență, pe care Grigorescu l-a trăit în mijlocul ostașilor, artistul a cunoscut acești prizonieri pe care-i vedem evocați cu atîta măiestrie pe pînza reprodusă alături. Este remarcabilă finețea psihologică cu care artistul a surprins și a redat două caractere și două stări sufletești cu totul diferite: în timp ce chipul prizonierului din stînga rămîne copleșit de tragismul soartei lui, prizonierul din dreapta are o privire mai limpede, îndreptată înfruntător înainte.

Cel de al patrulea tablou pe care îl reproducem — „Bălăioara” — vedește influența pe care au exercitat-o asupra artei lui Grigorescu, operele și stilul vechilor maeștri. Contrastul izbitor dintre fondul întunecat și luminozitatea chipului acestei fete pline de dragălașenie, în pînă căreia se joacă șagalnic o rază de soare, este concludent în acest sens.

Se împlinesc, la 1 iunie, 150 de ani de la nașterea marelui compozitor rus Mihail Glinka, pe drept cuvînt socotit „părinte al muzicii rusești”. Creația acestui compozitor era atît de populară în Rusia, încă din secolul trecut, încît chiar de pe atunci oamenii de cultură înaintați nu pregetau să-l socotească printre cei mai mari compozitori universali.

Glinka a enunțat în mod magistral unul din cele mai însemnate principii ale realismului în arta muzicii: „cel care creează muzica este poporul, compozitorul o aranjează doar”, și a ilustrat acest principiu cu o deosebită fidelitate în întreaga sa operă. De aceea, Glinka, prin legătura sa organică cu creația populară, a rămas unul dintre cei mai prominenți reprezentanți ai realismului muzical din prima jumătate a secolului al XIX-lea.

Unul din cele mai mari merite ale lui Glinka este de a fi întemeiat opera națională rusă.

Opera pătrunsese în Rusia încă înainte cu un secol, adusă mai întîi de trupele italiene, apoi de cele franceze. Disprețuind cultura națională strîns legată de popor, aristocrația rusă ținea în mare stimă aceste spectacole, făurite pentru gusturile exploatare și interpretate de artiști străini, în limbi străine. De aceea, încercările de a se crea un teatru muzical rus — încercări timide și ținînd mai ales de genul ușor al vodevilului — au fost de la început înăbușite.

Abia la începutul secolului XIX încep să apară încercări de a se crea o operă rusă autentică, cu caracter eroic, cîntată în rusește și cu subiecte luate din viața rusă. Dar muzica acestor spectacole era compusă de compozitorii italieni, singurii stimați la curte. Muzica creată de acești compozitori, fără nici o legătură cu muzica poporului rus, nu putea mulțumi publicul cu idei progresiste.

În această situație, Glinka creează două opere, monumentale prin concepția ce stă la baza lor, de o uriașă însemnătate atît pentru istoria muzicii și culturii artistice ruse, cît și universale: „Ivan Susanin” și „Ruslan și Ludmila”. Ele reflectă în chip diferit, dar la fel de minunat și de veridic, realitatea rusă, în ceea ce avea ea mai tipic în epoca respectivă. „Ivan Susanin” a devenit prototipul operei istorice eroice populare, „Ruslan și Ludmila” acela al operei legendare, cu imagini din basmul rus și oriental, dar și cu tablouri vii din viața poporului. Tradiția acestor două opere a fost continuată și dezvoltată de-a lungul întregului drum glorios al operei ruse în secolul XIX.

Reprezentarea operei „Ivan Susanin” în anul 1836 a marcat data memorabilă a creării operei naționale ruse. Prin realizarea acestei opere, Glinka împlinea cele mai arzătoare năzuințe ale maselor largi care cereau o operă națională. În această operă s-au manifestat într-un mod pronunțat trăsăturile cele mai însemnate ale gândirii creatoare ale lui Glinka, dezvoltate în atmosfera politică determinată de avîntul patriotic care a urmat războiului din 1812, de răscoala decembriștilor și de revoltele țărănești din anul 1830.

Despre această lucrare, Odoevsky, un critic contemporan cu Glinka, spunea că: „Prin opera „Ivan Susanin” s-a rezolvat o chestiune importantă pentru artă în genere și pentru arta rusă în deosebi și anume existența operei ruse, a muzicii ruse... Cu opera lui Glinka apare ceea ce de mult căutăm și nu găsim cei din Europa: un nou element în artă. Totodată se deschide acum o nouă eră, era muzicii ruse.”

Aducînd în centrul acțiunii un țaran, arătînd înaltele calități morale ale poporului și scoțînd în relief specificul cîntecului popular, Glinka nu putea fi pe placul cercurilor aristocrate, care și-au manifestat nemulțumirea calificînd muzica sa drept „muzică de surugii”. În timpul creării operei, curtea și țarul s-au amestecat direct, obligînd pe

compozitor să accepte ca libretist un scriitor fără talent, dar servil slujitor al tronului, baronul Rosen. Glinka a fost nevoit să accepte un libret fals și plat, un titlu impus: „Viața pentru țară”. Dar muzica lui Glinka era departe de a reprezenta vederile strîmte ale cercurilor din jurul curții. Ca dovadă stă faptul că o bună parte din muzică a fost creată sub impulsul ideilor compozitorului, încă înainte de a fi avut libretul. Ceea ce spune în această privință Glinka este edificator:

„Imaginația mea a luat-o înaintea libretistului. Dintr-o dată s-a născut în mine planul întregii opere... o mare parte din teme și chiar detaliile prelucrării mi-au năvălit de-o dată în minte”. Și mai departe: „În primăvara anului 1835 baronul Rosen a pregătit cuvintele... A avut mult de lucru: cea mai mare parte a muzicii era compusă și el a fost nevoit să adapteze cuvintele la muzică”.

Un merit nu mai puțin însemnat îl are Glinka în făurirea muzicii simfonice ruse. Deși creația sa simfonică nu cuprinde multe lucrări, ea se distinge

prin logica deosebită și conciziunea tratării simfonice, prin strălucirea orchestrală, dar mai ales prin esența sa populară, realistă, prin faptul că la baza lucrărilor sale simfonice stau teme muzicale luate din folclorul și valorificate prin mijlocurile ample de expresie ale muzicii simfonice, teme redînd imagini din viața poporului. Astfel de lucrări simfonice sînt strălucite compoziții: „Kamarinskaia”, „Hota aragoneza”, „O noapte la Madrid” (aceste două lucrări pe terae populare spaniole își au obîrșia într-o călătorie îndelungată a compozitorului în Spania) „Vals-fantezie”, „Uvertura la plesa „Kneazul Holmski”, precum și uverturile și baleturile la cele două opere ale sale.

Rimski-Korsakov, unul dintre cei mai mari orchestratori ai tuturor timpurilor, mărturisește că la baza dezvoltării atît de bogate a orchestrei de către școala muzicală rusă din a doua jumătate a secolului XIX, au stat tocmai procedeele de orchestrație ale lui Glinka, iar Ceikovski, vorbind despre „Kamarinskaia”, spune: „În această piesă este cuprinsă întreaga dezvoltare ulterioară a muzicii simfonice ruse, așa cum este stejarul cuprins în ghindă”.

Și în domeniul romanței, Glinka a fost un deschizător de drumuri. Cu el începe șirul acelor mari compozitori: Dargomijski, Mussorgski, Borodin, Balakirev, Kui, Rimski-Korsakov, Ceikovski, ș. a. — care au făcut să strălucească romantica în sec. XIX. În romanțele lui Glinka se oglindesc

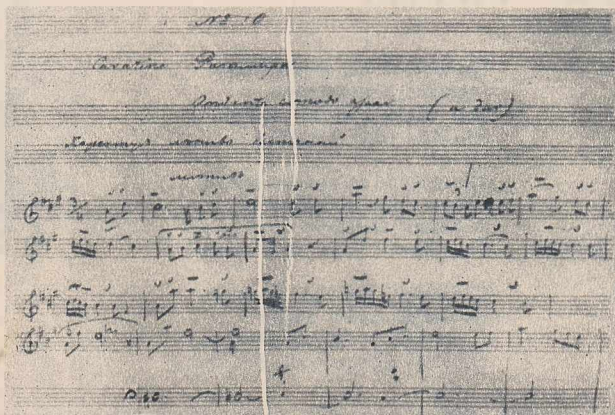
excelent atmosfera poetică a creațiilor marelui său contemporan, Pușkin.

Apărut într-un moment în care marele popor rus dobîndea conștiința înaltelor sale calități, Glinka nu numai că a deschis drumul măreței școli muzicale ruse care s-a dezvoltat în secolul XIX, dar a și arătat tuturor școlilor muzicale naționale care s-au dezvoltat ulterior, de la școala cehă și norvegiană pînă la școala spaniolă, ungară și romînă, calea pe care trebuie să meargă.

M. I. Glinka

Pagină de manuscris din caietul cu planul inițial al operei „Ruslan și Ludmila”

MOFTUROSUL

Ionuț tot bosumflat e :
Morcovii nu-i plac și paca!
Deși-l doar o găllice,
Sora lui, Mălina, îi zice :
- Ori îți place, ori nu-ți place,
Morcovii mănâncă-l, frate !

Mofturos e băiețușul !
Altul mai lingav ca dînsul
Nu găsești în tot orașul.
Brînză-i ocnă, searbăd cașul
Și pe loc îl umflă plînsul.
Supă-i bună de spitale.
Ce-i bolnav ? El vrea sarmale !
Biata mama nu mai știe
Ce să-i pună-n farfurie !

Tata stă a supărare :
- Morcovii fac numai bine.
Sfecla iar. Au vitamine
Și te-ajută să crești mare.

- Știi ce, tată ?
Zice șugubeața fată,
Cu privirile șirete :
Dacă morcovii îi lasă
Și se scoală de la masă,
Hai să-l cheme morcovete !
Rîd cu toții, rîd cu sefe.

Ca să scape de poreclă,
Ionuț de-atunci mănîncă,
Chiar din farfuria-adîncă,
Fără nazuri, morcovi, sfeclă.

IONUȚ ARE O SORĂ

Ionuț, cu talpa toată,
Calcă dîrz și bătaios.
Nu-i cocon crescut în vată,
Fără vlagă, somnoros.

Cine l se-mpotrivește ?!...
Să-ndrăznească dacă vrea !
Scoate pieptul, voincește :
Nu-i brînzoi, nici acadea !

Cu Mălina - surioara -
Însă tare mult se-mpacă,
Stau la sfat și stau la joacă
De din zori și pînă seara.

Părul ei miroase-a luncă
Și albaștri-s ochii ei :
Cînd privește, parcă-aruncă
Un potop de sfînjenei.

Cum e gingașă și mică,
Ionuț în grije-o are :
Să n-o-njepe vreo urzică,
Nici Samson s-o latre tare.

El o apără ! Vedeți-l
Nasu-n vînt, de semeție !
Nu-i băiet ca toți băieții,
E bărbat, nu jucărie !

Dar, oricît vrea să se crează
Că virtos e dumnealui,
Cînd se-ntoarce c-un cucui,
Tot Mălina mi-l pansează !

Și oricît se-arată dînsul
Voinicos din cale-afară,
Cînd mănîncă vreo papară,
Tot Mălina-l șterge plînsul !

George DUMITRESCU

DOUĂ INIMI

A intrat o rîndunică
Pe fereastră, din greșeală -
Și privește buimăcită
Cu ochișorii de cerneală.

S-a izbit înfi de lampă,
De perete și oglindă.
Nu i-a fost prea greu fetiței,
Ca-ntr-o copcă-n pumni s-o prindă.

Și-acum stă, cu fîmpla-l lină
Și cosița-l bălătoară,
Drăgăstos plecată peste
Sperloasa ei comoară.

Tic-tac-tic ! bat două inimi
Furtunos, deopotrivă.
Și-a deschis fetița pumnul,
Fiindcă-i tare milostivă...

Cip-cirip ! se-aude-n stradă
Cîntul micii zburătoare...
A scăzut lumina-n casă
Sau ațeră-i prea mult soare ?

Cip-cirip ! din nou se-aude,
Iar fetița cată-n zare :
C-un ochi rîde, c-a lăsat-o,
Cu-alful plînge - că n-o are...

Ghicitori

Cupraf de soare, mălestrii stropite,
Am două arpioare.
Nu-s un hoinar,
Sînt un poștar
Și duc, prin văi și luncile-nverzite,
Un zvon, din floare-n floare:
„Este iară
Primăvară!”

(Fluturule)

Cocoșate, sus, pe sfiori,
Noaptea ne ascundem fața
Și cînd ne trezim, în zori,
Spunem: „Bună dimineața!”

(Zorile)

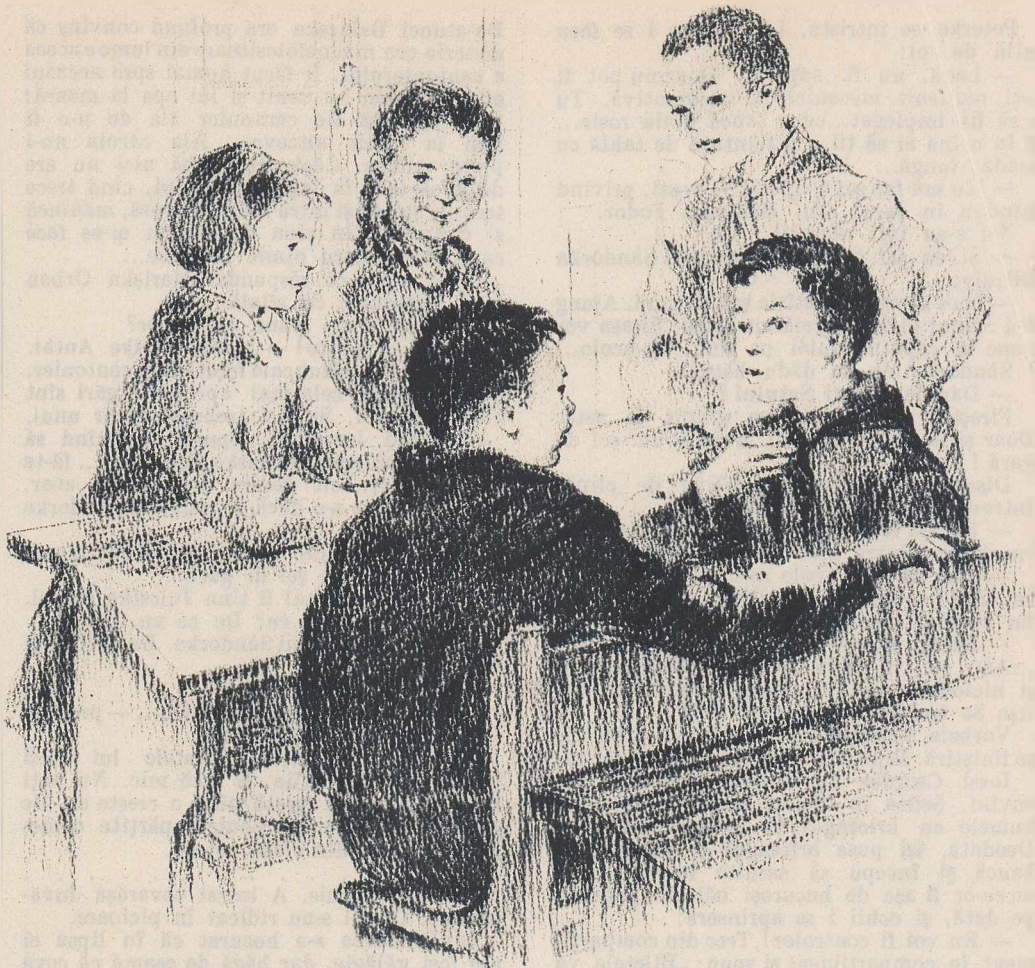
Pietre mici și măricele
Îmi sînt scări, de sus din munte...
În păduri și în vîlcele
Șușotesc cul vrea s-asculte...

(Rîu)

Totdeauna sînt acasă
Și de ploaie nu îmi pasă...
Merg încet, dar chibzuit:
Pe-unde trec, las drum albit...
Am și coarne
Și le fac
Lungi sau scurte,
După plac!

(Meceni)

CANTONIERUL

povestire de Sándor FODOR (Cluj)

Ilustrații de N. BIJAN

Pentru că învățătoarea fusese chemată la sfatul popular într-o chestiune urgentă, copiii din clasa a patra rămăseseră singuri, o vreme. Elevii au repetat cît au repetat lecția dată de învățătoare, apoi au început să-și caute de joacă, să stea de vorbă, se înțelege, în liniște, ca să nu se audă dincolo, în clasa a cincea, unde predă învățătorul Bela Nagy, un om supărăcios căruia nu-i place gălăgia.

— Uite ce mi-a adus tata! Și Ferike Antal arată celor din juru-i bocancii săi cei noi. Din ăștia nu se văd nici chiar la oraș...

Tatăl lui Ferike lucra dulgheria pe un șantier și venea acasă tot la două săptămîni. Își făcuse obicei s-aducă întotdeauna un dar fiului său.

Copiii cercetară cu priviri pline de curiozitate bocancii. Nici vorbă, fiecare dintre ei avea bocanci, dar așa de frumoși ca ăștia, cafenii și cu cusături pe ramă, n-avea nici unul. Și-apoi să vezi potcoavele! Incurtate în talpă, n-aduceau nici un ponos podelelor, dar cînd Ferike își lovea deodată călcîile, era o adevărată plăcere să le ascuți cum sună. În ochii admiratorilor se citea uimirea și o dorință pe care o exprimă mai întîi Beluska Csáki:

— O să-i spun tatii să meargă și el la șantier...

— Degeaba-i spui — îl lămuri, atotștiutor, Ferike. N-o să stea prea mult acolo. Pe toamnă și alde tata se întoarce acasă. Dar după aceea... sst! — (Asta voia să însemne că va urma îndată destăinuirea unei mari taine). — Cum se termină acolo cu lucrările de dulgherie, vin aici, ca să construiască noua cale ferată...

Despre noua cale ferată — auziseră cu toții. Cine va voi să meargă cu trenul

la raion, nu va mai trebui să ocolească...

Totuși, vestea lui Ferike răscoli pe ascultători...

— O să treacă chiar prin fața porții noastre, se lăudă Balazska Fodor, adăugînd ca supremă dovadă: și acum se află acolo jalonul...

— Eu am văzut, — începu Sándor Mihály — am văzut cînd au măsurat inginerii cu lenia...

— Taci, mă, doar nici n-au măsurat cu lenia... se sfătoși Ianos Istvánka.

— Da' cu ce, hai? Cu ce, dacă ești atît de deștept?...

— Cu d-alea... cum să spun... care au o masină de privit cu ochiul. Unul trage cu ochiul, iar celălalt viră parul roșu-alb în pămînt!

În această chestiune căzură de acord.

Fetele, care într-o liniște desăvîrșită lucrau cu iglița sau desenau, nu prea luaseră în seamă discuția băieților. Dar acum, cînd devenea tot mai zgomotoasă, se furișară una câte una în preajma grupului strîns în jurul lui Ferike Antal; acesta tocmai își expunea marele lui plan:

— Eu rămîn aici, la noua linie ferată, și mă fac mecanic de locomotivă...

— Și eu... — i se alătură cu grabă Beluska Csáki.

— Dar eu? — întrebă Peterke Gergő, cu ochii strălucitori. Ferike îi tăie avîntul:

— Nu pot fi atîția! Ajung doi mecanici. Unul la dus, celălalt la întors. Dacă va mai fi nevoie, vor angaja dintre mecanicii din gările mai vechi... Doar doi fs destui, și-ncă prea destui.

Pentru
COPIII NOȘTRI

PRODUSE DE CONSUM

popular

În anul puterii populare s-au înființat la Arad numeroase cooperative meșteșugărești de producție. Sprijinite de către stat prin credite de investiții, prin repartizarea de utilaj perfecționat din fondurile centrale, sprijinite de statul popular orășenesc prin punerea la dispoziție a resurselor locale, ele se lărgesc și se dezvoltă zi de zi.

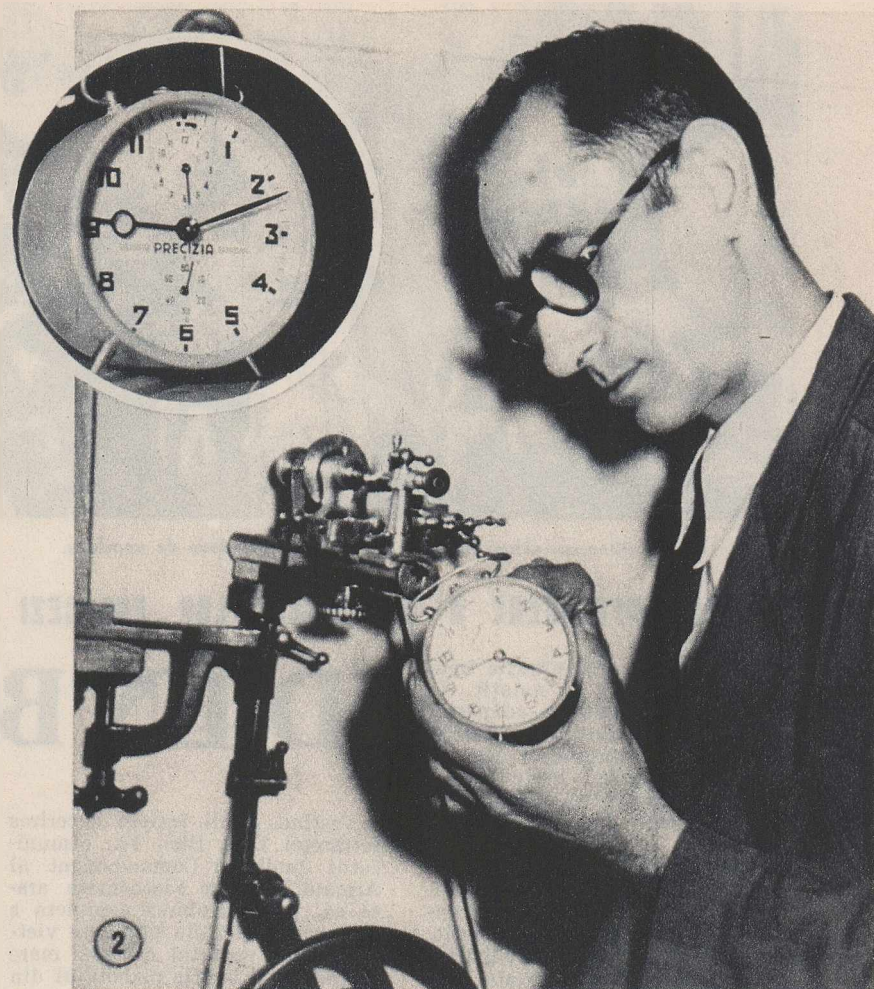
Conștienți că pot aduce o contribuție însemnată la realizarea programului de măsuri economice inițiat de partid în vederea ridicării nivelului de trai al celor ce muncesc, membrii acestor cooperative muncesc cu însoțire, pentru a da populației cât mai multe bunuri de larg consum. Fotografiiile noastre prezintă câteva aspecte din munca ce se desfășoară în unele dintre aceste cooperative.

1. NOI MODELE DE CONFECȚII

Introducerea muncii pe bandă rulantă la cooperativa de croitorie „Artex” a fost întâmpinată la început cu neîncredere de unii meșteri și croitorese, obișnuiți cu metode învechite de muncă. Rezultatele obținute după introducerea benzilor rulante i-au convins, însă, pe deplin de productivitatea înaltă pe care o dă această metodă înaintată, și le-au arătat toate celelalte avan-

taje pe care ea le are, privind controlul reciproc asupra calității și ridicarea calificării muncitorilor.

Lucrând mereu cu gândul la cumpărători, la satisfacerea cerințelor și exigenței lor crescînde, membrii cooperativei se străduiesc să dea produse de cât mai bună calitate și cât mai variate. Astfel, numai în anul trecut ei au lansat pe piață peste două sute de modele noi.

2. CEASORNICUL „PRECIZIA”

Iată-l pe meșterul ceasnicar Petre Șimolan de la cooperativa „Precizia”. Douăzeci de ani l-a frământat gândul construirii unui ceasornic deșteptător, care să fie apoi fabricat în țară. În trecut nu a avut condițiile și nici posibilitatea să-și transpună visul în viață.

Dar de cînd a intrat în cooperativă, strădaniile lui migăloase de ani și ani, care i-au pricinuit în trecut doar neazuri și amărăciuni, și-au ajuns ținta, începînd a-i produce satisfacții. Încurajat și ajutat de conducerea cooperativei, el a reușit să construiască ceasornicul mult visat. După prototipul conceput și creat de Petre Șimolan, cooperativa fabrică azi sute și sute de ceasornice deșteptătoare.

3. MOBILIER DE CALITATE

La „Solidaritatea tîmplarilor”, în hala tîmplăriei manuale... Plini de grijă, lucrînd cu dragoste, meșterii dau strălucire de oglindă fețelor de furnir ale viitoarelor dulapuri, mese, paturi...

Cu aceeași grijă pentru trainic și frumos se lucrează în toate secțiile. De aceea, produsele cooperativei și-au cîștigat în scurtă vreme un bun renume în rîndurile cumpărătorilor din oraș și din regiune. Cererea din ce în ce mai mare a impus organizarea muncii pentru producția în serie. Pentru aceasta, nu demult, a fost ridicată o nouă hală a mașinilor, lungă de 100 metri și lată de 20, la a cărei construire și amenajare au lucrat cu sîrg toți membrii cooperativei.

Trupele vietnameze eliberatoare sînt întîmpinate cu entuziasm de populație.

O GREA INFRÎNGERE A COLONIALIȘTILOR FRANCEZI

La Dien Bien Fu tunurile franceze și americane au amuțit. În zorii zilei de 7 mai pe adăpostul blindat al generalului de Castries a fost arborat stegulețul alb, în semn de predare. Peste cîteva ore, în același loc se înălța drapelul Armatei Populare Vietnameze.

După o bătălie crîncenă care a durat aproape 60 de zile, întregul front al colonialiștilor francezi de la Dien Bien Fu s-a prăbușit, sub loviturile forțelor populare vietnameze, o dată cu toate speranțele generalilor și politicienilor francezi și americani de a evita, măcar în ultima clipă, dezastrul.

Peste 25 batalioane și 10 companii franceze, însumînd 16.000 de ofițeri și soldați, au fost nimicite în cursul ofensivei victorioase a Armatei Populare Vietnameze. Printre miile de militari luați prizonieri se află întregul comandament al fortăreței, în frunte cu însuși de Castries, care jurase în urmă cu cîteva luni să facă din Dien Bien Fu... „un simbol al triumfului armelor franceze“.

Infrîngerea catastrofală suferită de corpul expediționar francez la Dien Bien Fu a demonstrat o dată mai mult, că nici batalioanele de elită, nici generalii de la Saint Cyr, nici fortărețele blindate și nici tunurile și bombardierele americane nu sînt în stare să oprească un popor care a pornit să-și cucerească prin luptă libertatea.

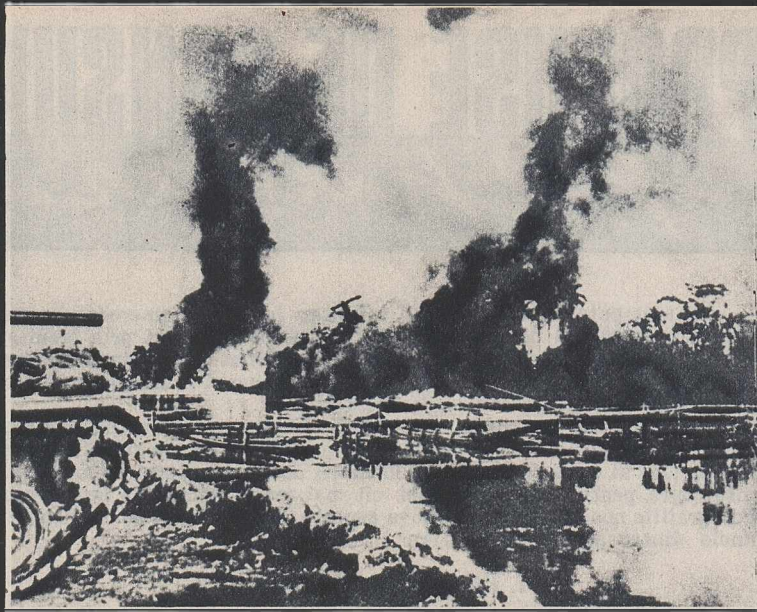
DIEN BIEN FU

Vestind lumii întregi cucerirea fortăreței Dien Bien Fu, comunicatul Înaltului Comandament al Armatei Populare Vietnameze arată că, prin zdrobirea completă a inamicului, „forțele populare vietnameze au reperțat cea mai mare victorie din istoria războiului din Indochina“.

Lecția usturătoare primită de colonialiștii franco-americani este privită de opinia publică mondială drept un serios avertisment, dat tuturor acelor care se opun încetării războiului din Indochina.

„Acum, scrie ziarul parizian „Franc Tireur“, este esențial să găsim mijloacele pentru încetarea acestei aventuri sîngeroase pentru care Franța a plătit atît de scump“.

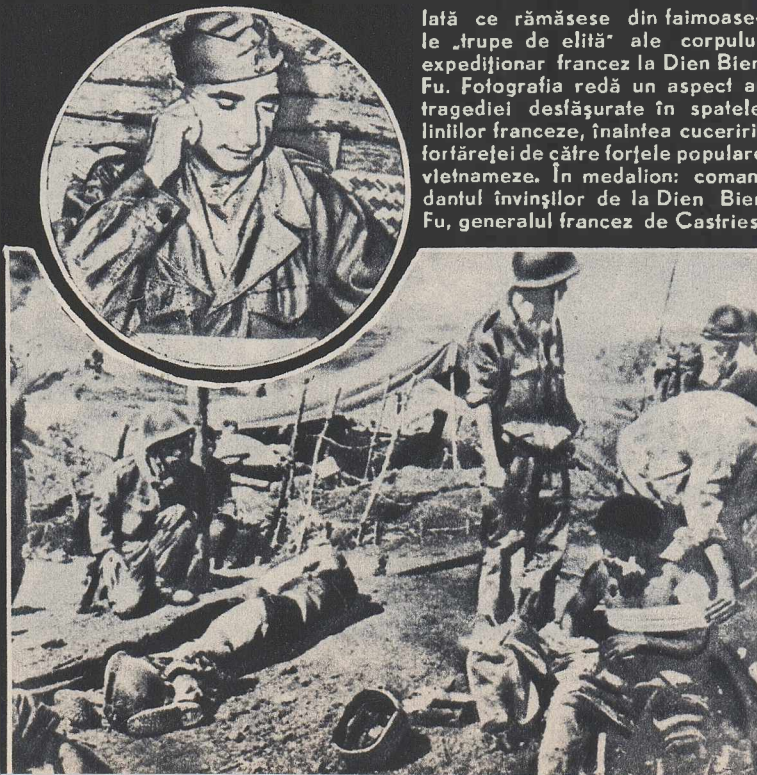
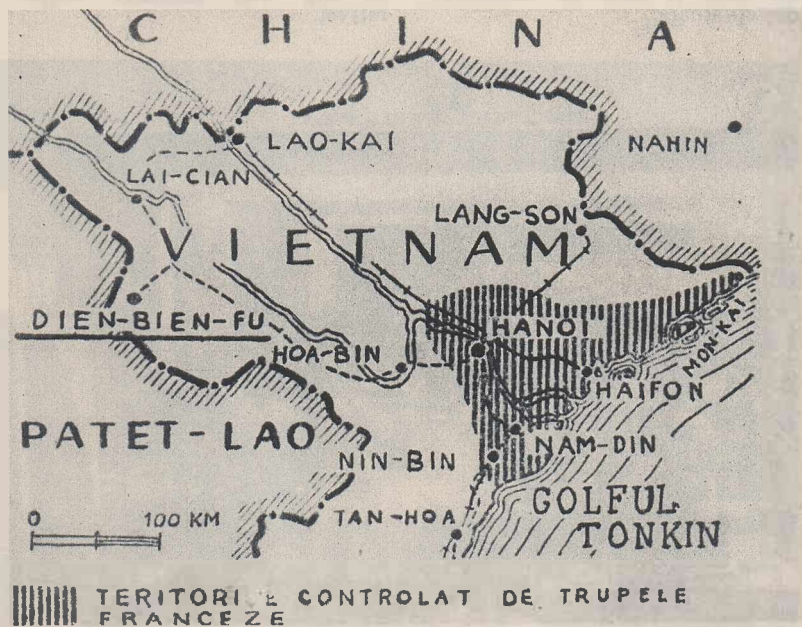
Calea pentru restabilirea păcii în Indochina a fost indicată în mod limpede, la conferința de la Geneva, în cuvîntările delegaților R. D. Vietnam, și R. P. Chineze, ale căror propuneri au fost cu căldură sprijinite de către V. M. Molotov, în numele marii Uniuni Sovietice. Este aceeași cale care a dus la încetarea focului în Coreea, calea tratativilor, a rezolvării pașnice a problemelor și litigiilor internaționale.

Sub loviturile năprasnice ale Armatei Populare Vietnameze, fortăreața Dien Bien Fu devenise înainte de căderea ei, un adevărat infern pentru trupele coloniale încercuite în acest sector.

Răniții și prizonierii francezi s-au bucurat de bună îngrijire din partea luptătorilor vietnamezi, chiar în timpul desfășurării luptelor.

Iată ce rămăsese din faimoasele „trupe de elită“ ale corpului expediționar francez la Dien Bien Fu. Fotografia redă un aspect al tragediei desfășurate în spatele liniilor franceze, înaltea cuceririi fortăreței de către forțele populare vietnameze. În medalion: comandantul învingător de la Dien Bien Fu, generalul francez de Castries.

Ministrul de afaceri externe al R.P.D. Coreene, Nam Ir, și șeful delegației R. P. Chineze, Ciu En-lai, pe aeroportul din Geneva.

Primirea călduroasă (ăcută delegației sovietice pe aeroportul din Geneva. În fotografie: V. M. Molotov este salutat de primul ministru al R. P. Chineze, Ciu En-lai (x). În stînga, șeful delegației R. P. D. Coreene, Nam Ir (xx).

PENTRU PACE ÎN INDOCHINA

Cea de-a doua parte a conferinței de la Geneva, care a început cu luarea în discuție a problemei Indochinei, s-a desfășurat sub semnul impresiei puternice pe care a produs-o în lumea întreagă declarația făcută la 14 mai de V. M. Molotov, ministrul afacerilor externe al U.R.S.S.

Încercările disperate ale corespondenților ziarelor reacționare de a contracara cu un val de calomnii și țipete isterice efectul răsunător al declarației șefului delegației sovietice, ca și intensificarea uneltirilor menite să torpileze conferința, n-au dat rezultatele scontate la Washington.

Dimpotrivă, dezbaterile care au urmat la Palatul Națiunilor, ca și convorbirile în cadru restrîns, purtate între diferitele delegații, au făcut să iasă în evidență cu și mai multă claritate justetea punctului de vedere al delegației sovietice și al delegației R. P. Chineze, precum și caracterul concret și realist al propunerilor delegației R. D. Vietnam, propuneri care oferă o bază largă pentru reglementarea problemei indochineze și încetarea vărsării de sânge din Vietnam, Khmer și Patet-Lao.

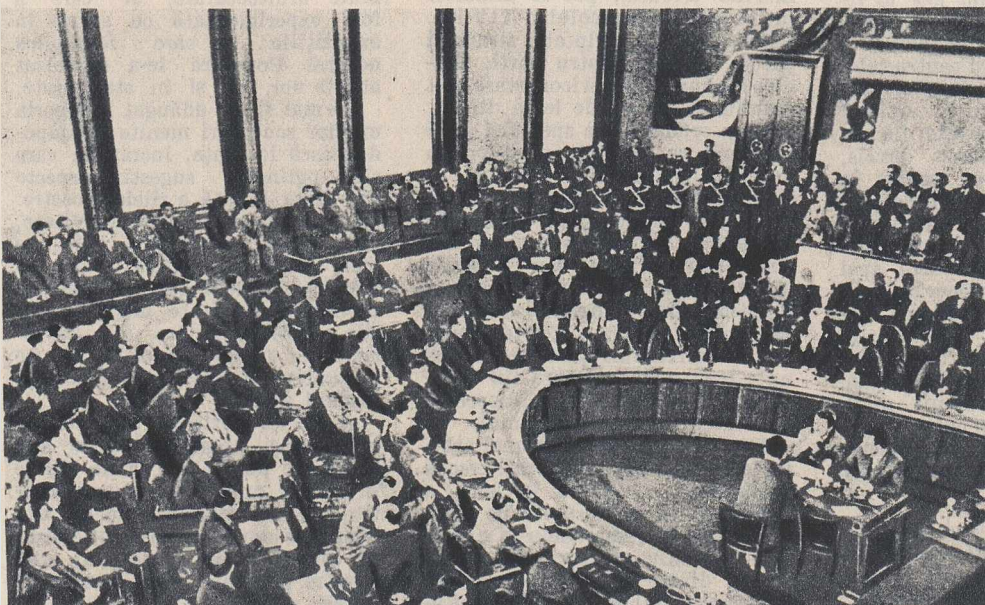
Ce înseamnă a contribui la restabilirea păcii în Indochina? La această întrebare V. M. Molotov a răspuns arătînd că sarcina conferinței de la Geneva este de a obține încetarea operațiunilor militare în Indochina și, totodată, realizarea unui acord care să permită satisfacerea revendicărilor legitime ale popoarelor din Indochina în ceea ce privește asigurarea independenței lor naționale și a drepturilor democratice.

Or, tocmai perspectiva restabilirii păcii în Indochina îi înspăimîntă mai mult pe colonialiștii francezi și pe mai marii lor din S.U.A.

Poziția adoptată de reprezentanții acestora la dezbaterile de la Geneva nu lasă loc nici unei îndoieli în ce privește scopurile pe care ei le urmăresc. Așa se explică tonul agresiv folosit de Dulles, ca și de Bedell Smith, conducătorul delegației americane; așa se explică propunerile ostentativ nerezonabile ale lui Bidault, precum și ieșirile impertinente ale lacheilor lor de teapa delegatului bao-daist.

Toate acestea însă nu au putut scoate politica americană din impasul în care a fost adusă de manevrele lui Dulles. Mai mult, după cum a relatat agenția France Presse „comentatorii de la Washington declară că conferința de la Geneva reprezintă un mare dezastru pentru diplomația americană“.

Proiectele americane de continuare și de extindere a războiului din Indochina, ca și noile acțiuni în vederea înjghebării unui bloc agresiv în Asia de sud-est, nu fac decît să adîncească ura popoarelor împotriva dușmanilor păcii. Pretutindeni în rîndurile maselor largi populare se întărește convingerea că singura și cea mai justă cale pentru stingerea focului războiului din Indochina este și rămîne calea negocierilor, cale preconizată de U.R.S.S., R.P.Chineză și de toate celelalte țări care luptă cu adevărat pentru pace în Indochina.

Un aspect al sălii de ședințe a conferinței de la Geneva.

IZOLAT...

Încă din primele zile ale conferinței de la Geneva, ministrul de externe american Dulles s-a văzut izolat chiar și de propriii săi aliați englezi și francezi. „Comportarea lui Dulles la Geneva — a scris revista indoneziană „Sunday Courier” — a arătat că America nu este interesată în menținerea păcii, ci în ducerea unei politici de război; ea dorește să extindă războiul din Indochina. Dulles a părăsit Geneva după ce încercările de sabotare a conferinței au suferit un eșec total“. În legătură cu aceasta, ziarul vienez „Die Presse“ a scris: „La Geneva Dulles s-a văzut izolat“.

Fotografia noastră, reprodușă din revista elvețiană „Schweizer Illustrierte“, îl arată pe șeful Departamentului de Stat al S. U. A., cu puțin înainte de a părăsi Geneva, plimbîndu-se pe malul lacului Geneva, singuratic și abătut.

SCULPTURA ÎN LEMN

Mai mulți cititori ai revistei noastre și-au exprimat dorința de a citi în paginile „Flacării” un material despre sculptura în lemn. Răspundem acestor cereri, publicând materialul din această pagină.

Din vremuri străvechi, omul a cioplit în lemn, și-a încrustat bli-dul, grinda și furca, ori a dăltuit chipuri. Sculptura în lemn o regăsim de aceea de-a lungul veacurilor, la toate popoarele și în toate civilizațiile, fie în ornamentală, fie în arta așa zisă majoră a sculpturii — statuia și basorelieful.

Când privești diferite sculpturi în lemn, realizate fiecare în altă esență, te izbește varietatea lor uimitoare, puternica deosebire a unei lucrări de cealaltă. Și lucrul acesta este explicabil, dacă ne gândim că fiecare esență de lemn are densitatea sa specifică și o specifică dispoziție a fibrelor, care determină un aspect exterior cu totul deosebit.

Între sculptura în lemn și celelalte ramuri ale sculpturii, cum ar fi lucrările de artă realizate în pământ ars, simplu sau smălțuit, cioplite în piatră sau marmoră, bătute și cizelate cu ciocanul în metal sau turnate în bronz, se pot găsi asemănări de conținut și, într-o anumită măsură, asemănări de formă; sculptura în lemn poate adopta, fără să renunțe la specificul ei, aparența de stabilitate

arhitectonică a pietrei cioplite, sensibilitatea pământului ars, cât și aparența dinamică a metalului. Diferența consistă mai cu seamă în tehnica cioplitului, unde lipsa de omogenitate a materiei lemnului — prin dispoziția capricioasă a fibrelor și prin densitatea lemnului — face ca uneltele de lucru pentru lemn să fie cu totul speciale. Dacă la piatră sau marmoră materia omogenă permite mînuirea dălților în toate sensurile, la sculptura în lemn, trebuie ținut seama în mînuirea dălților, de direcția fibrelor și trebuie cioplit în sensul lor, aceasta pentru a evita producerea de așchii neregulate rezultate dintr-o greșită mînuire a dălții.

După ce panoul sau trunchiul de lemn care trebuie să fie sculptat este în prealabil tăiat cu fierăstrăul în forma aproximativă ce o va avea sculptura, cioplitul sumar al planurilor și volumelor se face cu o daltă numită hol sau guje, avînd secțiunea

tăișului pe plan curb, delimitarea conturilor volumelor sau ale anumitor detalii se sapă apoi cu o altă daltă, cu tăișul în „V”. Planurile volumelor se netezesc apoi cu dălti avînd tăișul drept sau oblic. Condiția unei bune sculpturi este ca finisajul să fie obținut numai din daltă, fără ajutorul hirtiei de sticlă (glas-papir), care dăunează aspectului net al fibrelor și al porozității lemnului.

Ca și pentru celelalte tehnici ale sculpturii, artistul se servește fie de un desen precis, mai cu seamă în sculptura ornamentală, fie de o machetă. Sculptura se realizează apoi prin măsurători directe, sau cu ajutorul unui aparat special de copiat punctele de profunzime, numit mașină de punctat.

Sculptura în lemn s-a dezvoltat din

în mijlocul paginii: o furcă de tors din Oltenia.

„În fața călăilor”, sculptură de Bello Kulkšar.

cele mai îndepărtate timpuri și în țara noastră. Sub forma sa ornamentală, a luat parte la înfrumusețarea vieții de toate zilele a țaranului, a locuinței, a unel-telor și a obiectelor sale uzuale. Porțile monumentale de la intrarea gospodăriei, stîlpii și grinzile dinafara și dinăuntrul casei, mobilierul și obiectele casnice, lăzile de zestre, lavițele, dulapurile, blidarele, vasele de lemn, căușele de băut apă, păpușarele de presat untul, lingurile și atîtea alte obiecte de folos zilnic ale țaranului, sînt tot atîtea mărturii grăitoare. În arta populară sculptura în lemn ia de cele mai multe ori forma creștăturilor, în care uneltele de lucru sînt simple, rezumîndu-se adesea la custură sau briceagul nedespărțit de chimirul omului de la țară. Deși

tehnica este sim-compo-orna-

plă, ziția menta-lă este

dintre cele mai bogate. Cres-tăturile în

lemn apar cu toată forța lor

decorativă pe furca de tors a țărăncii, pe fluierul cio-banului și pe toiagul moșneagului. Orna-

mentația cuprinde în sine amintirea izvoadelor străvechi, formate din îm-

binări de motive în care figuri geometrice formate din linii curbe și frînte, rozete,

stele, sau triunghiuri se împletesc într-o fantezie de grupuri, de alternări și ritmuri, pe care numai simțul înnăscut și sigur al poporului le poate extrage din natură, le poate compune și actualiza.

Cu mlădițe viguroase, arta populară pătrunde și înfrumusețe arta noastră veche cu caracter laic sau religios, afirmîndu-se alături de influențe venite din Bizanț, din răsăritul rusesc, armean și caucazian, din apusul venețian (care de fapt reprezintă în bună parte tot o oglindire a artei răsăritene). Piesele de mobilier și obiectele de artă cu caracter bisericesc, ajunse mai numeroase pînă la noi decît cele cu caracter laic (mai puțin respectate de vitregia vremurilor trecute), pot fi urmărite în timp încă din secolul al XIV-lea. Minunate porți sculptate, strane și jilțuri, pupitre pentru cărți, sfeșnice monumentale și iconostase, sînt cioplite în esențe de lemn diferit, în care ornamentală specifică artei populare se îmbină cu decorația vegetală a lujerilor înfloriți și vrejurilor grele de struguri, cu păsări care ciugulesc, cu animalele fantastice, exprimînd un anumit symbolism religios sau heraldic și cîte odată cu figuri omenesti desprinse din iconografia vechiului sau noului testament. Aceste figuri, tratate în reliefuri plate asemenea unor icoane în sculptura din Muntenia și Moldova, apar sub aspectul lor statuar în arta Ardealului.

Paralel cu dezvoltarea unei arhitecturi orășenești de inspirație veche românească, sculptura în lemn a continuat să se dezvolte pe linie ornamentală, remarcîndu-se o seamă de sculptori ornamentațiști în lemn, dintre care trebuie citat sculptorul Babic, cu poarta sculptată din fața Institutului de Arhitectură din București.

Ardealul, avînd numeroase păduri bogate în lemn de esență superioară, și avînd o tradiție a sculpturii, a dat naștere la autentici sculptori în lemn, care au creat și continuă să creeze cu forțe crescînde, lucrări de artă cu conținut valoros.

Dintre artiștii ardeleni formați la școala sănătoasă a realismului socialist, care s-au afirmat în ultimele noastre expoziții de stat, trebuie citate: Ștefan Csorvassy, distins cu Medalia de aur a Păcii-pentru grupul viguros și sugestiv al „Partizanilor Coreeni”; Vida Geza, muncitor, care, învățînd de la ciobanii arta cioplitului în lemn, a întruchipat puternic tipuri de mineri, de pădurari, figuri de revoluționari din trecut; Szervatius Eugen, talentat ilustrator de scene populare și legende; Balasko Nandor, care, în Expoziția Anuală de Stat, a prezentat un tip de sportivă din R.P.R., „Aruncătoarea cu discul”, piesă de mari dimensiuni.

În același timp cu arta statuară se dezvoltă la noi în țară, pe linia realismului socialist, o artă cu caracter decorativ figural de inspirație populară, adaptabilă noilor for-

Jilț din secolul al XVI-lea de la Mănăstirea Moldovița.

mule arhitecturale, și care a fost experimentată cu succes în expozițiile pe care Republica noastră Populară le-a organizat atît la noi, cît și în străinătate.

Ar mai fi de adăugat categoria micilor sculpturi menite să împodobească locuința, lucrări în care sînt oglindite sugestiv aspecte din viața bogată a zilelor noastre. De asemeni, nu trebuie uitate, din această enumerare, obiectele mari și mici — precum piese de mobilier, casete etc., împodobite cu motive inspirate din creștăturile noastre populare, atît de variate. În actuala expoziție de arte decorative figurează și această ramură a artei.

Ar fi de dorit ca toate aceste manifestări aparținînd artei statuare sau decorative să fie din ce în ce mai numeroase și mai izbutite, cu atît mai mult cu cît arta lemnului cioplit constituie, alături de ceramică, un specific al artei noastre populare, arta cu care ne putem mîndri.

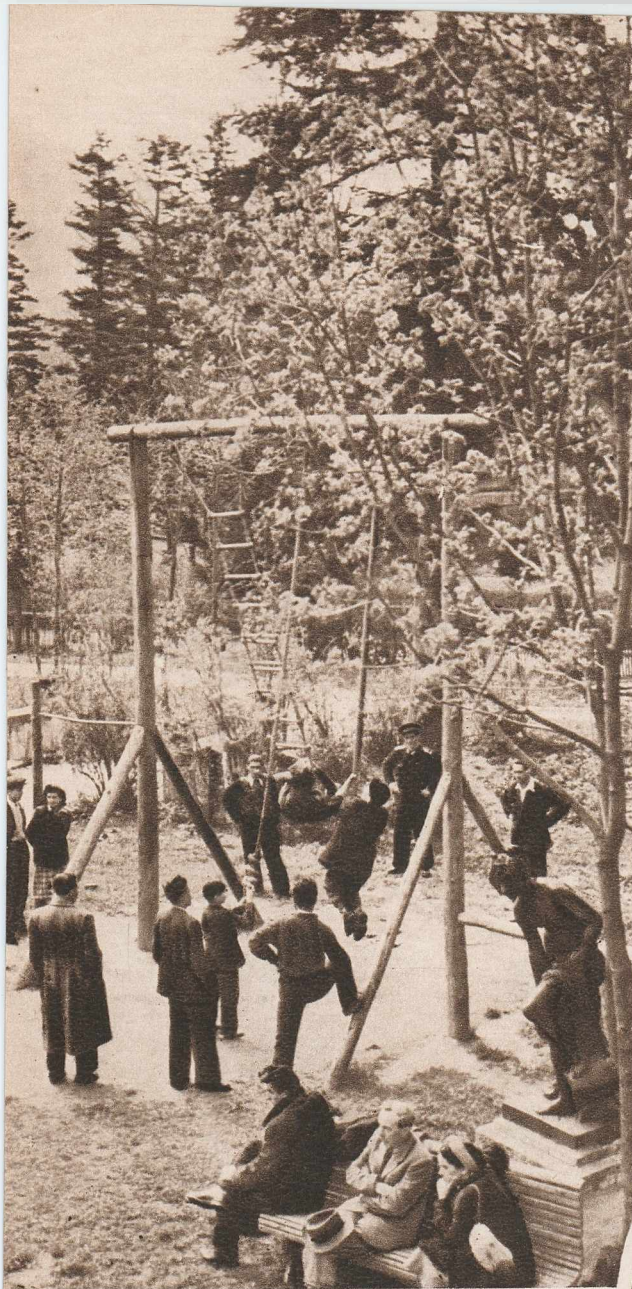
Mac CONSTANTINESCU

Industria noastră va trimite anul acesta țărănimii muncitoare un număr sporit de mașini agricole pentru secerș și treierș. Fotografia noastră înfășează pe tovarășii Constantin Ciocșan și Alexandru Ciocșanu, fruntași în întrecerea socialistă de la uzinele „Tudor Vladimirescu” din București, montind toba unei batoze.

În vreme ce vîrstnicii s-au așezat pe bancă, să inspire aerul tare al dimineții, cei tineri se întrec la aparatele de sport instalate în curtea vilei.

Familia maistrului turnător Ioan Tănăsescu (primul plan) în cantina vilei „Parc” din Sinaia.

Prin intermediul cluburilor și bibliotecilor, oamenii muncii aflați la odihnă sînt ținuți toată vremea la curent cu evenimentele interne și internaționale. În fotografie: în biblioteca casei de odihnă „Caraiman”, strungarul Eduard Reisner de la S. R. U. P.-Reșița, însoțit de fiica sa Elisabeta, se interesează de ultimele publicații sosite în bibliotecă.

LA ODIHNĂ

Tot timpul anului stațiunile noastre balneo-climaterice își țin porțile deschise pentru oamenii muncii sosiți să-și petreacă concediile în casele de odihnă și sanatoriile Consiliului Central al Sindicatelor și ale Ministerului Sănătății. O dată cu sosirea zilelor călduroase, numărul celor ce vin să se odihnească aici în cele mai pitorești localități din munții țării noastre, sporește încontinuu. Iată cîteva aspecte din concediul pe care și-l petrec oamenii muncii găzduiți în casele de odihnă din Sinaia.

Conform planului întocmit în ajun, colectivul vilei a plecat de dimineață într-o excursie la cota 1400.

UN AȚIĂTOR LA PACE:

Charlie Chaplin

Intr-o conferință de presă ținută la Savoy-Hotel din Londra, Charlie Chaplin a anunțat că nu se va mai întoarce niciodată în Statele Unite ale Americii. El a denunțat minciunile, propaganda dușmănoasă și persecuțiile la care a fost supus de către fasciștii americani.

Recent, soția sa a renunțat de asemeni la cetățenia americană.

Sînt de atunci patruzeci de ani și mai bine...

În sală s-au stins luminile. Pe ecran, șomerul vagabond, cu mustăcioara tunsă scurt, jachetă răpănoasă, gambetă, baston de trestie și ghețe cu cel puțin cinci numere peste măsură, insul acela caraghios venit din nu se știe care colț al pînzei dreptunghiulare, încerca timid să ofere o floare unei tinere. Dar tot atunci, domnul cel bogat, logodnicul fetei, cobori din mașină. El trînti vagabondului un picior în spate. Charlie fu proiectat spre policeman-ul care era postat în colțul străzii, tocmai ca să prindă în brațe și apoi în cătușe, pe vagabondul zvrîlîti de domni cel bogată.

"Bravo Charlie!"

Spectatorii — domni cu manșetă scrobită și ac cu perla în nodul cravatei, muncitori, funcționari, copii — mai ales copiii — rîd cu lacrimi, se agită pe scaune, bat din palme și strigă: "Bravo Charlie!"

...După alți zece, douăzeci de ani, cînd luminile se sting în sălile de cinematograf din Baltimore și Bordeaux, din Connecticut, Amsterdam, Viena, Tokio sau Alger... În orice colț al pămîntului unde oamenii sînt înrobiți și suferă — iar cearșeaful prins de perete poate să cuprindă, între marginile lui strîmte, strădania șomerului flămînd și naiv care încearcă să înfrunte, doar cu zîmbete și umilințe, viclenia și exploatarea — Charlie Chaplin reușește să coboare de pe pînză în mijlocul acelor spectatori care s-au recunoscut și identificat în el, pentru a-i însoți acasă, pentru a-i tulbura și învăța să doarească o lume mai liberă și mai frumoasă.

Aventurile comice ale lui Charlie, înșirate pe kilometri de benzi de celuloid, declanșează rîsul și plînsul în egală măsură. Ilarul, grotescul, nonsensul sau caraghiosul unei scene, "gag"-urile studiate în amănunțime, vibrează intens și în adîncime. Căci ele provin din suferința omului rob al societății capitaliste, din durerea adîncă a lacrimii sparte între gene, a risetului cu rezonanță de scrișnet...

Întîlnirea lui Charlie cu sala, cu cea mai mare parte dintre spectatori, se face la cel mai înalt nivel artistic, acolo unde măiestria interpretării pune amprenta omenescului în metoda și stilul său personal.

Iată-l:

...Vagabond și șomer într-una din mahalalele New-York-ului, pescuind dintr-o ladă de gunoi un șoson, o cutie cu un rest de conserve și un copil abandonat pe care îl va adopta. („Puștiul" — 1921).

La sosirea în Londra, Chaplin și soția sa au fost primiți cu căldură de către oamenii muncii englezi.

...Căutător de aur, descoperind o dată cu filonul visat și amara constatare că nu metalul galben aduce fericirea. („Goana după aur" — 1925).

...Șomer și îndrăgostit de o florăreasă oarbă, de dragul căreia — și pentru a obține banii necesari vindecării ei — își oferă inutil brațele și mintea la porțile fabricilor și întreprinderilor, alături de alți zece de mii de șomeri... („Luminile orașului" — 1931).

...Dansator de ocazie pe sîrmă, pentru o bucată de pîine, și, în sfîrșit, lucrător într-o uzină în care infernalul tempo taylorist al supraproduției îl transformă dintr-un robot, înnebunit de teama pierderii cadenței, într-o epavă. („Cercul" și „Timpuri noi").

Charlie Chaplin în filmul „Luminile orașului".

Tortele cu frișcă pe care Chaplin, chelner hămesit de foame, le primea zvrîlîte în cap în timp ce făcea cu ochiul unei fete; capcana băii de nămol în care și-a înecat unica pereche de pantaloni, în prima zi de slujbă după ani de șomerie; ruperea urechilor de la bretele în clipa cînd voia să demonstreze patronului că este exploatat și bătut pe nedrept, — toate aceste „scamatorii" bufe nu sînt decît poleiala sub care vagabondul, eternul șomer din cea mai mare țară capitalistă, prezintă burgheziei, intolerante și răzbunătoare, hapul amar al propriei ei putreziciuni.

De acum, cînd se aprind luminile, în sală unii dintre spectatori nu mai aplaudă. Aluzia, transformată în satiră și apoi în atac direct, nu mai lasă nici o îndoială domnilor cu manșetă scrobită și ac cu perla la cravată: individul cu gambetă, mustăcioară și baston de trestie nu este un vagabond, și mai puțin un bufon, ci un „roșu", un agitator politic.

Un agitator. Dar un agitator, care doar îndeamnă masele să plîngă de propria lor durere, fără a le arăta însă și calea de luptă organizată, împotriva nedreptăților sociale.

Deși conținutul umanitarist al temelor abordate în cele peste 77 de filme ale lui Chaplin turnate în S.U.A. din 1914—1951, crește an de an, totuși, lipsite de un fond ideologic, conflictele nu se rezolvă decît prin fuga, abandonul sau resemnarea celui nedreptățit.

Scurtele revolte ale vagabondului șomer, visător și utopic, sînt anticipat sterile, deoarece el ignorează forța uriașă a proletariatului. Totuși, burghezia, marea burghezii mai cu seamă, nu-l iartă.

Atacurile presei înfeudate marelui capital, urmate de șantaje și procese intentate de diferite ligi și asociații „puritane", care specu-

lează frămîntata lui viață conjugală, nu mai conțin. Chaplin însă nu dezarmează. Dimpotrivă. În 1940 el lucrează la un nou film: „Dictatorul".

De data aceasta Charlie își alege obiectivul atacului dincolo de hotarele Statelor Unite ale Americii, la marginea cealaltă a oceanului, în persoana lui Hitler și a nazismului.

Poziția antifascistă a lui Chaplin se precizează și în numeroasele discursuri și articole prin care cere grăbirea atacului împotriva Germaniei de către Statele Unite ale Americii și Anglia.

După sfîrșitul celui de al doilea război mondial, Chaplin este hărțuit și terorizat de „Comisia pentru cercetarea activității anti-americane". Citat și somat să se prezinte în fața comisiei, el refuză cu demnitate și-i trimite o telegramă prin care se recunoaște drept „ațîțător la pace".

Atacurile împotriva lui se dezlănțuie cu furie.

În 1952, premiera în sălile de spectacol, ca și difuzarea ultimului său film, „Limelight", este sabotată de către cercurile capitaliste din S.U.A. Concernul sălilor de cinematograf refuză să-i ruleze filmul. Atunci Charlie Chaplin își ia familia și se îmbarcă pentru Europa. Înainte de a pune piciorul pe bordul vasului care-l va duce în Europa, i se înscenează un proces și este urmărit cu mandat de arestare pînă în clipa cînd vaporul se desprinde de chei...

Pe bordul vasului, radiotelegraful i-a adus, după numai cîteva minute de la îmbarcare, vestea interzicerii de a se mai înapoia în S.U.A.

Bătrînul artist — care aproape jumătate de veac a satirizat cu mult curaj descompusa burghezii americane, făcînd să ridă atîtea generații — privi prin ferestruica cabinei.

Un zîmbet amar i se prinse în colțul buzelor. Spuse, mai mult strigînd, către fiul lui cel mare:

— Iată, Sidney, „Statuia Libertății" nu se mai zărește...

Marla ARSENE

S U C C E S U L

Schîță de Petru VINTILĂ

Ilustrații de N. POPESCU

1.

Se poate spune că Ion Zăgănescu n-a mai avut somn de-o săptămână încoace. N-a mai avut somn și liniște. Se așeza scara în pat, dar nu putea adormi. Stătea cu mâinile petrecute sub coafă și se gîndea. Visa cu ochii deschiși. Se visa cum a fost acum doi ani la București, la concursul pe țară al echipelor de coruri și dansuri. Era și atunci director la căminul cultural din Valea Bradului, dar la București a fost singur: fără cor, fără echipă de dansuri, fără soliști. A fost chomat să vadă și să învețe. Cu toate că i-a plăcut tot ce-a văzut, a rămas în adîncul inimii cu un gust amar, ca o cocleală. A și spus atunci:

— Dacă mergea Valea Bradului, îi băga pe toți în buzunar!...

În săptămîna asta s-a gîndit și la nevastă-sa, la Tonțonel, adică la Aristița: o vedea parcă acvca pe scena teatrului din Lipsceani, la finala concursului. Ea, în fața microfonului. Cu batista de mătase în mâini, roșie în obraji de-alîta plăcere și mîndrie. Și reporterii fotografi de la gazete, roind în jurul ei: țac o poză! Țac altă poză! Și cei de la film: sfirrr! sfirrr! Eh, una-i Aristița Zăgănescu, nu-i găsești pereche în zece raioane! Și are o voce — diamant! O taie și pe-a Mariei Lătărețu. Le taie și pe alea de la operă.

Dar Ion Zăgănescu nu și-a irosit săptămîna din urmă numai în dulce visare și în nesomn. După cum arată singur, a lucrat pe spetite. Dacă-i vorba de alergătură și de sînge înfiorbîntat, nu spune un noadevăr. Așa a fost. A luat copiii de la școală într-o după amiază și a cărat la sediul căminului cultural cel puțin două căruțe cu crengi de molid pline de mirozna ațîțătoare a rășinei. A împodobit sala de serbări a căminului cu ghirlânzi de brad, cu scoarțe și cu lozinci. Cît despre textul acestora din

urmă, n-a suferit alto idei decît ale sale. A fost inspirat. Mai ales unul din texte i-a plăcut cel mai mult: „Salut vajuicilor rapsozi ai artei populare!”. A pus panoul acesta deasupra scenei. Două ceasuri l-a tot admirat, apoi a închis ușile sălii, spunîndu-i învățătoarei Tudorița Trandafir:

— Pînă la serbare nu mai intră nimeni aici! Să nu strice careva pavoazarca.

— Cum asta? Și repetițiile unde le facem?

— Afară, că-i destul de cald. Am zis!

Degeaba s-a împotrivit și a luptat Tudorița Zăgănescu — nu și nu:

— Las', că știu cu mai bine ce am de făcut. Că doar nu-s director de azi, de ieri...

Truda și alergătura lui Ion Zăgănescu nu s-au oprit aci. L-a căutat pe Nicolae Băcilă, bibliotecarul căminului, și i-a spus:

— Pînă mîine să pui biblioteca la punct.

— Păi, e pusă.

— Cum „pusă”? Nu vezi? Din două mii de cărți n-ai în dulapuri nici opt sute.

— Nici nu-i de mirare. Cîlesc oamenii, nu glumă.

— Nu e just să rămînă biblioteca goală, toemai la o serbare importantă cum e cea de duminică viitoare. Am zis: cărțile în rafturi, aranjate frumos, după numărul de ordine!

Pe urmă a lucrat acasă. Mă rog — a fost anunțat că duminică va veni chiar șeful secției culturale a raionului? A fost. E limpede. Și nu numai el, ci și un activist de la partid. Pe urmă, unul de la U.T.M. Pe urmă, directorii de cămine din comunele Padina, Somănești, Sălcuța și Cuptoare. Să mînce pe-un jurnal ce și-or aduce în serviete?... Și s-a înțeles cu Aristița:

— Doi miei or să fie de ajuns. O damigeană de țuică și trei de vin. Ce zici? Omu-i om, chiar dacă-i de la raion!... Aristița nu-i femeie să-i iasă din cuvînt. Mai ales c-a înțeles și rostul unor asemenea sfortări. N-o să ajungă și ea la

finală? N-o să cînte în fața microfonului? N-o să-i apară poza la gazetă?... De aceea a hotărît să nu gătească numai friptură de miel, ci să facă și cîteva lăvi cu prăjituri. Să vadă tovarășii că ea are nu numai glas de privighetoare, dar și mâini de aur.

Aducîndu-și aminte de un lucru important, Aristița îi spuse:

— Dacă mergi mîine la raion, nu uita să iei un pachetel cu șervețele de masă. Să nu spună oaspeții pe urmă c-au mîncat la noi și n-am avut șervețele. Ia și un servicii de țuică.

— Cerem de la tovarășul State. Nu-i MAT-ul lîngă noi? Mă duc să vorbesc cu el chiar acuma.

Pentru Ion State, gestionarul secției de băuturi a cooperativei, Zăgănescu are o considerație deosebită. Nu fiindcă MAT-ul e vecin cu locuința domniei sale. Ci pentru că State e om subțire. A fost funcționar la oraș. Acum e numai gestionar. Stă între dorobanți și cinzeciuri. Vorba e că-i om cult. Povestește mereu ce trupe de revistă a văzut cînd era la oraș. Avea bilete de favoare totdeauna.

Dar considerația deosebită a directorului pentru domnul State își trage origina nu din amintirile pline de dulceață ale gestionarului, ci de la o remarcă a lui în legătură cu privighetoarea din gîtlejul doamnei Aristița:

— O aud mereu pe madam Aristița cîntînd. Știi matala: cînd deretică prin odaie, cînd gătește în bucătăria de vară... Se aude clar pînă la tejgheaua MAT-ului. Are o voce!... Păcat că n-a urmat conservatorul la belcanto.

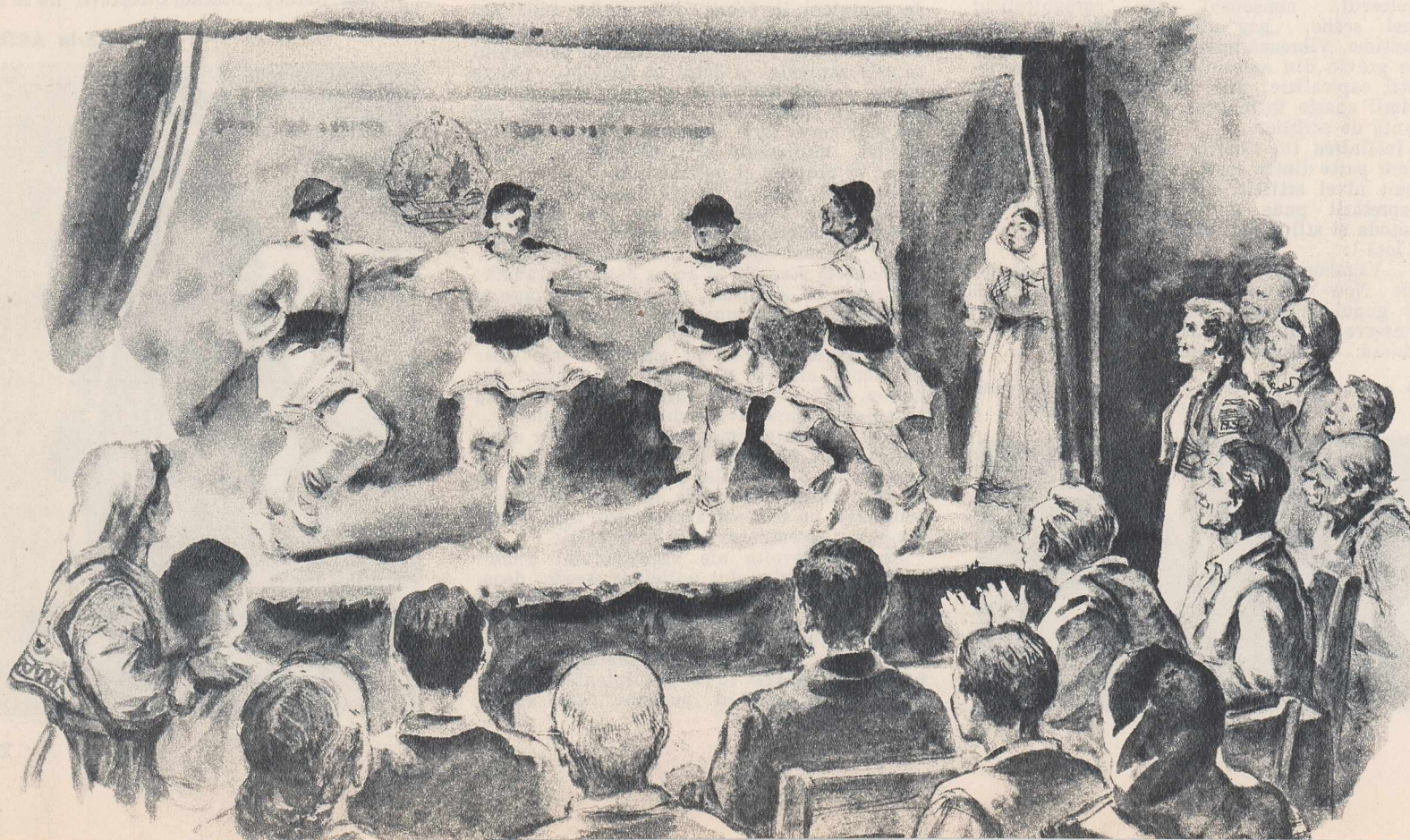
— Dacă zici matala, așa o fi. Doar ești om cult și ai gust artistic.

— Auzi-o! Iar cîntă!

— Nu spun eu?

— Tu!

De alături, din locuința lui Zăgănescu, se înalță un cîntec. Cu ochii umezi de mîndrie, soțul ei o ascultă. O ascultă și State, cu fruntea

ușor înălțată, cu ochii micșorați, ca să audă mai bine:

— Cîna bate noaptea
La fereastra mea?
— Eu sînt, Mărioară,
Nu te speria.
Ah, aprinde lampa
Să văd fața ta,
Al tău obțâzior
Cel plin de amor!
— Nu pot, dragă Costicuță,
Gestul ca să-l fac,
Mi-a consătuț-acasă
Și-i nițel cam beat...

— Veni după păhărele, nene State. Avem duminică niște oaspeți de la raion.

— S-a făcut. Sîmbătă și te dau. Cîte vrei? Douăzeci? Treizeci?

— Cam alțea, douăzeci, treizeci...

2.

A doua zi, Zăgănescu s-a dus la raion. A cumpărat șervețele. Și a trecut pe la comitetul executiv al sfatului, la secția culturală. Pe șeful secției nu l-a prins decît între două uși:

— Tovarășe Zăgănescu, cum merg pregătirile?

— Clasa-nția, tovarășe Ionescu.

— Vezi că-n afară de căminele anunțate, vin și cele de la Izvorul Bciului și de la Domilești.

— Să vină, că noi sîntem pregătiți. Ii așteptăm cu mîncile sumese. Doar unu-i Zăgănescu, director de cămin!

Tovarășul Ionescu a rîs, pare-se mulțumit, dar grăbit să intre la o ședință operativă. Altfel, Zăgănescu ar mai fi încercat „terenul” să vadă încotro se îndreaptă simpatia secției culturale. Dar dacă șeful secției a intrat la ședință, cui să-i mai spună? Zăgănescu s-a întors acasă. Ce-i drept, cînd a ieșit din biroul secției culturale, o tovarășă i-a aruncat o vorbă:

— Tovarășe Zăgănescu...

— Da, sînt aici...

— Repertoriul dvs. nu e prea bine întocmit.

— Cum așa?

— Păi, tot cu „Alunelul” și „Banul Mărăcine”? De ce nu valorificați dansurile locale?

Zăgănescu a privit-o stupefiat. Ce știa tovarășa aceea? Ce, arta-i ea problema economică? Dansuri locale? Resurse locale? Și i-a răspuns grăbit:

— Lasă, tovarășă, că nu sîntem de-o zi, de două... Știm noi care-i artă populară și care nu.

A coborît în stradă, s-a urcat în șaretă și a luat-o către Valea Bradului. Vorbele tovarășei i-au stat o vreme ca un ecou neplăcut în auz, dar cu încetul s-a liniștit. Se întreba și își răspundea singur:

— De ce au ales tocmai Valea Bradului pentru ținerea otapei pregătitoare?

— Nu-i întimplător. Noi vom fi primii!

— De ce a rîs șeful secției culturale mulțumit?

— Nu-i întimplător.

Pe urmă a trecut în revistă pregătirile, numărînd pe degoto:

— Mielii sînt cumpărați.

— Vinul este.

— Ţuca, la fel.

— Paharele la nea State.

— Șervețelele sînt aici!

Așa a ajuns în capul satului, la pod. Și s-a bucurat foarte, auzind de departe zvon de muzică: taragotul lui Fane Stîngă, toba lui Ilie Moraru, clarinetul lui Pițulea, trîmbița lui Geagim, gorduna lui Costa Breică și vioara lui Anghelică.

De la cotul șoselei, a văzut în vîlcea de dincolo de pod forfotă de oameni. Și a înțeles că Tudorița Trandafir își pregătește echipa. Cînd își aminti de ea, se întunecă la obraz: în ultima vreme, mai ales, a avut de furcă în dese rînduri cu Tudorița.

— Ce cîntă tovarășa Aristița nu-i folclor. Nu admit în repertoriu asemenea cîntece! Ii spusese dînsa.

— Ia-n te uită! Păi, cine-i director aici? Eu sau dumneata?

Neînțelegerile n-au izvorît numai de la vocea „solo” a soției sale, ci și de la dansuri:

— Tot „Alunelul”?

— Dar ce-ai dori matală? Un șarleston?

— Aș dori cîteva dansuri vechi, locale.

— Le știi dumneata? Ai devenit și folcloristă!... Da' ce „Alunelul” nu-i dans popular?

— E prea cunoscut. Echipa îl joacă de vreo șase ani!

— Ei și? Ce-i rău în asta? E un dans popular clasic.

— Dar nu-i specific regiunii.

— Și care-i, mă rog matală, spe-ci-fic?

— „Dansul oierilor”, spre o pildă.

— Da' ăsta ce mai o? Nici n-am auzit de el.

— E vechi. Nu-l știu decît vreo doi bătrîni.

— O fi vreo prostie. D-ăia nici nu se mai joacă.

— Ba nu-i adevărat. I-am transcris mișcările. E un dans de-o mare valoare artistică.

Trecînd peste pod, Zăgănescu tocmai își aducea aminte despre neînțelegerile cu Tudorița. Dincolo de pod se opri dintr-o dată, făcînd către cal: „Ho, hrrr!” Privi înspre vîlcea plină de lume. Își aplecă fața și-și luă pălăria din cap, să audă mai bine zvoana muzicii. I se păruse că-i „Alunelul”, dar se înșelase. Era o melodie pe care n-o mai auzise. Cîrmi calul din șosea pe drumeagul nisipos care ducea spre vîlcea. Opri șaretă la o margine și sări din jîlt, după ce așeză cu grijă pachetul cu șervețelele de masă. Apoi se apropie de oamenii care stăteau roată în jurul muzicii și al echipei de dansuri. I se făcu loc. Ceea ce văzu, întreaga orice închipuire a sa: doi moșnegi, Ion Palade și Petru Golescu, oieri la țiră gospodăriei colective, arătau echipei, ca niște profesori: „Uite așa. Doi pași mărunți, apoi o săritură la lup”.

— Ce-i asta? Întrebă Zăgănescu cu vocea zgrumată de minie.

— Echipa învață „Dansul oierilor”, răspunse un tînăr, privindu-l cu îndrăzneală.

Zăgănescu se simți îmboldit să bată din palme ca la școală și să strige: „Ce-i hărmlăia asta?”, dar se răzgîndi, socotînd că-i mult mai bine să stea de vorbă între patru ochi cu Tudorița. Stătu pînă ce Tudorița dădu echipei o scurtă pauză și, atunci abia, rosti cu glas tare:

— Deseară avem o ședință operativă a comitetului de conducere. Da, comitetul căminului. Tovarășă Trandafir, te rog să vii la ora opt. Dar precis, că d-ăia-i operativă ședința. Să nu pierdem vremea.

Despre „Dansul oierilor” n-a zis nimic. S-a urcat în șaretă și s-a dus acasă, plin de minie. Dar pînă seara la ora opt se mai răzgîndi: mai bine s-o ia cu binîșorul. Și a folosit numai expresii prevăzătoare și pline de politețe: „Nu-i așa, tovarăși?...” „După cum bine știm...” „Ne aflăm în fața unei bătălii mari, în fața succesului...” „Dar, vedeți și dumneavoastră, nu-i așa, de ce să mergem pe drumuri primejdioase, aventuriste?” „Dansul oierilor” nu e cunoscut, s-ar putea să greșim...” „Tot așa stă cazul cu „Cireșelo” și cu „Șirba junilor”. „Hațegana” e clasică, e un dans cu o faimă bine definită, n-o să avem surprize...” „Sînt de părere ca tovarășa Tudorița să-și îndrepte atenția înspre repertoriul primit de la raion. Ce să umblăm după inovații primejdioase? Așa nu ajungem nici la faza raională, dar mi-te la finală!”

— Imi iau toată răspunderea, răspunse Tudorița.

— Aici eu răspund, că-s director, nu dumneata! spuse înțepat Zăgănescu.

I-ar fi dat Tudoriței un răspuns mai aspru, dacă bibliotecarul n-ar ficerut cuvîntul într-o chestiune importantă:

— Nu pot lua cărțile. Imi sare lumea-n cap.

Uitînd de Tudorița, Zăgănescu întrebă indignat:

— Păi, ce păzești dumneata? Vine raionul și ne vede cu biblioteca împrăștiată. Unde-s cărțile? Ți-am spus: aduni cărțile. Provizoriu, so-ntolege, numai duminică să fie în rafturi. Luni le difuzezi iar. E limpede?

Zăgănescu era prea departe de locul unde stătea Tudorița, lîngă bătrînul oier Palade, ca s-o audă ce anume vorbea în șoaptă cu vecinul ei:

— Lasă, fețița moșului, facem repetițiile la țirlă. Acolo nu ne vede zăbăucul ăsta.

— La țirlă? Ne lași să venim acolo cu muzica și cu echipa?

— De ce nu? N-ai cinci tineri oieri de la noi în echipă?

— Ba da...

3.

Duminică dimineața aproape toate pregătirile erau gata. Aristița făcuse friptura de miel și prăjiturile. State adusesse treizeci de păhărele,

TINERE CONDEIE

Florin MUGUR
student al Școlii de literatură și
critică literară „Mihail Eminescu”

CÎNTEC DE DRUMEȚIE

Cu păr zburlit, cu gulerul răsfrînt,
Pe fărnel mării-nvăluite-n fumuri,
Ca un matroz al tinereții sînt,
La început de furtunoase drumuri —
Și la-nceputul drumului visat —
Spre zarea însoțitului liman,
Pe care — tineri — oamenii-l străbat,
La douăzeci sau șaptezeci de ani.

Pornit să-nfrunt pe mări și pe oceane
Inviforări, și crivăț, și arșiță,
Nu porți cu mine dîtal geamantane,
Ci doar atît: o traică lădiță,
Lădiță de matroz; în ea nu vezi
Decît puține lucruri, printre care
O pipă. Eu, ce-i dreptul, nu fumez.
Dar fără pipă e vreun lup de mare?

Mai afli-n ladă un calet cam ros,
Caietul meu din clasele primare.
De sub molozul fumuriu l-am scos
Cîndva, demult, cu mîini tremurătoare.
Caiet firav, cu slovele sfîngace
Despre lăstuni, și flori, și cărărul...
Despre război vorbește, despre pace.
Infiorat ascult chemarea lui.

În ladă mai păstrez un bilețel
De la o fată ce de mult, sfîlnic,
Am îndrăgit-o, dacă nu mă-nșel,
(Și care m-a lăsat, fapt ne-ndoielnic).
Cînd a plecat, în seara albăstruie,
Eram încredințat: n-am s-o mai văd...
Dar încercam, cu dinții strînși, să fluter,
Să nu arăt că-s trist, să nu-i arăt.

Mai afli în lădița de matroz,
Pe cîteva hîrtii, cîntări răzlețe
Ce spun despre meleagul luminos
Al tinereții fără bătrînețe,
Meleagul către care ne-ndreptăm
Cu pinzele în vînturi desfăcute,
Nedînd furtunilor din cale vîmi,
Nedomolindu-ne plîlirea iute.

Cu păr zburlit, cu gulerul răsfrînt,
Pe fărnel mării-nvăluite-n fumuri,
Ca un matroz al tinereții sînt,
La început de furtunoase drumuri,
Un tînăr marinar cutezător,
Nespun de mîndru de-a putea străbate
Un drum pe care-atîția călători
L-au tot visat, din veacuri depărtate.

Aș vrea atîta: ca matroz de rînd,
Cu cinste să slujesc pe-a navei punte,
În valurile-afunde scufundînd
Pe-ai măriiilor filharți, de-or să ne-nfrunte.
Ferind-o și de fulgerul din slavă,
Ferind-o și de stîncă din străfund,
Cu ceilalți marinari, de-această navă,
În fața viitorului răspund.

Visez adesea ca iubirea vie
Pe care-acestul liber drum i-o port,
Măcar un rînd, un rînd aprins să scrie
În marele, sever jurnal de bord.
Dar pîn-atunci, ucenicesc cu drag,
De luptă și de cîntec nesătul.
Că de altminteri — grijă nu-mi prea fac —
În fața navei, drum mai e destul!

nouitînd să spună: „madam Zăgănescu, vă urez succes deplin pînă la finală.” Zăgănescu era mulțumit. Părea să se fi înțeles în sfîrșit și cu Tudorița.

— Uite programul. Tu anunți, fiindcă eu o să stau lîngă cei de la raion, în preajma juriului, să văd care pe care. Înțelegi?

— Bun.

— Ei, bravo! Văd că ești de înțeles!

Un singur lucru n-a putut aranja directorul: problema cărților. Oamenii n-au vrut să dea cărțile. Ce oameni! I-au spus-o în față, verde: „de ce-i bibliotecă? Să stea cărțile sub cheie?” Dar și în problema asta, Zăgănescu a fost pînă la urmă tare mulțumit. Dacă ar fi știut, n-ar mai fi zis nimic. Tovarășii de la raion și cei-

lalți oaspeți au rămas încântați de faptul că rafturile erau aproape goale. Au întrebat: — Unde sînt cărțile?

— La cititori, a răspuns bibliotecarul Nicolae Băcilă și le-a deschis registrul: în decembrie, 280 de cititori, în ianuarie mai mult cu 50, în februarie cititorii treceau de 400.

Toți au fost mulțumiți. Dar mai ales Zăgănescu, directorul, care n-a pierdut prilejul să arunce așa, în fugă, o vorbă: „Dacă n-aș fi eu!... De-ați ști ce luptă am dus să-i deprind cu cititul!”

Primirea oaspeților a întrecut toate așteptările. Căruțele au venit împodobite cu covoare și verdeață de silhă, cu stegulețe prinse la loitre și cu chitușe de flori primăvăratice agățate la gurile de ham ale cailor. Muzicile au cîntat la capul podului și s-au îndreptat apoi spre cămin. Aci, lumea buluc, ca fasolele într-un sac. În față, lîngă scenă, două mese pentru juriu. Primul șir de scaune, orînduite frumos pentru oaspeți. Zăgănescu s-a așezat lîngă șeful secției culturale de la raion. Stătea ca pe spini, dar nu voia să se arate îngrijorat. Mereu se apleca spre urechea vecinului și-i spunea: — Dac-ați ști ce-am muncit! Dar sîntem încrezători!

Cînd a început programul, întîi cu echipa căminului de la Padina, Zăgănescu a tăcut, dar nu și-a ascuns în privire și în colțul buzelor semnele unui ușor dispreț. Părea a spune: „Tot noi biruim”. Pe urmă a venit rîndul echipei din Domilești. Apoi căminul din Izvorul Beului. Zăgănescu asudase ca un cal înhămat la o căruță prea din greu încărcată. Iși ștergea fruntea și ceafa. Și trăgea cu urechea la spusele vecinilor: „grozav! Bravo, Domileștii!” Se uita la mesele juriului. Și se gîndea: „Oare nu s-o fi răcit friptura Aristiții?”

Cînd a venit rîndul căminului din Valea Bradului, Zăgănescu s-a făcut iar lac de sudoare. Numai zîmbetul ușor disprețuitor i se topi din colțul gurii. S-a ridicat cortina. Și corul, așezat în semicerc, corul alcătuit dintr-o sută de oameni, cîntă „Imnul R.P.R.” O furtună de aplauze izbucni și, pe urmă, după fiecare cîntec, ropote de aplauze parcă mai puternice zguduiră ferestrele. După programul coral, urmară dansurile. Tudorița se feri să anunțe numele întîiului dans. Echipa intră în scenă o dată cu ridicarea cortinei. Zăgănescu înlemni. Obrazul său cîștigă dintr-o dată culoarea tutunului. Cîteva clipe rămase împietrit, rușinat peste măsură, apoi se mișcă, dînd să se ridice, dar șeful secției culturale îl opri:

— Nu te mișca atîta, tovarășe! Ce dracu'! În timpul jocului, fetele din echipă dădură tonul strigăturilor:

— După un baci ca Pătrupop
Nu m-aș mărita de loc.
Îl cunoști că-i păcurar
Numai după brăncinar!

Alta îi răspunse:

— Toată ziua el se duce
Numai după gură dulce.
Oilor le-a lăsat cîinii...
Să le poarte prin toți spinii!
Vulpea să le dea la strungă,
Lupii-n pace să le mulgă!

Și din nou cea dintîi:

— Părul chior prin clop să-i iasă,
Nu visez să-i fiu mireasă.
Pînă lucrul nu și-l ține
Geaba pe la poartă-mi vine,
De-ar veni și-o zecea oară
Tot îl țîn la poartă-afară!

Feciorii din echipă nu se dădură bătuți. Și cel dintîi, porni strigătura ca un șfichi de bici:

— Am o mîndră jucăușă
Ține gunoiul la ușă,
Stau păianjenii la grindă,
Ea cu nasul în oglindă!

Și viersul de foc și argint viu trecu mai departe:

— Aluatul din covată
Pe sub masă se deșartă
Și cînd la cuptor îl pune
Scoate-o pită din cărbune!

Al treilea fecior își deto căciula pe ceafă și continuă strigătura cu o voce de tunet:

— La război s-a pus odată
N-avea ițe, n-avea spată.
Dar la horă cum se face?
Joacă mîndra și se-ntoarce.
De-ar juca o zi și-o noapte
N-ar zice că nu se poate!

La sfîrșitul jocului, cineva din juriu se ridică în picioare și întrebă cu glas tare, privind înspre culisele scenei:

— Ce dans a fost ăsta?
— Gata, am pățit-o, se gîndi Zăgănescu. Ce? ăsta a fost dans? Ne-am făcut de ris. Lasă că-i arăt eu instructoarei.

Tudorița se ivi în fața cortinei și răspunse întrebării puse de juriu:

— „Dansul oierilor” a fost. Un dans local vechi, care nu se mai joacă de vreo sută de ani. Zăgănescu vru să se scuze față de șeful secției culturale de incidentul neplăcut, dar șeful secției tocmai îl întrebă:

— Cum ați descoperit dansul? Ce mișcări, ce ritmică plină de energie și de viață!

Zăgănescu îl privi cu coada ochiului, înlemnit. Oare își bătea joc de el? Nu! Nu părea să fie bătaie de joc. Nu găsi răspunsul cuvenit și mormăi cîteva cuvinte neînțelese. Șeful secției culturale continuă:

— Cu „Dansul oierilor” i-ați tăiat pe ceilalți. Să vedem „Sirba junilor”.

Abia atunci înțelese Zăgănescu situația. Fața i se luminează dintr-o dată. Și rosti întîi cu teamă și prevedere:

— Am făcut și noi ce-am putut...
Apoi tăcu. Dar, după o vreme, spuse cu proaspătă îndrăzneală:

— Arta populară-i grozavă!
Zăgănescu ar fi dezvoltat o lecție întregă despre valoarea artei populare, dacă vecinul său, atent la programul ce se desfășura pe scenă, nu i-ar fi făcut semn să tacă. Prevăzător și respectuos, Zăgănescu tăcu. Se uita, sfîrșit, nădușit, înspre colțul sălii din stînga scenei. O văzu acolo pe Țonțonel roșie în obraji, cu năframa de mătase în mină. Parcă plîngea, i se păru lui Zăgănescu. Și ea se uita la el, ca un miel pierdut de turmă. Cu ochii mari, umezi și rotunzi.

Urmară soliștii. Trebuia să vină rîndul lui Țonțonel. Și privind din nou într-acolo, Zăgănescu n-o mai văzu. Socoti că s-a urcat pe scenă. Cortina tremura în falduri ușoare. În fața cortinei apăru chipul surîzător al Tudoriței. Rosti, privind undeva în fundul sălii:

— Urmează tovarășul Gheorghe Zamfir din brigada de cîmp a colectivei „Drum nou” din comuna Valea Bradului. Va cînta doina: „Tot trecînd la puica dealul”.

Cortina se ridică și în fața sălii apăru tînarul colectivist, înalt, cu fața pîrlită de soare. Incepu să cînte:

Tot trecînd la mîndra dealul
Mi s-a despotcovit calul.
Nu e vina calului,
Nici a potcovarului,
Ci e vina mîndrei mele
C-a pus casa-n tre vilcele.
Zece ceasuri zăbovesc
La răscruce s-o privesc.
Foaie verde siminic
Trece loana pe colnic
Cu cămeșa lic-lic-lic,
Cu papucii tic-tic-tic.
Foaie verde avrămeasă
Ostează mîndre, ostează
Parcă-ți fu gura legată
Că n-o sărutași odată...

La sfîrșitul cîntecului, izbucni un ropot de aplauze puternice, prelung. Un băiat de școală se apropie printre scaune de locul unde stătea năuc Zăgănescu și-i spuse în șoaptă, la ureche:

— Tovarășa directoare a spus că pleacă acasă dumneaei, c-o doare, zice, capul, și nu mai poate sta... Nu se simte, zice, bine... Zice că dacă n-a cîntat prima, nici nu mai stă să se producă în program...

Orice poveste are un epilog, și aceasta de față se cuvine să aibă unul. În aceeași seară, acasă la dumnealor, soții Zăgănescu priveau posomorîți masa întinsă pentru ospățul care nu mai avusese loc. Oaspeții avuseseră treabă. Tudorița fusese rugată să împărtășească din experiența ei. Să arate cum a pregătit echipa și cum a descoperit dansurile. A fost și Zăgănescu acolo, dar a stat ca pe spini. Încercase el să mai strecoare șefului secției culturale o vorbă-două: „parcă eu ce le-am spus”... „a fost o muncă titanică”, dar șeful secției nu părea nici bucuros, nici înclinat să-l asculte. Așa că nu mai îndrăzni să-i poftască pe oaspeți la masa orînduită orășenește, cu șervețele. Țonțonel sta în pat, trîntită peste perne, îmbrăcată, și plîngea cu sughituri dese, în sec. Soțul ei îi povestea cu un glas moleșit de oboseală, însă plin de grijă:

— Țonțonel scump, auzi ce oameni! Au trecut ei peste rolul și munca directorului...

— Și ce-mi pasă?
— Dac-o pune pe Tudorița directoare la cămin?
— S-o pună, că tu și așa nu ești bun de nimic. Dacă ai fost director și n-ai avut putere și cuvînt pentru soția ta!... Asta-i iubiro? Are dreptate domnul State să spună că mi-am închis viața într-un sat... Dacă urmam la belcanto era altceva!

...Prin fereastra deschisă venea din ulița cuprinsă în umbrele înserării, un glas înfiorat de-o nevăzută dulceață și farmec:

...Foaie verde avrămeasă,
Ostează mîndre, ostează,
Parcă-ți fu gura legată
Că n-o sărutași odată...

Aristița se ridică repede din pat și închise fereastra cu zgomot, încît zăngăniră geamurile și se cutremurară cercevelele.

Schiful brăzdează din nou apele...

Bucureșteanul care la sfârșitul de săptămână se îndreaptă spre pădurea Băneasa sau, mai departe, spre pădurea și lacul Snagov, pentru a petrece o zi în mijlocul naturii odihnitoare — se oprește deseori cu interes pe malul lacului Herăstrău pentru a urmări câteva minute fie pânzele albe, umflate de vânt, ale unei yole, fie lunecarea lină a unui schif, fie sclipitul ritmic al padelelor unui caiac... Căci, așa cum pe gazonul verde al stadioanelor, în aceste zile însorite, activitatea nu încetează pînă seara târziu, la fel și pe lacuri, sportivii canoteuri brăzdează suprafața unduioasă a apei, de dimineață și pînă seara, vîslind de zor.

Pînă nu de mult, sporturile nautice erau considerate ca „sporturi de elită”, pentru că ele erau practicate numai de odraslele celor bogăți. Doar aceștia își puteau permite să aibă ambarcațiuni proprii, să frecventeze diferitele „cluburi” de „lume bună”, cum erau „Yacht-Club”-ul sau celelalte croite pe același calapod, și la care oamenii muncii nu aveau acces...

Iată însă că suflul nou, care a cuprins în anii regimului democrat-popular întreaga noastră mișcare de cultură fizică și sport, a adus mari transformări și în activitatea sportivă nautică. Astfel, de unde înainte canoteurii se numărau doar la câteva zeci, acum numărul celor ce practică sporturile nautice a crescut considerabil. Zeci de colective sportive din Capitală și din diferite orașe ale țării și-au înființat și organizat puternice secții de sporturi nautice, cu mulți membri. În creșterea unui mare număr de canoteuri, concursurile populare organizate de Consiliul Central al Sindicatelor au adus un aport însemnat. Paralel cu acțiunea de popularizare a canotajului în masele tineretului muncitor, se duce o puternică acțiune pentru asigurarea bazei materiale a activității. În această direcție s-a ajuns ca ambarcațiuni din cele mai delicate, a căror construcție cere multă pricepere, să fie fabricate în țară la noi, la întreprinderile speciale de la Reghin și Tg. Secuiesc.

Canotajul se face azi nu numai pe lacurile din jurul Capitalei. Sute de canoteuri participă la concursurile ce se organizează la Arad, Timișoara, Brăila, Constanța, Galați, Tg. Mureș, Reghin, unde se formează mereu noi și noi canoteuri. Mulți dintre canoteurii provinciali au atins treptele cele mai înalte ale măiestriei sportive. Tînăra muncitoare Irina Csik, de la Uzinele „Teba” din Arad, a ajuns un element de bază al lotului reprezentativ, iar muncitoarele litografe Edith Schwartz și Elisabeta György, de la Central Poligrafic nr. 4 din Timișoara, dețin titlul de înaltă cinste de maestre ale sportului.

La concursurile de canotaj din cadrul Festivalului

de la București, de anul trecut, echipa noastră a ocupat locul II în clasamentul pe țări, după U. R. S. S., întrecînd țări cu o veche tradiție în sporturile nautice ca: R. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R. D. Germană etc. Sportivii canoteuri au adus patriei nouă medalii de aur, prin victoriile repute de: Alexandru Ferenczi (schif simplu), Mircea Anastasescu (caiac simplu viteză), F. Vitcovici, A. Kappler, B. Giurcăneanu (schif 2 plus 1), Ștefan Pongraț, Ștefan Somogyi, T. Măcean și A. Singeac (schif 4 fără cîrmaci).

Antrenamentul unui echipaj de canotaj nu-i lucru ușor!

Pregătirea pentru un concurs care are loc în septembrie (să zicem campionatul republican) încep cu luni și luni înainte, din plină iarnă. Poate că unii se întrebă: „Cum? Antrenamente de canotaj iarna?”

Da! Antrenamentele la bac fac parte integrantă din pregătirea canoteurilor. Bacul este o ambarcațiune fixă sau mobilă, instalată pe un bazin cu suprafață mică (permițînd mișcarea lejeră a vîslelor), totul situat... într-o încăpere de dimensiuni normale. La București, bacul este instalat sub tribuna stadionului Republicii, la Arad, sub tribuna stadionului Flamura Roșie-U.T.A.

Vîslitul la bac, în timpul iernii, asigură canoteurilor continuitatea, le permite să-și perfecționeze tehnica vîslitului și — împreună cu practicarea altor sporturi — contribuie la buna lor pregătire fizică.

Primele zile al verii înseamnă și primele lovituri de vîslă. Canoteurii noștri frunțași le-au dat anul acesta la Timișoara, pe Bega. Aici au putut fi văzuți antrenîndu-se de zor măestrii sportului Carol Vereș, Vitcovici, Kappler, M. Iancovici, Alexandru Rotaru de la Casa Centrală a Armatei, Mircea Anastasescu, St. Pongraț, Tiberiu Măcean de la Dinamo, maestra sportului Elsa Ochsenfeld de la Flamura Roșie-Arad, tinerele Marta Cardoș și Lia Togănel de la Știința ICF, precum și alți zeci de sportivi și sportive. Ei parcurg zilnic kilometri după kilometri.

Măiestria sportivă se capătă după multă pregătire. Știți, de exemplu, că pentru o cursă care durează 3—4 minute, un echipaj de schif 8 plus 1 băieți face, timp de câteva săptămîni, antrenamente care ajung și la 40 de kilometri pe zi?

Canoteurii noștri nu se înspăimîntă însă. Ei știu că, numai antrenîndu-se intens, cu perseverență, pot obține rezultate frumoase, pentru cinstea culorilor colectivului lor, pentru gloria sportivă a țării...

Radu URZICEANU

La 16 Mai s-a terminat la Moscova meciul pentru campionatul mondial de șah dintre deținătorul titlului, M. Botvînik, și marele maestru V. Smîslov.

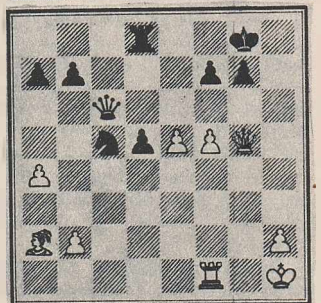
În acest meci s-au jucat multe partide frumoase, care au provocat admirația șahiștilor din toată lumea. Iată mai jos una dintre cele mai bune realizări ale campionului mondial Botvînik, a 12-a partidă a meciului.

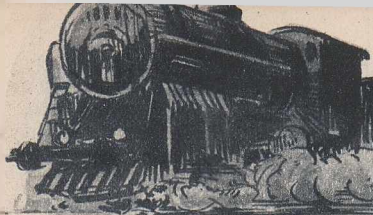
GAMBITUL DAMEI

Alb : M. BOTVINIK

Negru : V. SMÎSLOV

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Cf3 Cf6 4. Cc3 d: c4 5. a4 Nf5 6. e3 e6 7. N: c4 Nb4 8. 0—0 Cbd7 (Continuarea aceasta, care este cunoscută încă din meciurile Alehin-Euwe, a fost jucată de Smîslov în trei partide la turneul candidaților de la Zürich) 9. Ch4! (O mutare nouă în această poziție. Teoria recomandă 9. De2) 9...0-0 (De considerat este aci 9...Ne4) 10. f3 Ng6 11. e4 e5 12. C:g6 h:g6 13. Ne3 De7 14. De2 e: d4 (Cu manevra aceasta negrul schimbă nebunii de cîmpuri negre, luînd astfel albului avantajul perechii de nebuni) 15. N:d4 Nc5 16. N: c5 D: c5+ 17. Rh1 g5!? (După cum se va vedea mai târziu, mutarea aceasta care pare la prima vedere foarte bună, deoarece ia sub control cîmpul f4, constituie de fapt o slăbire a flancului regelui negru, care va fi folosită cu abilitate de alb pentru organizarea unui atac puternic) 18. g3! Td8 19. Na2 Tfe8 20. Tad1 Cf8 21. T:d8 T:d8 22. e5! Cd5 23. C: d5 (După 23. Ce4 De7 24. f4 g: f4 25. g: f4 Ce6! s-ar fi ajuns la complicații favorabile negrului) 23... c: d5 24. Dd2 Ce6 25. f4 g: f4 26. g: f4 Dc6! 27. f5 Ce5 28. Dg5! (Prin înaintarea pionilor săi centrali, Botvînik a obținut o puternică poziție de atac. Aci negrul ar fi trebuit să joace 28... f6, ceea ce i-ar fi dat cele mai bune șanse de apărare. Vezi diagrama) 28... Td7? 29. Tg1 f6 (Acum apărarea aceasta nu mai este suficientă) 30. e: f6Ce4 (Sau 30... D:a4 31. N: d5+). Jucînd f7-f6 cu o mutare mai înainte, negrul ar fi putut răspunde cu D: f6) 31. f7+! T:f7 32. Dd8+Rh7 33. N: d5 Cf2+ 34. Rg2 Df6 35. D: f6 T:f6 36. R: f2 T: f5+ 37. Nf3 Tf4 38. Tg4 și negrul a cedat.

URA, PLEC DIN ROȘIORI!

Am și eu o slăbiciune: îmi place să asist la cununii. În viața mea — n-am decât 59 ani, dar nu mi-i dai — am fost martoră oficială la 253 de căsătorii, din care 171 sînt fericite. Pot să bag mîna-n foc că eu le-am adus noroc. Acu' o săptămîină mi-a telefonat soru-mea din Costești că se mărită fie-sa. N-am aflat cu cine, pentru că, după trei sferturi de oră, telefoanele ne-au întrerupt convorbirea. Mi-a spus doar că, dacă pot, să fiu vineri 9 aprilie a.c. în localitate, la starea civilă. Ce mai vorbă „dacă pot”! Am fost eu la străini, dar mi-te la cununia Mițicăi!... Acum trei zile a luat dumnealui penia și i-am cumpărat fetei un serviciu de cafea cu lapte și un ghiveci cu flori. Pe urmă m-am interesat de tren. La biroul de voiaj l-am întîlnit pe Silică, nepotul cuscă-mi. Voia să plece la Roșiorii de Vede. „Silică, maică,—i-am zis de la distanță—Sfîntul Ambrozio mi te-a scos în cale. Auzi, tu, ce coincidentă... Să plecăm cu același tren!” „Vai, tanti, îmi pare rău... —mi-a răspuns Silică—dareu plec cu ăla de după masă... Călătoresc seara, pe întuneric, cu buclucuri...” Când am auzit, mi-am făcut iute o socoteală: lui Silică îi e urît să meargă singur, iar mie mi-e greu cu bagajele. Și-apoi, o femeie singurică pe tren e cam neplăcut... „Silică, îți fac o surpriză, maică. Merg și eu cu ăla de după masă”—l-am anunțat. El s-a îngîndurat—tare-i hărțuit băiatul ăsta! — și mi-a spus încețos: „Tanti, m-am răzgîndit, plec dimineața.” „Bine, maică. Plecăm dimineața. E mai sănătos”.

Așa că ne-am scos bilete. Vineri dimineața m-am sculat cu noaptea-n cap. Trebuia să mă pregătesc și eu. O dată în viață mă duceam la cununia Mițicăi. Mi-am pus rochia mov, pantofii de lac, pălăria cu eșarfă și mi-am scos și umbreluța. Dumnealui, bărbatu-meu, mă tot bătea la cap să mînc nîște slănină. Că știi cînd pleci, dar nu și cînd ajungi. Și trenul îți face poftă de mîncare. „Lasă-mă Mițică-n pace — i-am zis răspicat — nu-mi face inimă albastră taman la cununia Mițicăi. Ai de la biroul de voiaj mi-au garantat că ajung la Costești la două șpe și ceva. Și eu să mînc acum slănină?” Dumnealui a tăcut, eu i-am zis adio și am plecat.

Silică — amabil băiat — mă aștepta la tramvai, în fața gării. Așa cum ne înțelesesem. Mi-a luat pachetul cu serviciul de cafea, plasa cu niște murături și conserve de vinete pentru mirele Mițicăi, și geamantanul. Eu am rămas cu poșeta, florile și umbreluța. Ne-am suit în tren, am ocupat locuri și locomotiva s-a pus în mișcare la 7,15 fix. „Preciși oameni cefeștiști ăștia — i-am spus lui Silică. La 7,15 au anunțat plecarea, la 7,15 pleacă.” După ce-am ieșit din gară, am început să discut cu Silică. Despre nevestă-sa, despre cuscă-mea, despre sora cuscă-mi, despre mama ei și mama lui bărbatu-său. Silică — politicoș băiat — mă lăsa mai mult pe mine să-mi spun părerile. Spre Videle am cam răgușit — pesemne că era curent în vagon — și Silică, grijiu, mi-a spus să nu mai vorbesc de loc pînă la Roșiorii, unde trebuia să schimb trenul. N-am mai scos un cuvînt — ca să nu aspir aer rece. El s-a pus să citească ziarul și eu am ațipit. Deodată am auzit: „Scoal”, tanti, au sosit Roșiorii!” — și la vorbele astea m-am trezit. Ne-am strîns iute bagajele și am coborît. Bătea un vînt, o frumusețe. Răcoros și am prof.

Pe linii, printre linii, lume ca la băici. Cu saci, banițe, garnițe, covățele, hidoane. „Stai tu nițel, Silică, cu bagajele, că eu mă duc să mă interez cum a fost la tîrg porumbul” — i-am zis băiatului și am plecat. Cînd m-am întors — luasem un boboc, că dumnealui îi place carnea de gîscă — Silică era speriat că m-am pierdut și nu știa ce să facă cu bagajele. „Bine c-ai venit, tanti, — mi-a spus. Plec după treburi”. Eu l-am rugat să mai stea cu mine pînă mă sui în trenul de Costești. Și el a mai rămas. Că ține la mine. Mă respectă. E doar nepotul cuscă-mi.

Deodată a apărut un ceferist rumen cu un steag în mîna. Silică s-a și repezit la el: „Spu-

de Constanța COPORAN

Ilustrații de A. POCH

ne-mi, te rog, toată lumea asta pleacă la Costești?” Ceferistul s-a uitat la băiat, la gîsca mea, la mine, și a răspuns căscînd: „Cum o să plece?” Silică a prins culoare. Mie mi-a venit inima la loc. „Cum o să plece? — a început din nou ceferistul. — Ce, e tren pe distanță mare? Aici mi-e Roșiorii, aici mi-e Costești. E tren mic, dom'le. N-are decât două vagoane”. Am oftat ușurată. Bine că-i tren mic. Cu trenurile mari ai totdeauna bucluc. Deodată am auzit o hărmălaie grozavă. Toți din jurul nostru și-au înșfăcat bagajele și au luat-o la goană spre un tren care intrase în stație pe altă linie. „Ptiu, afurisenie — i-am spus lui Silică. Ce ți-e și cu trenurile astea mari... Alergi după ele, ai bucluc...” Dar cînd trenul s-a mai apropiat puțin, am văzut că n-are decât două vagoane. Deodată mi-a dat un junghi în inimă. „Silică — am apucat să mai zic. „Tanti”, mi-a zis Silică și ne-am aplecat deodată să luăm bagajele. Venise Costești. Am alergat — eu cu florile, cu umbreluța și geanta, Si-

lică cu plasa, pachetul, gîsca și geamantanul. Cînd am ajuns, tocmai se ocupau ultimele locuri pe acoperiș. Pe scări, omenirea ca boabele la zăibăr*. Între vagoane, ca la coadă la cinematografe. Cu garnițe, banițe, saci și covățele. Silică — curajos băiat — alerga de la o scară la alta și mă tot striga: „Tanti, vin' aici”. Eu a alergam într-un suflet și, cînd ajungeam, Silică-mi spunea: „Tanti, hai dincolo”. Am tot alergat noi așa, pînă s-au tixit, pe fiecare scară, ca la douăzeci de inși. Pe urmă s-a dat drumul la invenție. Din două țevi așezate pe coperișul de la sfîrșitul vagonului-mamă, a început să curgă apă ca la arteziene. Lumetul dintre motor și primul vagon a început să țipe. Unii au dat fuga, au coborît și s-au agățat de ăi de pe scări. Alții, vreo cincisprezece, — eu zic c-or fi fost înotători — au rămas pe loc. Li udase ciuculete, pentru că invenția se întetise. Dar ei pe poziție. Voiau s-ajungă la Costești. Peste vreo zece minute s-a oprit invenția. Silică a lăsat jos bagajul, s-a apropiat încet de mine, m-a luat de subsuori și mi-a zis: „Tanti, te sui acolo. Trebuie să pleci cu trenul ăsta”. Eu am dat un țipăt: „Mor, Silică!”. Și băiatul m-a lăsat. Motorul s-a pus în mișcare.

Am rămas cu Silică și cu alți oameni care nu se putuseră sui, între linii. „Vezi, Silică,

*) Varietate de strugure cu boabe foarte dese.

— i-am spus băiatului — a avut dreptate ceferistul. N-a plecat toată lumea la Costești”. Dar Silică nu m-a auzit. Era fierț. Se îngrijea de mine, săracul, că am să pierd cununia Mițicăi.

„Tanti — mi-a zis — eu plec. Am treburi în oraș. Ne interesăm cînd pleacă următorul spre Costești și vin înapoi să te sui.” Ce să fac...? „Bine, Silică, — i-am spus. Hai să ne interesăm”. Cînd să ne luăm bagajele s-o pornim spre gară, apare alt ceferist. Mai tînăr, mai slăbuț. Am auzit că-i de la mișcare și că-i zice mi se pare, Mareuță. Ii spune Silică toată pățania și el, săracul, vrea să ne salveze. „Mai e un tren la patru și ceva. Dar să știți că dacă stați aici, în gara nouă, tot n-o să-l puteți lua. Se formează în gara veche. Așa că vă sfătuesc să vă duceți acolo”. Ne-a dat omul și soluția: „Sau luați o trăsură pînă acolo, sau motorul de Măgurele care trebuie să sosească acuș”.

Silică a alergat la gară, mi-a scos bilet pînă la Roșiorii-Est (gara veche) și-a dat să-mi sărute mîna de despărțire. „Silică — i-am zis — stai maică... măcar în ăla de Măgurele să mă sui”. A rămas. Mie parcă mi-era foame. Poate de ciudă că pierdusem cununia Mițicăi. I-am dat cinci lei băiatului și l-am rugat să-mi ia ceva de la restaurantul gării. El s-a dus. Cînd s-a întors mi-a spus că gara n-are restaurant. „Nu-i nimic, i-am zis, iau acum trenul de Măgurele, ajung la Est, mă sui la patru și ceva în ăla de Costești, ajung la soru-mea și mînc acolo”.

În sfîrșit apare un tren. Lumea dă năvală. Dăm năvală și noi. Silică a lăsat jos bagajele, m-a luat în brațe — fin băiat — și zdup cu mine în tren. M-a cam lovit unul cu o garniță în cap și mi-a căzut pălăria. Am țipat. Atunci, oamenii s-au dat puțin la o parte și Silică a-nceput să-mi dea bagajele. Gîsca, geamantanul, cadoul și, ce să vezi? Cînd să-mi dea băiatul plasa cu murături, a pornit motorul. „Silică — am mai apucat să strig. Vîno, maică, la patru în gara veche. Să-mi aduci plasa și să mă sui în Costești”. Pesemne că mi-a zis că vine. Nu l-am mai auzit. Dar era vesel și-mi flutura batista.

Am apucat doar să-mi așez pălăria și să văd de soarta gîștei, cînd un om al lui Dumnezeu mi-a spus: „dacă coborîți la gara veche, pregătiți-vă. Stă puțin și lumea din gară dă năvală să se suie”. A început să-mi palpite inima. Să fi avut puțintică valeriană... Am luat bagaj cu bagaj și l-am cărat spre ușă. Deodată trenul s-a oprit. Era Roșiorii-Est. Cînd s-apucă să deschid ușa, năvălește lumea de pe peron. Incep să strig: „dați-mi voie. Așteptați nițel”. Lumea — nimic. Am avut prezență de spirit. Am apucat să-l rog pe unul care cobora în față, să mă tragă de mîna. El mă trăgea, lumea mă-mpingea. Gîsca, sărăcuța, gîgîia în urmă. În sfîrșit am simțit peronul sub picioare. M-am întors iute și-am început să-mi trag bagajele. Întîi gîsca — suflet săraca și ea. Gîgîia de ți se rupea inima. Am pus-o jos și am luat florile. Cineva m-a călcat pe mîna. Am țipat tare și-am tras florile și umbreluța. Pe urmă, pachetul cu cadoul. Cînd să mă întorc după geamantan, trenul o pornise. „Stai!” — am strigat. Dar n-a stat. Am început să tremur. Mi-am cărat bagajele la gară și-am rugat-o pe o ceferistă cumsecade să dea telefon la stația următoare, să-ntrere de geamantan. Ea a dat, săraca. S-a zbătut. Mi-a descris geamantanul din toate punctele de vedere. Dar ăi de la stația următoare i-au dat telefon că nu s-a găsit nici un geamantan. „Fie — am zis — bine c-am scăpat eu teafără.” Cînd m-am liniștit, ce m-am gîndit? Să-ntrere la ce oră vine sau se formează motorul pentru Costești. Și m-am dus la șeful stației. Dumitrescu mi se pare că-i zice. Era afară, în fața biroului, și cred că se uita să vadă dac-o să plouă. „Tovarișe — îl întreb politicoș — cînd pleacă trenul de Costești?” El face o piruetă, se-ntoarce cu spatele, deschide ușa la birou și-mi spune încetisor: „Interesați-vă la biroul de mișcare”. Bine — zic. El poate nu știe, săracul. Cum să țină minte atîtea trenuri? Și m-am dus la biroul de mișcare. „Trenul pentru Costești? — s-a mirat unul cu față lunguiață. Pleacă de la noi ăi de Costești?” — l-a întrebat pe altul. „Nu... Cred că se formează la Nord. Duceți-vă

la gara nouă și-l luați de acolo." Eu am rămas nemișcată cu umbreluța și florile în mână: „Păi, de la Nord m-a trimis la Est” — am îngăimată. Dar al cu fața lunguiață nu m-a mai auzit. Că avea treburi.

Am ieșit pe peron și am început să-l aștept pe Silică. Silică nu mai venea. Văd atunci un ceferist. Se tot uita la niște roți

de locomotivă. „Mă rog — i-am zis — motorul care trebuie să vină merge pînă la gara nouă?” El s-a uitat mai departe la roți și mi-a spus, după un minut: „Pînă la Costești”. Cînd am auzit, mi-a venit să sar în sus de bucurie: „Vasăzică, precis, pînă la Costești?” El și-a luat ochii de la roți, și-a scos șapca, s-a scărpinat în ceafă și mi-a spus gînditor: „Acum, precis nu știu. Dar așa cred. Cîteodată merge direct pînă la Costești, cîteodată Costeștii se formează în gara nouă”. Bine — mi-am spus. — Bine că m-a lămurit cineva. Vasăzică, sau așa, sau așa. Numai de-așa avea noroc.

Tot așteptîndu-l pe Silică, s-a făcut tîrziu și deodată a apărut motorul. „Asta e spre gara nouă?” — întreb tare pe peron. Dar lumea se și repezise la el și nu mă mai auzea. Cînd am văzut așa, m-am repezit și eu și m-am împins la scară. Numai că și alții mă împingeau pe mine. „Silică, Silică, unde ești maică să mă iei în brațe și să m-arunci în tren?” Gîsca, sāraca — vezi? animalele înțeleg mai bine ca oamenii — gîgîia a jale. „Taci, fetito, — i-am spus — acușica sîntem la Costești”. Tocmai cînd ziceam așa, văd o mînă cu o garniță și aud deodată „zhang” din direcția pachetului cu serviciul de cafea. M-a junghiat inima. Se spārsese cadoul, se dusese norocul Mițicai. „Of, Mițico mamă, āsta Ńi-a fost norocul... — am început să plîng — Să te prāpādești tu, taman acum la cupunie”. Lumea din față s-a întors să vadă ce-i cu Mițica. S-a făcut puțin loc și-atunci am pus și eu piciorul pe scară.

Trenul a pornit. „Merge la Costești?” — întreb un om pe-al cărui umăr poposise fetița. „Cum la Costești? La Zimnicea merge”. „Aoleu, Silică — încep eu. Rău m-ai infundat Silică. Ce cat eu la Zimnicea?” Omul m-a întrebat cum, ce fel, unde vreau să merg. Și cînd i-am spus m-a îndrumat omul să cobor la gara nouă și să iau de acolo Costeștii. Vasăzică, n-am avut noroc. Bine, o să mai iau alt motor pentru Costești. „Da, da. Il luați, că pleacă curînd” — mi-a mai spus omul. Cînd am ajuns la Roșiori-Nord am dat buzna pe ușă. Ca să nu mi-o ia înainte āi din stație și ca să prind motorul de Costești. Am coborît ușor, că m-au împins doi inși cu trei geamantane de lemn, și am început să mă interez de motorul pentru Costești. „Uite-l” — mi-a spus cineva și mi l-a arāt. N-aveam ochelarii, dar am văzut că motorul se pusese în mișcare. „Săriți, maică, și spuneti-i să stea puțin” — am mai apucat să strig. Pentru că — of, Silică, maică, arzā-te-ar focul — m-am împiedicat de niște bagaje și-am cāzut.

Cînd m-am sculat, ce să vezi? Costeștii plecase definitiv. Ce să mai fac? „Așa mi-o fi soarta. Sā nu mai plec din Roșiori” — mi-am zis, și-am început să plîng. Fetița abia mai sufla de la cāzāturā. Florile scāpaserā de ghiveci și se făcuserā ierbar. M-am retras în spatele gării, am dat fetiței florile să le ciugulească și am în-

COLŢUL INOVATORULUI

Chiar avînd o mașină modernă ca secerātoarea-legātoare secerātorii trebuie totuși să meargā în urma ei și să adune snopii spre a-i așeza în grāmezi. Pentru a înlātura printr-o operație semi-mecanicā această muncā greoaie, obositoare, un colectiv de muncitori și tehnicieni de la gospodāria de stat Jimbolia a realizat un „colector de snopi”, folosind piese provenite de la mașini vechi, scoase din uz.

Una din principalele piese ale colectorului de snopi este osia (1) sprijinitā pe două roți (2). Deasupra osiei se aflā o platformā basculantā din scînduri (3), latā de 2 m., pe care cad snopii din secerātoare-legātoare.

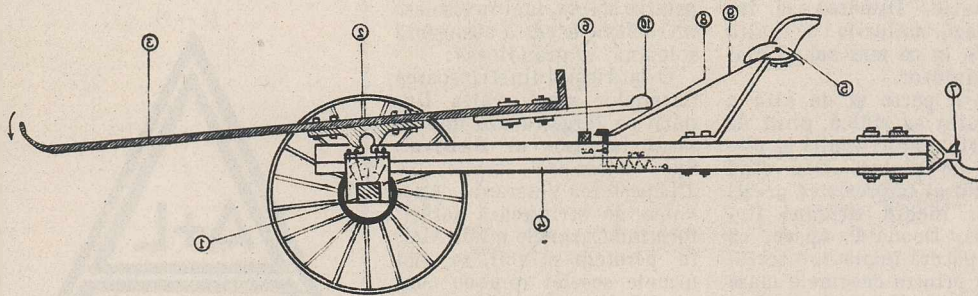
În partea dreaptā a osiei (privind în direcția de înaintare), între platformā și roți se fixează o grindā de lemn numitā proțap (4). Proțapul e întārit cu o altā grindā — contrafișā — (care nu apare în figurā). Pe proțap sînt fixate: scaunul muncitorului (5), bara (6) care limitează poziția platformei

în timpul încărcării și ochiul de remorcare (7).

Pe contrafișā se aflā o ramā de oțel prevāzută cu un zāvor (8) cu arc, care nu permite platformei basculante să se rotească. Modul de funcționare e cît se poate de simplu:

Secerātoarea-legātoare (remorcatā de cîrligul din dreapta al tractorului) aruncā snopii pe platforma colectorului (remorcat de cîrligul din stînga al tractorului). O aripā de protecție ferește snopii spre a nu fi prinși de roata colectorului, iar cu ajutorul unei furci muncitorul îi aranjează pe platformā. Cînd s-au adunat 10-12 snopi el trage de zāvor, cu ajutorul unei sîrme (9), platforma se rotește înspre partea din urmă și lasā încărcătura să cadā pe miriște. Pentru a aduce platforma în poziția de la început, lucrātorul apasā cu piciorul pedala (10) și colectorul e gata să primească alți snopi de la secerātoare-legātoare.

Ing. A. BĀNUȘ

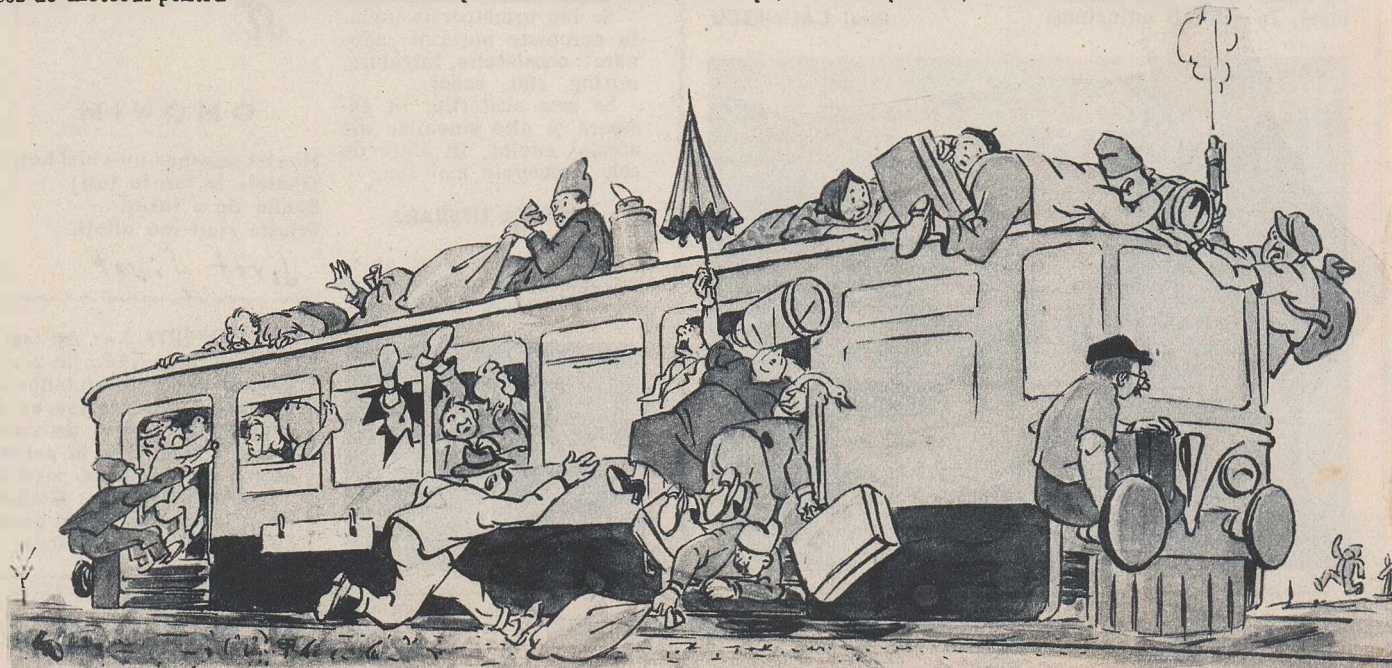
ceput să chibzuiesc. Hai să mă adresez din nou la biroul de mișcare. Sā-ntreb dacā mi-a mai rămas vreun Costești. Pe urmă m-am gîndit sā-ntreb mai bine niște țārani care așteptau ca și mine. Cā ei se mișcā mai mult decît biroul de mișcare. Vin, pleacă, și au mai multă experiență.

Și-așa am făcut. Mi-a spus un țāran bātrîn care, tot așteptînd să ia trenul, învățase pe de-a rostul mișcarea, că mai am un Costești la 18,37. Dac-am auzit așa, mi-am luat urgent gîsca și bagajele și m-am postat între linii.

Peste vreo orā, cînd am simțit că lumea se agitā prin stație, am și început s-alerg. Incā unul — nici nu-l dāduse bine mustața — zicea de mine că m-ar fi apucat strechea. Și cînd a intrat motorul-n stație, tot alergînd așa, am izbutit să-l prind. Mi-au luat-o, e drept,

alții înainte. Dar nu m-am lāsāt. Am folosit umbreluța și-am ocupat un loc pe scarā. Unde ești, Silică, să mă vezi că plec din Roșiori? Cā alții — co de mai lumet! — au rămas între linii.

...Motorul se pune în mișcare. A început să plouā. Careva își fixează piciorul pe piciorul meu. De sub braț, fetița se uitā cu un ochi la mine. Mā dojenește, sufletul mamei. „Lasā, fetițo, că de-acum nu mai mergem decît la cununii loco”. Vine o adiere cu picuri reci. Mā ghemuiesc cu capul într-un sac cu ovāz. Fetița se uitā iar la mine. Trist. I-o fi foame, sāraca. „Lasā, sufletul mamei, că acușica sîntem la Costești și mîncām la soru-mea. Numai de nu s-ar gîndi mișcarea din Roșiori-Nord sau Est să ne tragā înapoi. Cā dacā ne trimite spre Māgurele sau Zimnicea, nu mai ajungem nici poimārți la soru-mea, la Costești.”

Dintre variatele regiuni care de care mai frumoase și mai interesante ale țării noastre, aproape că nici una nu se poate compara, în ceea ce privește măreția și pitorescul său, cu defileul Dunării.

Dacă la Baziaș și Moldova Veche, valea Dunării este largă și apele fluviului se întind liniștite pe o vastă suprafață, la Coronini valea începe să se îngusteze și apele să se strângă. Din mijlocul fluviului se-nalță, stingheră și ascuțită, stînca Babacai, în care se sparg valuri spumeginde.

Ne apropiem de defileu în care vaporul intră cu precauție. Dunărea se îngustează, malurile i se înalță din ce în ce mai sus și mai amenințător.

De o parte și de alta a fluviului se ridică, plini de măreție, pereți înalți și pleșuvi de piatră. Din când în când ai impresia că acești coloși închid drumul fluviului. Deodată apare, ca o crăpătură îngustă, o trecătoare printre enormele mase de piatră. Vaporul se strecoară cu grijă, ieșind din acest defileu grandios. Apoi valea se lărgeste din nou, orizontul se deschide și se luminează, poienile se întind verzi și surizătoare pe pantele dealurilor.

De aici, albia Dunării este destul de largă; dar malurile ei devin din ce în ce mai înalte și mai abrupte, ajungând din nou la forma unor adevărați pereți de piatră. În deosebi peretele înalt de 760 m. al muntelui Strebeț, de pe malul drept, înaintea amenințător, pînă aproape în mijlocul Dunării, pe care o îngustează la 170 m. Dacă lățimea fluviului este aici relativ mică, în schimb adîncimea

sa ajunge pînă la 50 și chiar 60 m.; prin aceste părți apele se întind netede ca o oglindă, formînd ici-colo virtejuri care lasă să se bănuiască o mare adîncime. De o parte și de alta se înalță prăpăstii pleșuve, care se oglindesc în apa albastră-verzuie a Dunării. Numai ici-colo, cîte o tufă sărăcăcioasă se mai agată, pipernică, în crăpătura vreunei stînci. E liniște adîncă. Rareori cîte-un vultur tipă sus de tot sau zboară în cercuri line deasupra văii. Cîte o pădurice de un verde fraged—asezată pe clina muntelui—sau murmurul vreunui pîrîu ce saltă zgloțiu printre stînci, mai înveselesc întrucîtva această atmosferă solemnă și grandioasă.

O dată lășită din strînsirea Cazanelor mari, valea Dunării se lărgeste din nou în șesul luminos al Dubovei. Sus, deasupra șoselei, se află peștera Veteranii... Apoi valea se strîmtează iarăși, formînd Cazanele mici. Aici, în peretele stîncii, se văd urmele șoselei romane construită de arhitectii lui Traian în timpul războaielor cu Dacia. La ieșirea din acest al doilea defileu se vede, pe malul stîng, tabula lui Traian, inscripție comemorativă, săpată în stîncă.

După cîtva timp de navigație, de la Orșova în jos, apare, ca o jerbă de verdeață, ostrovul Ada-Kaleh, remarcabil prin cetatea sa veche de 500 ani, apoi Virciorova, după care apele Dunării încep să facă virtejuri și să spumege. Vin apoi Porțile de Fier, ultimele cataracte și ultimele vircoliri pe care le face Dunărea, pentru a ieși din năprasnică strînsură a stîncilor...

Raul CĂLINESCU

JOCURI DISTRACTIVE

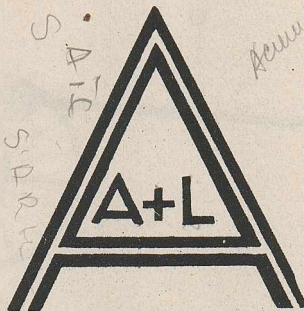
VERSURI ASCUNSE

Pornind dintr-un anumit loc și citind în figura de mai jos silabele în ordinea mersului calului pe tabla de șah veți recunoaște o strofă dintr-o poezie de Mihail Eminescu.

MONOVERB MUZICAL

(5 - 7)

MONOVERB ANAGRAMAT CU MAI MULTE SOLUȚII

(2 - 5)

JOCUL SINONIMELOR

Se dau următoarele cuvinte apropiate noțiunii „adunare”: constătuire, întrunire, miting, sfat, sobor.

Se cere cititorilor să găsească și alte sinonime ale acestui cuvînt, în afară de cele enumerate mai sus.

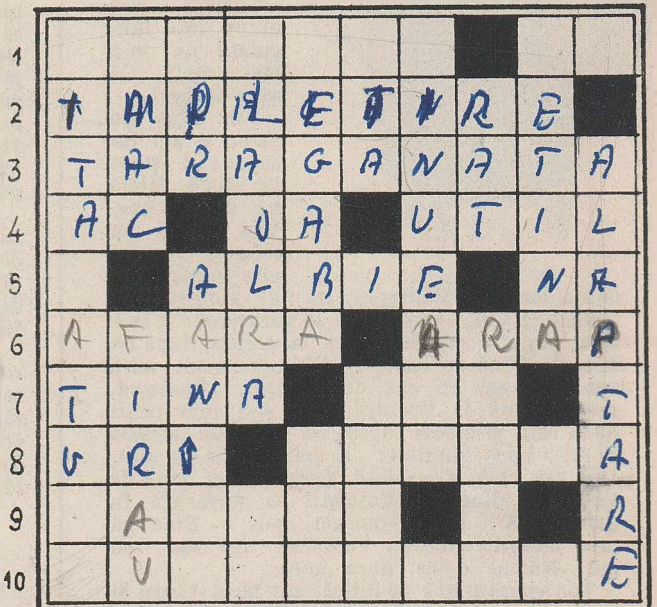
COPERTA LITERARĂ

Arătați romanul și autorul său, care se ascund în coperta literară de mai jos.

CUVINTE BĂTRÎNEȘTI

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

ORIZONTAL:

- Colac de lut amestecat cu paie — Rea (Mold.).
- Alegerea părului în cărare, în codițe.
- Rărită mult, lungită afară din cale și cîntată dezlînat.
- Macaz — Dăruia — Folositor.
- Cadă mare de lemn (Olt.) — Iată! 6. Ieși! — Personaj din basme, întunecat la chip, dar nu și la inimă.
- Glod — A șchiopăta din pricina unei dureri de picior (Mold.).
- A dușmăni — In-sufletește.
- Hanuri la răscruce de drumuri în Moldova

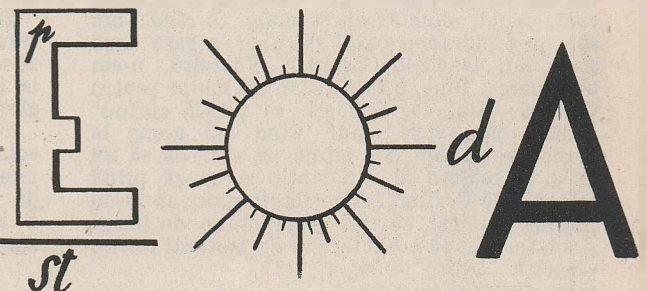
de odinioară — Cenușă de paie arse (Ban.). 10. Favorizate.

VERTICAL:

- Stricăciune.
- Orzoaică (Mold.) — Plăpînd.
- Alt personaj din basmele noastre — Măsură de capacitate.
- În concluzie! — Literă cirilică.
- Negare — Acesta.
- Interjecție — Apărea.
- Uniți.
- Livadă (Trans.) — Drug de fier.
- Bucată rotundă de lemn (Olt.) — Tot (Mold.).
- Hrănirea sugacilor.

TRIVERB PE ECRAN

(7 - 2 - 6)

OMONIM

Nu sînt șmecher, nu-s nici hoț, Ghețele le leg la toți; Sedila de o lăsați Printre riuri mă aflați.

Siret Siret

METAGRAMĂ

Cuvîntu-i simplu. Ce folos Cînd e atît de capricios! E dulce, dacă-l nîmerești, Dar și amar dacă-l greșești.

COPERTA I-a: Ați fost vreodată într-un cămin de zi ori la o creșă?... În aceste așezămînte pentru copiii oamenilor muncii veți întîlni totdeauna chipuri asemănător de vesele și sănătoase ca și al Vasilicăi Bacalu, fiica unei simple femei de serviciu de la Policlinica din calea Griviței 2-4. În patria noastră cresc zeci și zeci de mii de asemenea copii fericiți.

COPERTA IV-a: Cicliști de la Asociația „Dinamo” într-o interesantă cursă de urmărire pe pista stadionului „23 August”, din Capitală.

REDAȚIA: BUCUREȘTI Căsuța Poștală 56
PIAȚA ȘCINTEII Tel. 7.60.10 Int. 1788

ABONAMENTE:

la toate oficiile poștale din țară și la secțiile raionale de difuzare a presei.

PREȚUL ABONAMENTELOR:

3 luni: 9 lei
6 luni: 18 lei
un an: 36 lei

CARNET EXTERN

DULLES FAȚĂ CU PROBLEMA COREEANĂ

Seful Departamentului de Stat al S. U. A., J. F. Dulles, a fost întotdeauna un om impulsiv. În ultimul timp, însă, el a devenit iericios de-a binelea. Unii spun că îmbolnăvirea d-lui Dulles s-ar datoră faptului că în țările cărora Wall-Street-ul nu le mai poate porunci, dezvoltarea economică și socială este „de-a dreptul uluitoare”. Alții sînt de părere că lui Dulles nu-i prieste „ofensiva de pace” a Uniunii Sovietice și creșterea stării de spirit antirăzboinic pe emisferele globului. O a treia categorie crede că psihicul șefului diplomației americane a suferit unele zădărnici prin faptul că cercurile diriguitoare din țările vest-europene, și mai ales din Anglia, își permit adesea să nu mai considere literă de evanghelie „sugestiile” politice ale Washingtonului, așa cum s-a întâmplat recent cu propunerea d-lui Dulles de a se transforma Indochina într-o „a doua Coree”. Cei mai mulți susțin, însă, că îmbolnăvirea de furie a d-lui Dulles se datorește tuturor cauzelor arătate, luate la un loc, precum și altora nearătate.

Și cum să nu-și piardă cumpătul mister Dulles cînd de la o vreme începe să nu mai considere literă de forță se poticnește la fiecare pas și merge din eșec în eșec?

Pînă și partenerii londonezi și parizieni ai S.U.A. au început să dea semne de nesupunere față de diktatul american, ceea ce s-ar putea să ducă la dărîmarea întregii șandramale a pactului agresiv nord-atlantic, în care Washingtonul și Dulles personal au pus atîtea și atîtea nădejdi.

Și, peste toate acestea, cum să nu fie din cale-afară de nervos șeful Departamentului de Stat al S. U. A. cînd, încă din primele zile ale conferinței de la Geneva, șeful delegației R. P. D. Coreene a făcut asemenea propuneri pentru rezolvarea problemei coreene, care, oricum ar fi sucte și învîrtite de specialiștii Departamentului de Stat, rămîn în picioare. Ele nu pot fi respinse decît cu riscul ca cel ce o face să apară în fața lumii așa cum este, ca adversar al păcii. Dl. Dulles a respins fără argumente, dar cu nervi. Ca să-și fundamenteze oarecum poziția — ceea ce n-a reușit — el a recurs la adevărate acrobații de „logică”. În primul rînd, s-a simțit dator să reia refrenul răsuflet al Wall-Street-ului, cu privire la „agresiunea” R. P. D. Coreene. Așadar, vrea să afirme Dulles, cine sînt agresorii în Coreea? Și tot el răspunde: „sînt coreenii”. În ce privește trupele americane venite de la 8000 de kilometri distanță, ele n-au făcut decît... să apere „securitatea” S. U. A. Cum ar spune eroul lui Caragiale: „curat logică!”

Tot furios, dl. Dulles s-a împotrivit propunerii de a se ține alegeri pe întreaga Coree, fără amestec din afară. El pare a spune: „Ce fel de alegeri libere pot fi ocelea făcute de inși coreeni în propria lor țară?” Aceasta, ca „principiu”. De altfel, americanii au și organizat un simulacru de alegeri în Coreea de Sud,

(unde Li Sin Man este de mult alesul Washingtonului). Deci — proclamă ei — e nevoie să se facă asemenea alegeri în Coreea de nord și acestea sub controlul... „Comisiei O. N. U.”, aleasă și ea de cine l-a ales și pe Li Sin Man.

Afirmînd că acest control străin în Coreea e absolut necesar, el respinge în mod „logic” propunerea privitoare la retragerea trupelor

străine. „Noi trebuie să apărăm principiile morale” — proclamă Dulles. De altfel, adaugă tot el, ce rost are să ne retragem tocmai în America? E departe, iar la o eventuală înapoierare ar trebui să se bată calea prea lungă.

Dacă ar fi să spună ceea ce gîndesc, Dulles și adepții săi ar face mărturisiri interesante. De pildă aceea că a retrage trupele americane, înseamnă pur și simplu a retrage baionetele care-l sprijină pe Li Sin Man. Mai mult, aceasta înseamnă renunțarea, din partea monopolizatorilor americani, la planul vechi de a transforma Coreea de sud în bază de agresiune împotriva R. P. D. Coreene, a R. P. Chineze și a altor state.

Dl. Dulles susține că delegația S. U. A. a participat la conferința de la Geneva pentru a trata cu privire la rezolvarea problemei coreene. Vorbe, vorbe, vorbe... Faptele arată că vrăjmașii păcii și unității poporului coreean n-au renunțat la planul de a extinde regimul putred lisinmanist asupra întregii Coree. Tocmai acesta formează punctul cel mai „tare” al logicii dulesiene. Dulles ar fi vrut să obțină la masa conferinței de la Geneva ceea ce n-au putut obține trupele americane în decurs de trei ani de război. Dar nu orice socoteală de acasă se potrivește cu cea din țîrg...

„CONSİMȚĂMÎNTUL” LUI BAO DAI

In sfîrșit, Bao Dai a consimțit: „Bao Dai a fost de acord”; „împăratul s-a dovedit înțelegător” — iată expresii ce puteau fi găsite în presa occidentală în perioada dinaintea începerii discuțiilor asu-

reședința sa principală o constituie localurile de noapte și cazinourile din Franța. Cînd se află în Vietnam, de unde i se trag numele de „împărat”, preferă să aibă o reședință mobilă, pentru a evita orice „surpriză” din partea forțelor populare. Într-un

praprobemei indochineze la conferința de la Geneva

Cine este Bao Dai și ce a stîrnit atîtea discuții în jurul său? În cercurile politice se spune că adevăratul său nume este „împăratul de paie”,

împ și instalase în mod ingenios tronul pe un vapor cu cazanele sub presiune, gata în orice moment să-și ridice ancora. Vorba bine cunoscută: „Prudența e mamă înțelepciunii”. Înainte de a se aborda problema

indochineză la conferință, anumite cercuri apusene, suferind probabil de arbul găinilor, socoteau că discuțiile pot avea loc fără reprezentanții Republicii Democratice Vietnam, adică fără stăpinul casei. Cînd a devenit evident că acest lucru nu-i posibil și că adevărații reprezentanți ai poporului vietnamez trebuie să fie invitați la conferință, colonialiștii francezi au dat o reprezentare cit se poate de amuzantă. „Să vedem — au spus ei — dacă Bao Dai va fi de acord să participe la conferință alături de reprezentanții Vietnamului” (așa numesc cercurile apusene R. D. Vietnam). Ca și cum i-ar fi interesat cu adevărat părerea marionetei lor din Saigon, ei au expediat la Cannes — oraș în sudul Franței în care se află acum Bao Dai — un emisar special investit cu puteri depline de către guvernul Laniel, pentru ca acesta „să trateze” cu

„împăratul” chestiunea arătată. Unii comentatori apuseni mai mucaliți au arătat că trimisul francez l-a întrerupt pe Bao Dai în îndeletnicirea sa preferată — jocul de cărți numit „baccara”.

În timp ce emisarul francez se afla la Cannes, ziarele burgheze care-și propuseseră să susțină toată această comedie își puneau cu un aer de seriozitate întrebarea hamletică: „va fi sau nu va fi Bao Dai de acord?” În sfîrșit, după cum a anunțat agenția „Associated Press” reluînd afirmația unei oficialități franceze, „ultimul obstacol în calea convocării conferinței pentru Indochina pare să fi fost trecut. Bao Dai... s-a declarat de acord...”

Desigur, însă, că toată această reprezentare hazlie n-a reușit să ridice nici cu un milimetru „prestigiul” lui Bao Dai. Pentru că „împăratul de paie” nu a avut niciodată așa ceva.

TUPEUL PIGMEILOR DE LA SEUL

Retragerea „strategică” a lui Dulles după prima săptămînă a conferinței de la Geneva a stîrnit la Washington adevărată furtună. În presa galbenă, ca și în Congresul american, interpretarea și aprecierea fenomenului au consumat tone de hîrtie și cerneală de tipar, precum și ore întregi de dezbateri și discuții. Întrebarea era: a slujit sau n-a slujit intereselor S. U. A. poziția adoptată de Dulles la conferință? Părerea majorității era aceea că replierea lui Dulles marchează „un eșec diplomatic fără precedent”, „o catastrofă” etc. O altă opinie aprecia însă că Dulles a procedat așa cum era de prevăzută și că, față de izolarea în care s-a găsit, nu putea adopta o altă atitudine, ș. a. m. d.

Dacă în privința lui Dulles părerile au rămas împărțite, în privința unui alt personaj participant la conferință, ele sînt unanime și categorice: servește întru totul intereselor S. U. A. (adică cercurilor conducătoare din S. U. A.). Cu atît mai mișcătoare este constatarea, cu cît cel în cauză nici nu este american. Cel puțin după nume. Îl cheamă Bion Ion Te. Dacă ar fi să se dea crezare spuselor sale, el reprezintă... Coreea de sud; după discursuri, însă, el aparține anumitor cercuri din America de Nord. La conferință a vorbit „în numele Coreei”, a ridicat osanale Wall-Street-ului și, în cele din urmă, a răgușit perorînd împotriva „comunismului”. În cercurile largi ale opiniei publice i se spune „delegatul pigmeului din Seul”.

E adevărat că Bion Ion Te este el însuși un pigmeu — și încă unul cu ifose. Șeful său ierarhic îl întrece însă. După ce vitejii ostași ai Armatei Populare Vietnameze au cucerit fortăreața Dien Bien Fu, Li Sin Man a făcut o declarație. Era în ziua cînd ziarul englez „Times” scria că forțele populare vietnameze „au cîștigat la Dien Bien Fu o mare victorie, iar generalul Navarre a

suferit o mare înfrîngere” și cînd pînă și ziarul american „New-York Herald Tribune” recunoștea că „cercurile Wall-Street-ului împărțesc împreună cu el sentimentul de minie neputincioasă” față de pierderea ce au suferit-o. Pigmeul din Seul a căutat însă și cu acest prilej să demonstreze că nu-și cunoaște lungul nasului, „Dien Bien Fu” — a spus el zăngănindu-și țanțos sabia ruginită. Dar nu s-ar fi întîmplat să cadă dacă s-ar fi acceptat ofertele de ajutor făcute de Coreea de sud în urmă cu trei luni...

Agenția engleză „Reuter”, care a retransmis declarația plină de ridicol a lui Li Sin Man nu a mai adăugat că este greu să nu zîmbești cînd vezi că o javră se pornește pe lătrat, convins că poate opri... răsărîtul soarelui.

B. STOIAN

